
PEČATI NA TEGULAMA IZ FUNDUSA ARHEOLOŠKOG MUZEJA ZADAR – ODJEL „MUZEJ NINSKIH STARINA“

STAMPS ON THE TEGULAE FROM MUSEUM OF NIN ANTIQUITIES DEPARTMENT OF ARCHAEOLOGICAL MUSEUM ZADAR

Rad obrađuje osamdeset sedam ulomaka tegula s utisnutim pečatima iz Muzeja ninskih starina, odjela Arheološkog muzeja Zadar. Predmeti su pronađeni tijekom arheoloških istraživanja urbanih elemenata Enone ili kao slučajni nalazi s područja Nina i njegove uže okolice. Analizom je definirano trinaest različitih pečata, od kojih većina potječe sa sjevernojadranskog prostora oko Akvileje i delte rijeke Pada, dok su manjim brojem zastupljeni pečati pretpostavljene lokalne proizvodnje okolice Jadere. Količinskim udjelom značajno se izdvaja radionica *Pansiana* koja čini 51 % svih razrješenih pečata. Kronološka pripadnost i podrijetlo materijala ukazuju na trgovačku povezanost Enone s područjem sjevernoitalske obale Jadrana od druge polovine 1. st. pr. Kr. do početka 2. st. po. Kr.

Ključne riječi: *Aenona*, tegule, pečat, radionice, *Pansiana*, Dalmacija, Nin

The paper analyzes eighty-seven tegula fragments with impressed stamps, from the Museum of Nin Antiquities, Department of Archaeological Museum Zadar. The fragments were found either during the archaeological excavation of the urban elements of Aenona or as chance finds from Nin and its immediate surroundings. Thirteen various stamps were defined, most of them from the Aquileia and Po River Delta regions in Northern Adriatic and a few of them from the supposed local workshop in the vicinity of Iader. *Pansiana* workshop stands out in terms of quantity: It accounts for 51% of all the resolved stamps. The chronological aspect and the origin of the material used indicate the existence of trade routes between Aenona and the northern Italian Adriatic coast in the period from the second half of the 1st century BC to the early 2nd century AD.

Key words: *Aenona*, tegulae, stamp, workshops, *Pansiana*, Dalmatia, Nin

UVOD

Otočić na kojem se nalazi dio današnjeg grada Nina tijekom 1. tisućljeća pr. Kr. bio je jedno od središta željeznodobne kulturne skupine Liburna koji su živjeli na području od Raše na sjeveru do Krke na jugu i na obližnjim otocima. Tijekom 1. st. pr. Kr. s romanizacijom počinje urbani razvoj i preobrazba liburnskog naselja u rimski grad nazvan Enona (lat. *Aenona*). Za vladavine Augusta ili Tiberija, Enona stječe status municipija u sastavu provincije Dalmacije pod sudskom nadležnošću Skardonitanskog konventa.¹ Politička situacija u kojoj su se našle liburnske zajednice sa sobom donosi tehnološku novinu u vidu gradnje opekama i pokrivanja krovova crjepovima (lat. *tegulae*). Uslijed urbanizacije i povećane graditeljske aktivnosti od druge polovine 1. st. pr. Kr. počinje uvoz rimske građevinske keramike iz sjevernojadranskih radionica smještenih na širem području oko Akvileje i ušća rijeke Pada.² Lokalna proizvodnja na istočnoj obali sjevernog Jadrana u provinciji Dalmaciji potvrđena je figlinom Seksta Metilija Maksima u današnjoj Crikvenici (rimski *Ad Turres*).³ Istraživanja i terenski pregledi u uvali Plemići kod Rtine rezultirali su otkrićem slojeva gorene zemlje, brojnih keramičkih nalaza i ulomaka tegula odbačenih zbog neuspjela pečenja koji upućuju na postojanje keramičarske radionice.⁴ Numizmatički i keramički materijal preliminarno datiraju lokalitet u razdoblje od kraja 1. st. pr. Kr. i početka 1. st. po. Kr. do oko sredine 1. st. po. Kr.⁵ Lujo Marun bilježi ostatke četiriju peći u selu Smrdeljima na položaju Rivine, povezane s vojnom proizvodnjom građevinske keramike u obližnjem Burnumu,⁶ a postojanje drugih lokalnih opekarskih radionica u provinciji Dalmaciji pretpostavljeno je na osnovi brojnih nalaza pečata na tegulama.⁷ Analiza distribucije pečata doprinosi spoznajama o proizvodnji i trgovini građevinskom keramikom.⁸ Rad obrađuje osamdeset sedam uglavnom neobjavljenih ulomaka tegula s utisnutim pečatima (graf. 1).⁹ Predmeti su pohranjeni u Muzeju ninskih starina, ustrojstvenoj jedinici

INTRODUCTION

In the 1st millennium BC, the small island on which part of the present-day town of Nin is located was one of the centers of the Iron Age cultural group of the Liburni, whose territory stretched from Raša to the north to the Krka River to the south, including the neighboring islands. In the 1st century BC, Romanization of the region marked the beginning of the urban development and transformation of a Liburnian settlement into a Roman town named Aenona. During the reigns of Augustus or Tiberius, Aenona was given the status of municipium in the province of Dalmatia, under the jurisdiction of the juridical Convent of Scardona.¹ The new political developments in the Liburnian communities brought with them a technological novelty of building structures of bricks and using tile roofing (Lat. *tegulae*). The urban development and growing construction activities in the second half of the 1st century BC resulted in import of Roman roofing tiles from the North Adriatic workshops in the Aquileia and Po River Delta regions.² Local production in the northern part of the Eastern Adriatic was confirmed when the traces of the *figlina* of Sextus Metilius Maximus were found in the present-day Crikvenica (Roman *Ad Turres*).³ The excavations and surveys in Plemići Cove near Rtina yielded layers of burnt earth, numerous pottery finds and tegula fragments discarded after failed firing, indicating that a pottery workshop had existed there.⁴ Based on the numismatic and ceramic material found, the site can be preliminarily dated to the period spanning late 1st century BC / early 1st century AD and c. mid-1st century AD.⁵ Lujo Marun recorded the remains of four pottery kilns at Rivine site in the village of Smrdelji, associated with the military production of roofing tiles in the neighboring Burnum.⁶ As for other local brickworks in the province of Dalmatia, their existence was assumed on the basis of numerous finds of stamped tegulae.⁷ This analysis of the distribution of the stamps will contribute to our insight into the production of roofing tiles and the trade in it.⁸ The paper analyzes eighty-seven fragments of stamped

1 Š. Batović 1969, 9–59; 1989, 30–31; J. Belošević 1968a, 53–67; M. Suić 1968, 46; 1979, 64–80; M. Kolega 2019, 28.
2 J. J. Wilkes 1969, 410; 1979, 69, 72; I. Bojanovski 1980, 54; R. Matijašić 1987a, 530–531; 1989, 65–66; 1998, 102; A. Škegro 1991, 222, 231–232; 1999, 253; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 88.
3 R. Starac 1991, 221–234, G. Lipovac Vrkljan 2007, 1–48; 2009, 309–314; 2011, 3–18; B. Šiljeg, G. Lipovac Vrkljan, I. Ožanić-Roguljić, A. Konestra 2013, 121–122; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132–133.
4 M. Ilkić 2013, 52–53; M. Ilkić, M. Parica 2017, 104–106; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132–133.
5 M. Ilkić 2013, 53; 2017, 155, 171; M. Parica, M. Ilkić 2017, 106; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 133.
6 C. Patsch 1900, 79, 95–96; J. J. Wilkes 1969, 101; 1979, 66; S. Zabehtlicky Scheffenegger 1979, 40; L. Marun 1998, 79; A. Škegro 1999, 254; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 85–86; Ž. Miletić 2011, 267; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 131.
7 J. J. Wilkes 1979, 69–72; M. Buora 1985, 223–224; R. Matijašić 1987, 530–531; 1989, 65; 1998, 103; A. Škegro 1991, 222–232; 1999, 253–254; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 100; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132.
8 J. J. Wilkes 1969, 410; 1979, 69, 72; I. Bojanovski 1980, 54; M. Buora 1985, 219; R. Matijašić 1985, 289; 1987a, 530–531; 1989, 62, 65; A. Škegro 1991, 231–232; 1999, 253; J. Mardešić 2006, 101; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 88.
9 U rad su uvrštena četiri ulomka koja nisu kataloški obrađena ni znanstveno analizirana, ali su navedena u izvještajima s istraživanja ili vodičima Arheološkog muzeja Zadar, vidi M. Kolega 2004, 25; M. Kolega, M. Radović 2015, 34.

1 Š. Batović 1969, 9–59; 1989, 30–31; J. Belošević 1968a, 53–67; M. Suić 1968, 46; 1979, 64–80; M. Kolega 2019, 28.
2 J. J. Wilkes 1969, 410; 1979, 69, 72; I. Bojanovski 1980, 54; R. Matijašić 1987a, 530–531; 1989, 65–66; 1998, 102; A. Škegro 1991, 222, 231–232; 1999, 253; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 88.
3 R. Starac 1991, 221–234, G. Lipovac Vrkljan 2007, 1–48; 2009, 309–314; 2011, 3–18; B. Šiljeg, G. Lipovac Vrkljan, I. Ožanić-Roguljić, A. Konestra 2013, 121–122; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132–133.
4 M. Ilkić 2013, 52–53; M. Ilkić, M. Parica 2017, 104–106; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132–133.
5 M. Ilkić 2013, 53; 2017, 155, 171; M. Parica, M. Ilkić 2017, 106; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 133.
6 C. Patsch 1900, 79, 95–96; J. J. Wilkes 1969, 101; 1979, 66; S. Zabehtlicky Scheffenegger 1979, 40; L. Marun 1998, 79; A. Škegro 1999, 254; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 85–86; Ž. Miletić 2011, 267; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 131.
7 J. J. Wilkes 1979, 69–72; M. Buora 1985, 223–224; R. Matijašić 1987, 530–531; 1989, 65; 1998, 103; A. Škegro 1991, 222–232; 1999, 253–254; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 100; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132.
8 J. J. Wilkes 1969, 410; 1979, 69, 72; I. Bojanovski 1980, 54; M. Buora 1985, 219; R. Matijašić 1985, 289; 1987a, 530–531; 1989, 62, 65; A. Škegro 1991, 231–232; 1999, 253; J. Mardešić 2006, 101; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 88.

Karta 1. Mjesta nalaza pečata iz fundusa Muzeja ninskih starina
Map 1. Sites where stamps from Museum of Nin Antiquities were found

izradili / prepared by: I. Čondić, V. Kusik

na razini odjela Arheološkog muzeja Zadar, smještenoj u Ninu. Ulomci tegula u Muzej sušli kao slučajni nalazi ili su pronađeni tijekom arheoloških istraživanja i rekonstruiranja provedenih na području Nina i njegove užje okolice, rta Brtalić kod Privlake te položaja Zukve između Nina i Vrsi (karta 1).¹⁰ Pregledom konteksta u kojima su nađeni predmeti pri arheološkim iskopavanjima, utvrđeno je da potječu iz struktura i prostora integriranih u urbanu cjelinu rimske Enone.¹¹ Vrste struktura uključuju stambene objekte,¹² prometnu i komunalnu infrastrukturu¹³ te dio foruma s hramom.¹⁴ Količinom pronađenih pečata izdvajaju se lokaliteti Banovac, s pripadajućim položajem Banovac – vrt Kera, gdje je otkriven

tegulae – mostly unpublished (Chart 1).⁹ These artifacts are stored in the Museum of Nin Antiquities in Nin which, organizationally, is a department Archaeological Museum Zadar. The tegula fragments from the Museum in Nin were found either accidentally or during the archaeological excavations and surveys in Nin and its immediate surroundings, Cape Brtalić near Privlaka and Zukve site between Nin and Vrsi (Map 1).¹⁰ Thanks to the analysis of the context in which the artifacts were found during the archaeological excavations, it was established that they come from the structures and spaces integrated in the urban complex of Roman Aenona.¹¹ The structures include residential buildings,¹² road and communal infrastructure¹³ and part of Forum with the Temple.¹⁴ The localities standing out in terms of quantities are Banovac (with its appertaining Banovac

10 Predmeti obrađeni u članku čuvaju se u Zbirci antičkih opeka i tegula Muzeja ninskih starina koju je vodio Mate Radović. Usmeno dopuštenje za korištenje bilješki o okolnostima nalaza i za objavu ulomaka tegula s pečatima prikupljenima tijekom terenskog pregleda rta Brtalić kod Privlake Muzej je dobio od Roka Surića iz Međunarodnog centra za podvodnu arheologiju, kojem ovim putem zahvaljujem. Mr. sc. Majdi Dadić zahvaljujem na pomoći pri identifikaciji topografskih elemenata Nina.

11 Nin – Kraljevac, vidi M. Kolega 2002, 63–68; Kneževa palača, vidi M. Radović 2011, 549; vrt Čurko, vidi I. Borzić 2013a, 36; lokaliteti dvorište Tartaro; Arheološka zbirka; Barokna kuća – sv. Križ.

12 Crkva sv. Anselma – Ploče, vidi M. Kolega 2013, 278; Banovac i Banovac – vrt Kera, vidi B. Nedved 2001, 21; M. Kolega 2005, 95–96; 2006, 309–310; M. Radović 2011, 547–548; M. Kolega, M. Radović 2015, 31–32; J. Meder 2011, 246; Nin – crkva sv. Anselma, vidi M. Kolega 2002a, 73–78; 2014, 18; Vrt Šalov, vidi M. Suić 1968, 46; I. Borzić 2013, 30; I. Borzić 2013a, 36; crkva Sv. Križa, vidi Š. Batović 1970, 259–295; J. Belošević 1968, 176–178; K. Gusar 2013, 7; M. Radović 2013, 9–13; I. Borzić 2013, 27–59.

13 Banovac, vidi M. Kolega, M. Radović 2015, 31–32; J. Meder 2011, 246; Nin – Kraljevac, vidi M. Kolega 2002, 63–68; Nin – crkva sv. Anselma, vidi M. Kolega 2001, 83–90; 2001a, 91–95.

14 Nin – hram, vidi M. Suić 1979, 66–70; M. Radović 2012, 538–539.

9 Four fragments included in the paper have not been catalogued or analyzed scientifically, but are recorded either in the excavation reports or in the guides of Archaeological Museum Zadar, see M. Kolega 2004, 25; M. Kolega, M. Radović 2015, 34.

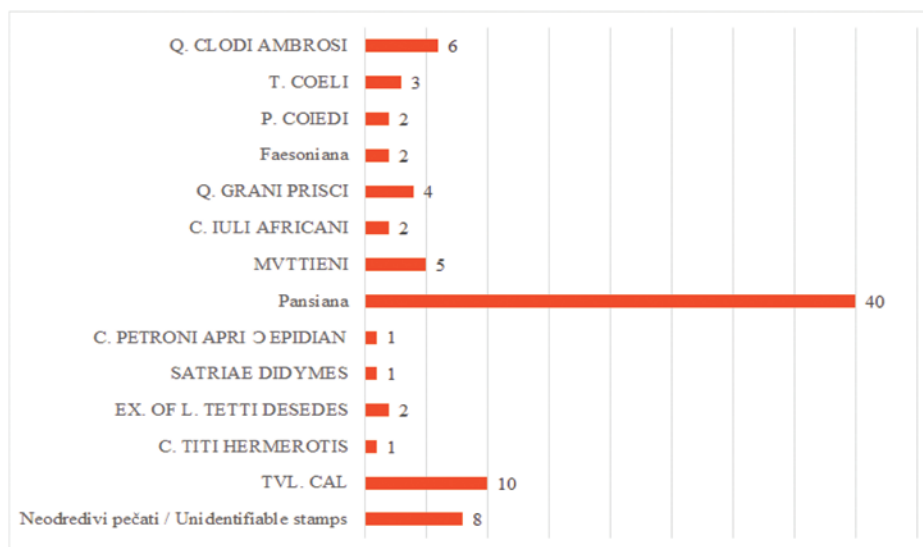
10 The artifacts analyzed in this paper are held in the Collection of Ancient Bricks and Roofing Tiles in the Museum of Nin Antiquities, formerly supervised by Mate Radović. I am indebted to Roko Surić from the International Center for Underwater Archaeology, who gave the Museum an oral permission to use the notes about the context of the discovery of the finds and to publish the stamped tegula fragments found during the field survey of Cape Brtalić near Privlaka. I also wish to express my gratitude to Majda Dadić, MA, for her assistance in identification of Nin's topographic elements.

11 Nin – Kraljevac, see M. Kolega 2002, 63–68; Rector's Palace, see M. Radović 2011, 549; Čurko Garden, see I. Borzić, 2013a, 36; Tartaro Garden; Archaeological Collection; Baroque House – Church of the Holy Cross.

12 St. Anselm's Church – Ploče, see M. Kolega 2013, 278; Banovac and Banovac – Kera Garden, see B. Nedved 2001, 21; M. Kolega 2005, 95–96; 2006, 309–310; M. Radović 2011, 547–548; M. Kolega, M. Radović 2015, 31–32; J. Meder 2011, 246; Nin – St. Anselm's Church, see M. Kolega 2002a, 73–78; 2014, 18; Šalov Garden, see M. Suić 1968, 46; I. Borzić 2013, 30; I. Borzić 2013a, 36; Church of the Holy Cross, see Š. Batović 1970, 259–295; J. Belošević 1968, 176–178; K. Gusar 2013, 7; M. Radović 2013, 9–13; I. Borzić 2013, 27–59.

13 Banovac, see M. Kolega, M. Radović 2015, 31–32; J. Meder 2011, 246; Nin – Kraljevac, see M. Kolega 2002, 63–68; Nin – St. Anselm's Church, see M. Kolega 2001, 83–90; 2001a, 91–95.

14 Nin – Roman Temple, see M. Suić 1979, 66–70; M. Radović 2012, 538–539.

Grafikon 1. Grafikon zatupljenosti pečata iz fundusa Muzeja ninskih starina

Chart 1. Types of stamps held in Museum of Nin Antiquities (by quantities)

izradio / prepared by: V. Kusik

domus s raskošnim mozaicima, smješten uz cestu u blizini foruma,¹⁵ i okolica crkve Sv. Križa, u kojoj je istražen rimski stambeni kompleks od tri insule.¹⁶ Slučajni nalazi pronađeni su na ninskom otočiću i u njegovoj okolici,¹⁷ a mjesto nalaza nije poznato za četiri predmeta koji, s obzirom na područje djelovanja Muzeja, vrlo vjerojatno potječu s istog prostora. Materijal u radu obrađen je abecednim redom imena radionice ili gentilicija iz teksta pečata. Navedeni su opisi pečata, analogije iz Italije i provincije Dalmacije te onomastička analiza u svrhu osnaživanja predloženih okvirnih datiranja pečata i ubikacija radionice.¹⁸ Nepotpuno očuvani pečati koje nije moguće adekvatno restituirati i interperirati izdvojeni su kao zasebna skupina. Rad je popraćen fotografijama i katalogom predmeta.

ANALIZA PEČATA

Q. CLODI AMBROSI

Fundus Muzeja ninskih starina čuva šest ulomaka tegula s pečatom Q. CLODI AMBROSI, pronađenih u Ninu (kat. br. 1–6). Slova pečata udubljena su, bez kartuše. Proizvodi radionice široko su rasprostranjeni na obje jadranske obale. Veća je koncentracija u području oko Akvileje, s nalazima na brojnim lokalitetima sve do Picena. Pečati su rjeđi južno od rijeke Pada, s iznimkom Ariminija. Na istočnoj obali Jadrana proizvodi te radionice vrlo su česti, posebno u Istri i provinciji Dalmaciji. Zabilježeni su do Lješa na jugu, s rijetkim primjercima pronađenim na otocima i u unutrašnjosti.¹⁹ *Nomen Clodius* latinskog je

– Kera Garden site, where a *domus* with luxurious mosaics was found by the road near the Forum)¹⁵ and the surroundings of the Church of the Holy Cross, where a Roman residential complex of three insulae was researched.¹⁶ The accidental finds come from the Nin island and around it.¹⁷ Four of the artifacts were found at an unknown site but, given the geographical area of the Museum's activities, it is very likely they originate from the same area. The artifacts analyzed in this paper are arranged in the alphabetical order of the names of the workshops or gentilicia mentioned in the texts of the stamps. In order to support the proposed rough dating of the stamps and the proposed locations of the workshops, the descriptions of the stamps are given, together with analogies from Italy and the province of Dalmatia and an onomastic analysis.¹⁸ The incomplete stamps that cannot be adequately reconstructed and interpreted are classified as a separate group. The paper also contains the photographs and catalogue of the artifacts.

STAMPS – ANALYSIS

Q. CLODI AMBROSI

Six tegula fragments stamped with Q. CLODI AMBROSI, found in Nin, are kept in the holdings of the Museum of Nin Antiquities (Cat. No. 1–6). The letters of the stamps are impressed, with no cartouche. The products of this workshop were widespread on both Adriatic coasts – more in the Aquileia region than elsewhere – and can be found at numerous sites all the way to Picenum. The finds are less common south of the Po River, with the exception of Ariminum. They were particularly common in the Eastern Adriatic, particularly in Istria and the province of Dalmatia. They are found all the way to Lezhë to the south, with rare specimens found on the islands and in the

15 B. Nedved 2001, 21; M. Kolega 2005, 95–96; 2006, 309–310; J. Meder 2011, 246; M. Radović 2011, 547–548; M. Kolega, M. Radović 2015, 31–32.

16 K. Gusar 2013, 7; I. Borzić 2013, 27–59.

17 Rt Brtalić kod Privlake; položaj Zukve između Nina i Vrsi.

18 V. Righini 1998, 34.

19 C. Gregorutti 1886, 234; 1888, 347, 358; B. Slapšak 1974, 173, 175; E. Boltin Tome 1976, 225–226; J. J. Wilkes 1969, 500; 1979, 69; S. M. Marengo 1981, 105–112; M. Buora 1983, 57; 1983a, 217; 1985, 214; 1993, 182; R. Matijašić 1983, 987–988; 1985, 293; 1987, 509–510; 1989, 64–67; 1995, 59; 1998, 98; A. Škegro 1991, 226–227; A. Furlan 1993, 199; Gruppo Archeologico del Veneto

15 B. Nedved 2001, 21; M. Kolega 2005, 95–96; 2006, 309–310; J. Meder 2011, 246; M. Radović 2011, 547–548; M. Kolega, M. Radović 2015, 31–32.

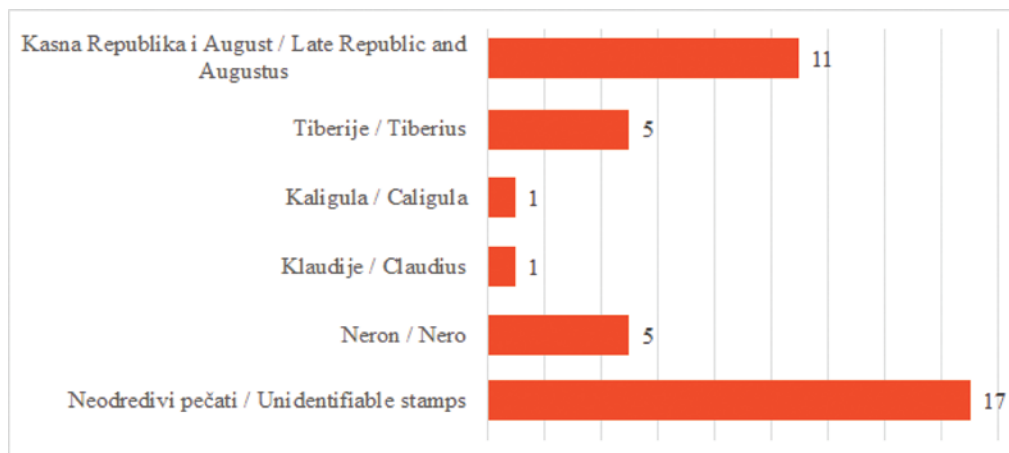
16 K. Gusar 2013, 7; I. Borzić 2013, 27–59.

17 Cape Brtalić near Privlake; Zukve site between Nin and Vrsi.

18 V. Righini 1998, 34.

**Grafikon 2. Kronološka
raspodjela pečata radionice
Pansiana**Chart 2. Chronological
distribution of stamps made in
Pansiana workshop

izradio / prepared by: V. Kusik

podrijetla, poznat s brojnih natpisa zapadnog dijela Carstva. Vrlo je čest u sjevernoj Italiji, unutar koje se izdvajaju Akvileja, Briksija i Ariminij.²⁰ *Cognomen Ambrosius* spominje se uglavnom na natpisima u Italiji, na području koje su obuhvaćale *Regio XI* i *Regio I*, a značajnije je zastupljen u Mediolanu i Rimu.²¹ Proizvodnja se prema koncentraciji pečata ubicira u okolici Akvileje. Jedna se radionica može pretpostaviti u Muzzani na temelju nalaza tegula s pečatima Kvinta Klodija Ambrozija, odbačenim zbog neuspjela pečenja,²² a druga u Carlinu, gdje je otkrivena peč u čijoj su neposrednoj blizini pronađene tegule s istim pečatom.²³ Poznata su samo dva tipa pečata te radionice koja je svoju robu izvozila na široko geografsko područje, što upućuje na kratku, ali intenzivnu proizvodnju.²⁴ Datiraju se od druge polovine 1. st. po. Kr. do početka 2. st. po. Kr.²⁵, s ponuđenim ranijim datacijama na osnovi nalaza u kontekstu s pečatom *PANSIANA* iz kasnorepublikanskog i augustovskog razdoblja.²⁶

hinterland.¹⁹ The *nomen Clodius* is of Latin origin. It is known from numerous inscriptions found in the western part of the Empire. It is very common in Northern Italy, particularly around Aquileia, Brixia and Ariminum.²⁰ The *cognomen Ambrosius* is mostly mentioned in the inscriptions found in Italy, in the area that included *Regio XI* and *Regio I*. It was particularly common in Mediolanum and Rome.²¹ Based on the concentration of the stamps, the area around Aquileia was identified as the center of the production. Based on the tegulae with stamps of Quintus Clodius Ambrosius, discarded on account of failed firing, it is believed that one workshop was located in Muzzana.²² The other one was in Carlinu, where a pottery kiln was discovered, with tegulae with the same stamp in its immediate vicinity.²³ Although this workshop exported its goods to many regions, only two types of its stamps are known. This indicates that the production was short-lasting, but intensive.²⁴ This stamps were dated to the period between the second half of the 1st century AD to the early 2nd century AD,²⁵ although earlier dating was also proposed on the basis of the finds in the context with the stamp *PANSIANA* from the Late Republican and Augustan periods.²⁶

Oriente Archeologico del Veneto Orientale 1993, 207; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 62, 80; C. Gomez 1996, 83; C. Zaccaria 1998, 113; J. Mardešić 2006, 101, 102; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 637; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 97; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 41.

20 M. Buora 1983, 222; H. Solin, O. Salomies 1988, 57; R. Matijašić 1989, 64; B. Lőrincz 1999, 65; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 42; EDCS (2. 2. 2019.).

21 B. Lőrincz 2002, 47; EDCS (1. 4. 2019.).

22 M. Buora 1987, 44–45; 1993, 182; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 97; T. Žerjal 2011, 227; T. Kompore 2015, 64–66; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 42–43.

23 C. Gomez 1996, 83; C. Zaccaria 1998, 111; T. Cividini 2002, 232; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 97; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 637; T. Žerjal 2011, 227; T. Kompore 2015, 64–66; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 42–43.

24 B. Slapšak 1974, 173, 179; R. Matijašić 1987, 511; 1993, 95; 1998, 388; M. T. Pellicioni Golinelli 1998, 132; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 97; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 42–43.

25 B. Slapšak 1974, 173, 181; R. Matijašić 1983, 987–988; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 80; Ž. Miletić 2011, 274.

26 I. Pedišić, E. Podrug 2008, 97.

19 C. Gregorutti 1886, 234; 1888, 347, 358; B. Slapšak 1974, 173, 175; E. Boltin Tome 1976, 225–226; J. J. Wilkes 1969, 500; 1979, 69; S. M. Marengo 1981, 105–112; M. Buora 1983, 57; 1983a, 217; 1985, 214; 1993, 182; R. Matijašić 1983, 987–988; 1985, 293; 1987, 509–510; 1989, 64–67; 1995, 59; 1998, 98; A. Škegro 1991, 226–227; A. Furlan 1993, 199; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale Archeologico del Veneto Orientale 1993, 207; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 62, 80; C. Gomez 1996, 83; C. Zaccaria 1998, 113; J. Mardešić 2006, 101, 102; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 637; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 97; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 41.

20 M. Buora 1983, 222; H. Solin, O. Salomies 1988, 57; R. Matijašić 1989, 64; B. Lőrincz 1999, 65; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 42; EDCS (2 February 2019).

21 B. Lőrincz 2002, 47; EDCS (1 April 2019).

22 M. Buora 1987, 44–45; 1993, 182; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 97; T. Žerjal 2011, 227; T. Kompore 2015, 64–66; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 42–43.

23 C. Gomez 1996, 83; C. Zaccaria 1998, 111; T. Cividini 2002, 232; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 97; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 637; T. Žerjal 2011, 227; T. Kompore 2015, 64–66; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 42–43.

24 B. Slapšak 1974, 173, 179; R. Matijašić 1987, 511; 1993, 95; 1998, 388; M. T. Pellicioni Golinelli 1998, 132; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 97; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 42–43.

25 B. Slapšak 1974, 173, 181; R. Matijašić 1983, 987–988; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 80; Ž. Miletić 2011, 274.

26 I. Pedišić, E. Podrug 2008, 97.

T. COELI

Fundus Muzeja ninskih starina čuva tri ulomka tegula s pečatom *T. COELI*, pronađena u Ninu (kat. br. 7–9). Na jednom ulomku utisnuta su dva pečata (kat. br. 8). Slova su u reljefu unutar pravokutne kartuše. Matrica pečata *T. COELI* iz Altina, koja se po rasporedu slova ne može usporediti ni s jednom poznatom varijantom pečata na tegulama, otvara mogućnost da je radionica pečatirala i druge vrste proizvoda.²⁷ Pečat je u značajnim količinama zastupljen na sjevernojadranskom području, u okolici Konkordije i Opitergija. Primjerci su poznati u Istri, ali su rijetki u Dalmaciji.²⁸ *Nomen Coelius* latinskog je podrijetla, zabilježen na mnogim natpisima u Italiji, unutar kojih po broju prednjači *Regio X*. Dva natpisa iz Opitergija, datirana u 1. st. po. Kr.,²⁹ povezuju se s proizvodnom djelatnošću te radionice i, uz brojne nalaze pečata u današnjem obližnjem gradu Chiaranu, upućuju na mogućnost da je u blizini bila smještena radionica.³⁰ Ostaci keramičarske peći u Chionsu, uz koju su nađeni brojni ulomci tegula s pečatima, među kojima i *T. COELI*, idu u prilog pretpostavci da se proizvodnja odvijala i u blizini Konkordije.³¹ Rasprostranjenost nalaza pečata, ostataka peći i natpisa vezanih za proizvodnu djelatnost upućuju na ubicaciju radionice u agerima ili između agera Konkordije i Opitergija, datiranu u razdoblje kraja 1. st. pr. Kr. i početka 1. st. po. Kr.³²

P. COIEDI

Fundus Muzeja ninskih starina čuva dva ulomka tegula s pečatom *P. COIEDI*, pronađena u Ninu (kat. br. 10–11). Slova pečata su u reljefu unutar pravokutne kartuše. Pečati *P. COIEDI* iznimno su rijetki i poznata su samo tri primjerka. Dva su pronađena u Kruševu, a jedan na nepoznatom nalazištu u užoj okolici Zadra.³³ *Nomen Coiedius* latinskog je podrijetla i vrlo je rijedak. Osim na dva natpisa iz provincija Gornje Germanije i Tingitanske Mauretanijske, ograničen je na područje središnje Italije koje je obuhvaćala *Regio VI*, gdje je zabilježen na četiri natpisa datirana od 1. st. pr. Kr.

T. COELI

The Museum of Nin Antiquities holds three tegula fragments stamped with *T. COELI*, found in Nin (Cat. No. 7–9). One fragment has two stamps on it (Cat. No. 8). The relief letters are in a rectangular cartouche. The matrix of the stamp *T. COELI* from Altino – incomparable with any other known tegula stamp subtype by the arrangement of letters on it – indicates that the workshop impressed its stamps on other types of products, too.²⁷ Considerable quantities of this stamp were found in Northern Adriatic, around Concordia and Opitergium. Specimens of it are known in Istria, but are rare in Dalmatia.²⁸ The *nomen Coelius* is of Latin origin. It is found in many inscriptions in Italy, primarily in *Regio X*. Two inscriptions from Opitergium, dated to the 1st century AD,²⁹ are associated with the production of this workshop. The numerous stamps found in the neighboring present-day Chiarano indicate that the workshop must have been located in the vicinity.³⁰ The remains of a pottery kiln in Chions, found together with numerous stamped tegula fragments – including the *T. COELI* stamp – support the assumption that roofing tiles were also produced in the vicinity of Concordia.³¹ The distribution of the finds of stamps, kiln remains and inscriptions associated with the production indicate that the workshop must have been in – or between – the agers of Concordia and Opitergium and that it can be dated to the period spanning the late 1st century BC and the early 1st century AD.³²

P. COIEDI

The Museum of Nin Antiquities holds two tegula fragments stamped with *P. COIEDI*, found in Nin (Cat. No. 10–11). The relief letters of the stamp are in a rectangular cartouche. The *P. COIEDI* stamps are very rare: Only three specimens are known. Two were found in Kruševo and one at an unknown site in the immediate surroundings of Zadar.³³ The *nomen Coiedius* is of Latin origin and is very rare. With the exception of two inscriptions from Upper Germania and Mauretania Tingitana, it is limited to the Central Italy *Regio*

27 M. Buora 1983, 143, 224; 1987, 38; B. Callegher 1993, 225; C. Gomezel 1995, 27; 1996, 91; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 650–658.

28 C. Gregorutti 1886, 235; 1888, 360; M. Abramić 1927, 133; I. Bojanovski 1980, 54; M. Buora 1983a, 224–225; R. Matijašić 1987, 520; 1995, 56; A. Škegro 1991, 227; B. Callegher 1993, 225; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale Archeologico del Veneto Orientale 1993, 208; A. Furlan 1993, 199; V. Righini, M. Biorci, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 68; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 141; J. Mardešić 2006, 102; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 651, 658; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 98; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 47.

29 Epigraphic Database Roma: EDR / Eagle, Electronic Archive of Greek and Latin Epigraphy: (S. Nicolini) EDR077408 (20. 9. 2007.); EDR077426 (23. 11. 2012.).

30 S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 649–650, 657–658.

31 M. Buora 1983, 217, 223; C. Gomezel 1996, 91; T. Žerjal 2011, 227; T. Kompore 2015, 66; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 47.

32 B. Forlati Tamaro 1976, 40, 97; E. Buchi 1987, 144; M. Buora 1983, 224; 1987, 37–38; H. Solin, O. Salomies 1988, 58; B. Callegher 1993, 225; C. Gomezel 1995, 27; 1996, 91; B. Lórinč 1999, 68; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 649–650, 657–658; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 98; T. Žerjal 2011, 227; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 47; EDCS (3. 5. 2019.).

33 J. Vučić 2010, 103–106; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 63.

27 M. Buora 1983, 143, 224; 1987, 38; B. Callegher 1993, 225; C. Gomezel 1995, 27; 1996, 91; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 650–658.

28 C. Gregorutti 1886, 235; 1888, 360; M. Abramić 1927, 133; I. Bojanovski 1980, 54; M. Buora 1983a, 224–225; R. Matijašić 1987, 520; 1995, 56; A. Škegro 1991, 227; B. Callegher 1993, 225; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale Archeologico del Veneto Orientale 1993, 208; A. Furlan 1993, 199; V. Righini, M. Biorci, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 68; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 141; J. Mardešić 2006, 102; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 651, 658; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 98; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 47.

29 Epigraphic Database Roma: EDR / Eagle, Electronic Archive of Greek and Latin Epigraphy: (S. Nicolini) EDR077408 (20 September 2007); EDR077426 (23 November 2012).

30 S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 649–650, 657–658.

31 M. Buora 1983, 217, 223; C. Gomezel 1996, 91; T. Žerjal 2011, 227; T. Kompore 2015, 66; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 47.

32 B. Forlati Tamaro 1976, 40, 97; E. Buchi 1987, 144; M. Buora 1983, 224; 1987, 37–38; H. Solin, O. Salomies 1988, 58; B. Callegher 1993, 225; C. Gomezel 1995, 27; 1996, 91; B. Lórinč 1999, 68; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 649–650, 657–658; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 98; T. Žerjal 2011, 227; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 47; EDCS (3 May 2019).

33 J. Vučić 2010, 103–106; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 63.

do 3. st. po. Kr.³⁴ Na dva natpisa iz Suase, danas Castelleone di Suasa kod Ancone, spominje se *Lucius Coedius Candidus* i *Legio VIII Augusta*, senator kojeg je odlikovao car Klaudije i postrojba u kojoj je služio kao vojni tribun.³⁵ U Suasu prebivalište te obitelji ubicira počasni natpis pronađen na lokalitetu *Domus dei Coedii*, rimskoj kući s raskošnim mozaicima i freskama.³⁶ Posjed senatorske obitelji stvara povoljne uvjete za pokretanje gospodarske djelatnosti u blizini, možda upravo radionice građevinske keramike.³⁷ Zbog izostanka nalaza pečata u Italiji, u obzir treba uzeti i mogućnost da se proizvodnja odvijala na području gdje su pronađeni jedini primjerci tog pečata, u okolici Jadere.³⁸ Latinski *nomen* zabilježen uglavnom u Italiji, uz dvoimen-ski obrazac u sastavu *praenomen* i *nomen* kojim je naveden *Publius Coedius*, upućuju na vjerojatno italsko podrijetlo³⁹ i dataciju pečata u razdoblje 1. st. pr. Kr. i 1. st. po. Kr.⁴⁰ ili, preciznije, do oko sredine 1. st. po. Kr., kada *cognomen* postaje uobičajeni element imena.⁴¹ Na osnovi povezanosti rasprostranjenosti pečata sa sadržajima datiranih natpisa, proizvodnja te radionice pretpostavljena je na području okolice Jadere tijekom 1. st. po. Kr.⁴²

Faesoniana

Fundus Muzeja ninskih starina čuva dva ulomka tegula s pečatom radionice *Faesoniana*, pronađena u Ninu (kat. br. 12–13). Slova pečata su u reljefu unutar pravokutne kartuše. Definirana su tri tipa pečata koji se razlikuju po sadržaju teksta. Dva spominju ime radionice *Faesonia(na)*, a jedan imenski obrazac *A(uli) Faesoni A(uli) f(ili)*, za koji R. Matijašić na temelju morfologije jedne varijante nudi restituciju *A(uli) Faesoni Af(ricani)*.⁴³ Proizvodi te radionice rasprostranjeni su na širokom području obiju obala Jadrana. U Italiji se većom koncentracijom izdvajaju *Regio X* i *Regio VIII*. Zastupljeni su na području kod Ferrare, Ravene i Ariminija. Sjevernije su rjeđi, pronađeni u Konkordiji, Akvileji, Tergestu i sjevernoj Istri. Provincija Dalmacija također bilježi brojne analogije, s jednim primjerkom iz unutrašnjosti, pronađenom u Orliću kod Knina.⁴⁴ *Nomen*

VI, where it was recorded on four inscriptions dated to the period between the 1st century BC and 3rd century AD.³⁴ Two inscriptions from Suasa (present-day Castelleone di Suasa near Ancona) mention *Lucius Coedius Candidus* and *Legio VIII Augusta* – a senator decorated by Emperor Claudius and the unit in which he served as a military tribune.³⁵ An honorary inscription found at *Domus dei Coedii* site, in a Roman house furnished with luxurious mosaics and frescos, identifies Suasa as the place of residence of this family.³⁶ The estate of the senatorial family was a favorable place for starting an economic activity in the vicinity – perhaps even a roofing-tile workshop.³⁷ Due to lack of such stamps in Italy, one should take into account the possibility that the production took place in the area where the only specimens of this stamp were found – near Iader.³⁸ The Latin *nomen* (recorded mostly in Italy) and the binominal formula of a *praenomen* and *nomen* used for *Publius Coedius* indicate Italic origin³⁹ and help us date the stamp to the period from the 1st century BC to the 1st century AD⁴⁰ or, more accurately, to c. mid-1st century AD, when *cognomen* becomes a usual element of a name.⁴¹ Based on the distribution of the stamps and the content of the dated inscriptions, we can assume that the workshop was active somewhere around Iader in the 1st century AD.⁴²

Faesoniana

The Museum of Nin Antiquities holds two tegula fragments with the stamp of *Faesoniana* workshop, found in Nin (Cat. No. 12–13). The relief letters of the stamp are in a rectangular cartouche. Three types of this stamp have been identified. They have different texts. Two of them mention the workshop's name, *Faesonia(na)*, and the third one includes the name formula *A(uli) Faesoni A(uli) f(ili)*. Based on the morphology of one of the subtypes, R. Matijašić interprets it as *A(uli) Faesoni Af(ricani)*.⁴³ The products of this workshop are widespread on both coasts of the Adriatic. In Italy, somewhat larger concentrations are found in *Regio X* and *Regio VIII*. They are found around Ferrara, Ravenna and Ariminum. They are less common further up north, but are found in Concordia, Aquileia, Tergeste and northern Istria. Many analogies were also found

34 CIL XI, 6163; CIL XI, 5737; CIL XI, 5774; *AE* 1992, 00566; H. Solin, O. Salomies 1988, 58; S. De Maria 1991, 39–40; 1991a, 142, 147; J. Vučić 2010, 103, 106; V. Casella, M. F. Petracchia 2016, 139; *EDCS* (23. 4. 2019.); *EDH* (23. 4. 2019.).
35 S. De Maria ; 1991, 40; 1991a, 143; J. Vučić 2010, 104; *EDR* / Eagle, Electronic Archive of Greek and Latin Epigraphy: (F. Branchesi) EDR016323, (6. 10. 2016.), EDR016352 (19. 2. 2007.).
36 S. De Maria 1991, 39–40; J. Vučić 2010, 103–106; *EDR* / Eagle, Electronic Archive of Greek and Latin Epigraphy: (F. Branchesi) EDR016352 (19. 2. 2007.).
37 S. De Maria 1991, 39–40; 1991a, 142–147.
38 J. Vučić 2010, 103–106.
39 A. Kurilić 2000, 38–41.
40 J. Andreau 2010, 125; T. Kompare 2015, 47.
41 H. Thylander 1952, 77–81; I. Kajanto 1965, 3; O. Salomies 1987, 304–305; M. Kajava 1994, 17, 27; B. Salway 1994, 131; A. Kurilić 2000, 40; A. E. Cooley 2012, 15; C. Bruun 2015, 803.
42 J. Vučić 2010, 103–106.
43 V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 42; V. Righini 1998, 38.
44 M. Budimir, Lj. Radić 1985, 107, 109; R. Matijašić 1993, 102; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 31, 62; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 143; E. Zerbini 1993, 102; M. T. Pellicioni Golinelli 1998, 132; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 42.

34 CIL XI, 6163; CIL XI, 5737; CIL XI, 5774; *AE* 1992, 00566; H. Solin, O. Salomies 1988, 58; S. De Maria 1991, 39–40; 1991a, 142, 147; J. Vučić 2010, 103, 106; V. Casella, M. F. Petracchia 2016, 139; *EDCS* (23 April 2019); *EDH* (23 April 2019).
35 S. De Maria ; 1991, 40; 1991a, 143; J. Vučić 2010, 104; *EDR* / Eagle, Electronic Archive of Greek and Latin Epigraphy: (F. Branchesi) EDR016323, 6 October 2016, EDR016352 (19 February 2007).
36 S. De Maria 1991, 39–40; J. Vučić 2010, 103–106; *EDR* / Eagle, Electronic Archive of Greek and Latin Epigraphy: (F. Branchesi) EDR016352 (19 February 2007).
37 S. De Maria 1991, 39–40; 1991a, 142–147.
38 J. Vučić 2010, 103–106.
39 A. Kurilić 2000, 38–41.
40 J. Andreau 2010, 125; T. Kompare 2015, 47.
41 H. Thylander 1952, 77–81; I. Kajanto 1965, 3; O. Salomies 1987, 304–305; M. Kajava 1994, 17, 27; B. Salway 1994, 131; A. Kurilić 2000, 40; A. E. Cooley 2012, 15; C. Bruun 2015, 803.
42 J. Vučić 2010, 103–106.
43 V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 42; V. Righini 1998, 38.

Faesoni latinskog je podrijetla, poznat uglavnom na pečatima u sjevernoj Italiji. Natpisi su rjeđi i ograničeni na središnju Italiju.⁴⁵ S radionicom je možda povezan *Aulus Faesoni*, zabilježen na nadgrobnom natpisu iz Pise.⁴⁶ Na osnovi rasprostranjenosti i koncentracije pečata, pretpostavlja se da je radionica djelovala između ušća rijeke Pada i Ancone, preciznije u okolici Ariminija.⁴⁷ Manji broj poznatih tipova pronađenih na širokom geografskom području upućuje na kratku i intenzivnu proizvodnju⁴⁸ koja se odvijala unutar razdoblja od kraja 1. st. pr. Kr. do sredine 1. st. po. Kr.⁴⁹

Q. GRANI PRISCI

Fundus Muzeja ninskih starina čuva četiri ulomka tegula s pečatom *Q. GRANI PRISCI*, pronađena u Ninu (kat. br. 14–17). Pečat sa slovima u reljefu unutar pravokutne kartuše utisnut je na jednom ulomku tegule (kat. br. 14), dok preostala tri primjerka imaju udubljena slova bez kartuše (kat. br. 15–17). Pečati su rasprostranjeni na sjevernojadranskom području koje obuhvaća *Regio X* u Akvileji, Opitergiju, Konkordiji i Istri. Na prostoru provincije Dalmacije nalazi su zabilježeni u okolici Jadere, u Enoni, na Cvijinoj gradini i južnije, u Naroni, a jedan primjerak pronađen je na Korčuli.⁵⁰ *Nomen Granius* latinskog je podrijetla, vrlo čest u Italiji i u zapadnom dijelu Carstva. Značajniji broj natpisa pronađen je na sjevernoitalskom području, u Atestu i Pataviju.⁵¹ Temeljem rasprostranjenosti pečata, pretpostavlja se da je radionica bila smještena u široj okolici Akvileje.⁵² Na precizniju ubikaciju mogao bi upućivati nalaz ostataka peći i tegula s pečatom te radionice u današnjem mjestu Campodipietra kod Salgarede, između Opitergija i Konkordije.⁵³ Proizvodnja se datira u 1. st. po. Kr.⁵⁴

in the province of Dalmatia, including one specimen from its hinterland (Orlić near Knin).⁴⁴ The *nomen Faesoni* is of Latin origin, mostly known from the stamps found in Northern Italy. Inscriptions are less common and are limited to Central Italy.⁴⁵ *Aulus Faesoni*, recorded in a sepulchral inscription in Pisa, could perhaps be associated with the workshop.⁴⁶ Based on the distribution and concentration of the stamps, it is believed that the workshop flourished between the Po River delta and Ancona – more specifically, in the vicinity of Ariminum.⁴⁷ The fact that a small number of known types are found across a large geographic region indicates that the production was short-lasting and intensive,⁴⁸ taking place between the late 1st century BC and the mid-1st century AD.⁴⁹

Q. GRANI PRISCI

The Museum of Nin Antiquities holds four tegula fragments stamped with *Q. GRANI PRISCI*, found in Nin (Cat. No. 14–17). The stamp with relief letters in a rectangular cartouche is impressed in one fragment (Cat. No. 14), while the remaining three fragments contain impressed letters without no cartouche (Cat. No. 15–17). The stamps are widespread in the North Adriatic region comprising *Regio X* in Aquileia, Opitergium, Concordia and Istria. In the province of Dalmatia, they are found near Iader, in Aenona, at Cvijina gradina hillfort and further south, in Naroni; one specimen was found on the island of Korčula.⁵⁰ The *nomen Granius* is of Latin origin, very common in Italy and in the western part of the Empire. A relevant number of such inscriptions were found in Northern Italy – in Ateste and Patavium.⁵¹ Based on the distribution of the stamps, it is believed that the workshop was located in the greater surrounding area of Aquileia.⁵² The remains of a pottery kiln and tegulae with the workshop's stamp found in

45 H. Solin, O. Salomies 1988, 76; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 42–44; EDCS (4. 3. 2019).

46 CIL XI, 1454; R. Matijašić 1989, 64; 1998, 95; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 44; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 43; EDCS (4. 3. 2019).

47 R. Matijašić 1989, 64; M. T. Pellicioni Golinelli 1998, 134; V. Righini 1998, 40; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 44; M. Ćurković 2008, 74; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 96.

48 M. Buora 1985, 220–221; R. Matijašić 1987, 513; 1989, 64; 1998, 98, 102; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 42; R. Matijašić 1998, 95; V. Righini 1998, 39; V. Righini 1998, 39–40; M. T. Pellicioni Golinelli 1998, 134; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 96.

49 M. Buora 1983a, 226; V. Righini 1998, 40; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 44; M. Ćurković 2008, 74; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 96; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 43.

50 CIL III, 3214; C. Gregorutti 1888, 368–369; F. Bulić 1885, 109; 1889, 20; 1890, 54–55; G. Bersa 1903, 149; M. Abramić 1927, 133; J. J. Wilkes 1979, 69; M. Buora 1983, 209; B. Callegher 1993, 216; A. Furlan 1993, 199; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 147; C. Gomezel 1996, 82; J. Mardešić 2006, 102; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 651; A. Colnago, J. Kiel 2008, 137; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 44.

51 H. Solin, O. Salomies 1988, 89; B. Lörinz 1999, 170; EDCS (22. 3. 2019).

52 C. Gregorutti 1888, 368–369; J. J. Wilkes, 1979 69; M. Buora 1983, 209; B. Callegher, 1993, 216; A. Furlan 1993, 199; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 147; C. Gomezel 1996, 82; J. Mardešić 2006, 102; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 651; A. Colnago, J. Kiel 2008, 137; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 44.

53 B. Callegher 1993, 215–216.

54 J. J. Wilkes 1979, 72; M. Buora 1983, 209; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 44.

44 M. Budimir, Lj. Radić 1985, 107, 109; R. Matijašić 1993, 102; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 31, 62; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 143; E. Zerbini 1993, 102; M. T. Pellicioni Golinelli 1998, 132; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 42.

45 H. Solin, O. Salomies 1988, 76; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 42–44; EDCS (4 March 2019).

46 CIL XI, 1454; R. Matijašić 1989, 64; 1998, 95; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 44; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 43; EDCS (4 March 2019).

47 R. Matijašić 1989, 64; M. T. Pellicioni Golinelli 1998, 134; V. Righini 1998, 40; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 44; M. Ćurković 2008, 74; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 96.

48 M. Buora 1985, 220–221; R. Matijašić 1987, 513; 1989, 64; 1998, 98, 102; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 42; R. Matijašić 1998, 95; V. Righini 1998, 39; V. Righini 1998, 39–40; M. T. Pellicioni Golinelli 1998, 134; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 96.

49 M. Buora 1983a, 226; V. Righini 1998, 40; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 44; M. Ćurković 2008, 74; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 96; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 43.

50 CIL III, 3214; C. Gregorutti 1888, 368–369; F. Bulić 1885, 109; 1889, 20; 1890, 54–55; G. Bersa 1903, 149; M. Abramić 1927, 133; J. J. Wilkes 1979, 69; M. Buora 1983, 209; B. Callegher 1993, 216; A. Furlan 1993, 199; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 147; C. Gomezel 1996, 82; J. Mardešić 2006, 102; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 651; A. Colnago, J. Kiel 2008, 137; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 44.

51 H. Solin, O. Salomies 1988, 89; B. Lörinz 1999, 170; EDCS (22 March 2019).

52 C. Gregorutti 1888, 368–369; J. J. Wilkes, 1979 69; M. Buora 1983, 209; B. Callegher, 1993, 216; A. Furlan 1993, 199; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 147; C. Gomezel 1996, 82; J. Mardešić 2006, 102; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 651; A. Colnago, J. Kiel 2008, 137; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 44.

C. IULI AFRICANI

Fundus Muzeja ninskih starina čuva dva ulomka tegula s pečatom *C. IULI AFRICANI*, pronađena u Ninu (kat. br. 18–19). Slova pečata udubljena su, bez kartuše. Rasprostranjen je na sjevernojadranskoj obali Italije, s primjercima poznatim iz Konkordije, Akvileje, Tergesta i južno od rijeke Pada, Ariminija. Na istočnoj obali pečat je zastupljen u Istri i provinciji Dalmaciji.⁵⁵ *Nomen Iulius* latinskog je podrijetla i rasprostranjenost imena veže se za julijevsko-klaudijevsku dinastiju. Izrazito je popularan i spominje se na više od tri tisuće natpisa.⁵⁶ *Africanus* je etnički *cognomen* latinskog podrijetla, vrlo čest u Italiji, afričkim provincijama i Hispaniji.⁵⁷ Vlasništvo radionice možda je moguće povezati sa znamenitim govornikom i vitezom Gajem Julijem Afrikanom iz Neronove vladavine, zabilježenim na natpisu iz Rima.⁵⁸ Radionica se može pretpostaviti na području oko Akvileje,⁵⁹ a pečat datirati u drugu polovinu 1. st. po. Kr.⁶⁰

MVTTIENI

Fundus Muzeja ninskih starina čuva pet ulomaka tegula s pečatom *MVTTIENI*, pronađenih u Ninu (kat. br. 20–24). Slova pečata su u reljefu unutar pravokutne kartuše, s posljednja dva slova, *N* i *I*, u ligaturi. Nalazi tegula s pečatom *MVTTIENI* rasprostranjeni su na uskom području provincije Dalmacije oko Jadere, u Enoni i na Cvijinoj Gradini.⁶¹ Jednoimenski obrazac možda navodi vlasnika ili osobno ime keramičara radionice. *Nomen Muttienus* latinskog je podrijetla i zabilježen je uglavnom na području koje je obuhvaćala *Regio II* u Lukeriji i Venusiji. *Nomen* je u provinciji Dalmaciji potvrđen natpisom iz Senije. Pojedinci s tim gentilicijem često su navedeni kao oslobođenici.⁶² Proizvodnja se možda odvijala u uvali Plemići kod Rtine, gdje je u kontekstu keramičarske radionice pronađen ulomak tegule s utisnutim pečatom *M[VTTIENI]*.⁶³

present-day Campodipietra near Salgareda, between Opitergium and Concordia could indicate a more accurate location of the workshop.⁵³ The production was dated to the 1st century AD.⁵⁴

C. IULI AFRICANI

The Museum of Nin Antiquities holds two tegula fragments stamped with *C. IULI AFRICANI*, found in Nin (Cat. No. 18–19). The letters of the stamp are impressed, with no cartouche. The stamp is widespread on the northern Adriatic coast of Italy; specimens of it were found in Concordia, Aquileia, Tergeste and in Ariminum south of the Po River. As for the Eastern Adriatic, the stamp is found in Istria and in the province of Dalmatia.⁵⁵ The *nomen Iulius* is of Latin origin. It became widespread during the Julio-Claudian dynasty. It was very popular and is mentioned in more than 3,000 inscriptions.⁵⁶ *Africanus* is an ethnic *cognomen* of Latin origin, very common in Italy, African provinces and Hispania.⁵⁷ There is a possibility that the owner of the workshop was the renowned orator and knight Gaius Julius Africanus from the period of Nero's reign, mentioned in an inscription from Rome.⁵⁸ The area around Aquileia could be the possible location of the workshop.⁵⁹ The stamp could be dated to the second half of the 1st century AD.⁶⁰

MVTTIENI

The Museum of Nin Antiquities holds five tegula fragments stamped with *MVTTIENI*, found in Nin (Cat. No. 20–24). The relief letters of the stamp are in a rectangular cartouche; the last two letters, *N* and *I*, are ligated. Tegulae stamped with *MVTTIENI* can be found in a narrow strip of the province of Dalmatia, around lader, in Aenona and at Cvijina gradina.⁶¹ The single-name formula perhaps identifies the owner or the praenomen of the master potter of the workshop. The *nomen Muttienus* is of Latin origin, recorded mostly in Luceria and Venusia in *Regio II*. An inscription from Senia confirms the *nomen* in Dalmatia. Individuals with this gentilicium are often mentioned as freedmen.⁶²

55 C. Gregorutti 1888, 369; F. Bulić 1895, 216; J. J. Wilkes 1979, 69; R. Matijašić 1985, 296; 1987, 165; 1989; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 65; A. Furlan, 1993, 200; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 144; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale Archeologico del Veneto Orientale 1993, 208; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 672; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 49.
56 B. Lórinč 1999, 201, 206.
57 B. Lórinč 2005, 33.
58 CIL VI, 20282; C. Zaccaria 1989, 476; I. Di Stefano Manzella 1996, 211, 217; T. Kompare 2015, 72.
59 S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 672.
60 C. Gregorutti 1888, 369; J. J. Wilkes 1979, 69; R. Matijašić 1985, 296; 1987, 165; 1989, 65; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 80; A. Furlan 1993, 200; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 144; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale 1993, 208; C. Gomezel 1995, 31; 1996, 83; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 672; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 49.
61 G. Bersa 1903, 149; J. J. Wilkes 1979, 70; A. Škegro 1999, 255–256; A. Colnago, J. Keil 2008, 136; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 103; M. Jurjević 2010, 64; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 61.
62 ILJug 2899; H. Solin, O. Salomies 1988, 124; B. Lórinč 2000, 92; EDCS (11. 5. 2019.).
63 M. Ilkić 2013, 52–53; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 61; M. Parica, M. Ilkić 2017, 104–106; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132–133.

53 B. Callegher 1993, 215–216.
54 J. J. Wilkes 1979, 72; M. Buora 1983, 209; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 44.
55 C. Gregorutti 1888, 369; F. Bulić 1895, 216; J. J. Wilkes 1979, 69; R. Matijašić 1985, 296; 1987, 165; 1989; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 65; A. Furlan, 1993, 200; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 144; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale Archeologico del Veneto Orientale 1993, 208; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 672; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 49.
56 B. Lórinč 1999, 201, 206.
57 B. Lórinč 2005, 33.
58 CIL VI, 20282; C. Zaccaria 1989, 476; I. Di Stefano Manzella 1996, 211, 217; T. Kompare 2015, 72.
59 S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 672.
60 C. Gregorutti 1888, 369; J. J. Wilkes 1979, 69; R. Matijašić 1985, 296; 1987, 165; 1989, 65; V. Righini, M. Biordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 80; A. Furlan 1993, 200; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 144; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale 1993, 208; C. Gomezel 1995, 31; 1996, 83; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 672; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 49.
61 G. Bersa 1903, 149; J. J. Wilkes 1979, 70; A. Škegro 1999, 255–256; A. Colnago, J. Keil 2008, 136; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 103; M. Jurjević 2010, 64; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 61.
62 ILJug 2899; H. Solin, O. Salomies 1988, 124; B. Lórinč 2000, 92; EDCS (11 May 2019).

Pansiana

Radionica građevinske keramike *Pansiana* dobila je ime po prvom vlasniku, rimskom političaru Gaju Vibiju Pansi Cetronijanu, koji je obnašao nekoliko namjesničkih funkcija, a za konzula je izabran 43. g. pr. Kr. Iste je godine umro, poslije bitke kod Mutine protiv Marka Antonija.⁶⁴ *Gens Vibia* podrijetlom je iz Perusije i dala je nekoliko znamenitih pripadnika rimskog društva, prikazivanih na srebrnom novcu prve polovine 1. st. pr. Kr., a najpoznatiji je upravo Gaj Vibije Pansa Cetronijan.⁶⁵ *Nomen Vibius* vrlo je čest, zabilježen na više od tri stotine natpisa iz zapadnog dijela Carstva. Najviše se spominje u regijama središnje i sjeverne Italije. Vrlo je rijedak kao *cognomen*, značajnijim brojem zabilježen samo u Noriku.⁶⁶ *Nomen Caetronius* otkriva izvorno podrijetlo i nakon posvojenja dodan je imenskom obrascu kao *agnomen*.⁶⁷ Spominje se na ukupno dvadeset osam natpisa, uglavnom u sjevernoj Italiji, od kojih je šesnaest iz Akvileje, Atesta i Patavija.⁶⁸ *Pansiana* spada u najčešće zastupljene sjevernojadranske radionice prema broju nalaza pečata.⁶⁹ Proizvodi su zabilježeni na širokom prostoru obiju obala Jadrana, a po koncentraciji nalaza izdvaja se *Regio VIII*, odnosno područje južno od ušća rijeke Pada. *Regio X*, posebno u južnom i istočnom dijelu oko Adrije, područja Polesina, Verone i Patavija, bilježi brojne nalaze te radionice, dok su nešto rjeđi na sjeveru oko Altina, Konkordije, Akvileje i Tergesta. Na istočnoj obali Jadrana masovne količine proizvoda te radionice zabilježene su u Istri i provinciji Dalmaciji. Osim na obali, poznati su primjerci iz unutrašnjosti, s područja Knina, Drniša i Hercegovine.⁷⁰ Koncentracija nalaza proizvodnju ubicira južno od rijeke Pada. Pretpostavlja se da je postojalo više radionica, ali samo je jedna arheološki potvrđena nalazom neuspješno pečene tegule s pečatom u Voghenzi, današnjoj općini Voghieri kod Ferrare.⁷¹ Nakon smrti prvog vlasnika, donacijom, konfiskacijom ili prodajom, posjed na kojem se nalazila radionica prelazi u vlasništvo trijumvira i kasnije cara. Zadržava naziv

The production possibly took place in Plemići Cove near Rtna, where a tegula fragment stamped with *M[VTTIENI]* was found in the context of a pottery workshop.⁶³

Pansiana

The roofing-tile workshop *Pansiana* was named after its original owner, Roman politician Gaius Vibius Pansa Caetronianus, who held several governor's functions. He was appointed consul in 43 BC. He died that same year, after the Battle of Mutina against Mark Antony.⁶⁴ The *gens Vibia*, originally from Perusia, gave several distinguished members of the Roman society, depicted on silver coins in the first half of the 1st century BC. The most prominent among them was Gaius Vibius Pansa Caetronianus.⁶⁵ The *nomen Vibius* is very common. It is found in more than 300 inscriptions from the western part of the Empire. It is mostly concentrated in the regions of Central and Northern Italy. It is very rare as *cognomen* (somewhat more common in Noricum).⁶⁶ The *nomen Caetronius* reveals a person's true origin; after adoption, it was added to the name formula as an *agnomen*.⁶⁷ It is mentioned in twenty-eight inscriptions, mostly in Northern Italy, sixteen of which from Aquileia, Ateste and Patavium.⁶⁸ Of the stamps of Northern Adriatic workshops, those of *Pansiana* are among the most represented ones on the tegulae found.⁶⁹ Its products were widespread on both coasts of the Adriatic, but were most concentrated in *Regio VIII* – the area south of the Po River Delta. Numerous finds of the products of this workshop were also recorded in *Regio X*, particularly in its southern and eastern parts around Adria, Polesine, Verona and Patavium. They are somewhat less common further north, near Altino, Concordia, Aquileia and Tergeste. On Eastern Adriatic coast, massive quantities of this workshop's products were found in Istria and the province of Dalmatia. Specimens were found not only on the coast, but also in the hinterland, around Knin, Drniš and in Herzegovina.⁷⁰ Based on the concentration of these finds, the area south of the Po River can be identified as the workshop's location. It is believed that there were several of them, but only one has been confirmed archaeologically (a stamped tegula discarded after failed firing was found in Voghenza in the present-day municipality of Voghiera near Ferrara).⁷¹ After the death of its first owner, the estate

64 V. Righini 1998, 49–50; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 50–51.

65 C. Gregorutti 1888, 220; R. Matijašić 1985, 292; V. Righini 1998, 49–51; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 50–51.

66 B. Lőrincz 2002, 165–166.

67 V. Righini 1998, 49–50; B. Salway 1994, 127.

68 V. Righini 1998, 49–50; B. Lőrincz 1999, 21; EDCS (21. 1. 2019.).

69 J. J. Wilkes 1969, 499; R. Matijašić 1985, 291; 1989, 63; 1993, 98; V. Righini 1998, 49; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 50; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 88; M. Jurjević 2010, 61; M. Vukov 2017, 434.

70 J. J. Wilkes 1979, 67–68; M. Buora 1985, 220; R. Matijašić 1983, 987; 1987, 511; 1989, 63; 1998, 102; A. Škegro 1991, 224–226; A. Furlan 1993, 200; V. Righini, M. Bioridi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 41, 62; E. Zerbinati 1993, 94; V. Righini 1998, 15, 49; 1998a, 55; M. T. Pellicioni Golinelli 1998, 134; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 50, 52; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 659, 672; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 89; M. T. Pellicioni 2012, 52; M. Vukov 2016, 162; 2017, 447.

71 G. Bermond Montanari 1973, 37–38; G. Uggeri 1975, 135, 138; C. Cornelio Cassai 1984, 55, 59; R. Matijašić 1989, 63; 1998, 102; V. Righini, M. Bioridi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 41; M. T. Pellicioni 1998, 134; 2012, 12; E. Zerbinati 1993, 96; V. Righini 1998a, 55; J. Mardešić 2006, 101; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 89; M. Jurjević 2010, 61; M. Vukov 2017, 434.

63 M. Ilkić 2013, 52–53; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 61; M. Parica, M. Ilkić 2017, 104–106; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132–133.

64 V. Righini 1998, 49–50; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 50–51.

65 C. Gregorutti 1888, 220; R. Matijašić 1985, 292; V. Righini 1998, 49–51; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 50–51.

66 B. Lőrincz 2002, 165–166.

67 V. Righini 1998, 49–50; B. Salway 1994, 127.

68 V. Righini 1998, 49–50; B. Lőrincz 1999, 21; EDCS (21 January 2019).

69 J. J. Wilkes 1969, 499; R. Matijašić 1985, 291; 1989, 63; 1993, 98; V. Righini 1998, 49; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 50; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 88; M. Jurjević 2010, 61; M. Vukov 2017, 434.

70 J. J. Wilkes 1979, 67–68; M. Buora 1985, 220; R. Matijašić 1983, 987; 1987, 511; 1989, 63; 1998, 102; A. Škegro 1991, 224–226; A. Furlan 1993, 200; V. Righini, M. Bioridi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 41, 62; E. Zerbinati 1993, 94; V. Righini 1998, 15, 49; 1998a, 55; M. T. Pellicioni Golinelli 1998, 134; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 50, 52; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 659, 672; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 89; M. T. Pellicioni 2012, 52; M. Vukov 2016, 162; 2017, 447.

71 G. Bermond Montanari 1973, 37–38; G. Uggeri 1975, 135, 138; C. Cornelio

Pansiana na pečatu u nominativu, ispred kojeg carevi od Tiberija u skraćenom obliku dodaju svoje ime u genitivu.⁷² Označavanje vlasništva na taj način omogućuje datiranje unutar vremenskog okvira od kasne Republike i Augusta do vladavine Vespazijana.⁷³ Povećana aktivnost zabilježena je za vrijeme Augusta i Nerona kao vrhunac proizvodnje, dok za vrijeme Kaligule, Klaudija i Vespazijana intenzitet opada.⁷⁴ Golema količina nalaza i široko područje rasprostranjenosti omogućili su izradu detaljnih tipologija pečata. Recentne objave proširuju spoznaje o postojanju novih varijanti pečata te radionice, koje se kronološki primarno raspoznaju po onomastičkim kategorijama sadržaja teksta pečata.⁷⁵ Fundus Muzeja ninskih starina čuva četrdeset ulomaka tegula s pečatima radionice *Pansiana* (graf. 2; kat. br. 25–64). Većina predmeta pronađena je u Ninu i na rtu Brtalić kod Privlake, dok je za četiri primjerka mjesto nalaza nepoznato. Količinskim slijedom zastupljeni su pečati iz razdoblja kasne Republike i Augusta, Tiberija, Nerona, Kaligule i Klaudija. Sedam pečata (kat. br. 23, 29, 31, 39, 54, 55 i 62) ima utisnut *littus*, motiv spirale okrenut udesno, koji se javlja na Augustovim, Tiberijevim i Kaligulinih pečatima.⁷⁶ Primjerak pečata koji zbog značajnog oštećenja nije moguće sa sigurnošću restituirati, kronološki bi mogao biti najstariji i pripadati tipu Matijašić II/1, Righini 5a i Pellicioni 5a (kat. br. 25).⁷⁷ Vrlo je rijedak⁷⁸ i sadrži kraticu *QCP*, nakon koje slijedi ime radionice *Pansiana*. Veže se za tu figlinu na temelju nalaza pečata iz Ariminija s potpuno sačuvanim tekstom i ponuđenom restitucijom *Q(uinti) C(avari) P(risci) Pansiana*.⁷⁹ Datira se u vrijeme od promjene vlasništva posjeda Gaja Vibija Panse do pojave Augustovih pečata, od 43. g. pr. Kr. do 27. g. pr. Kr.,⁸⁰ ili u kasno republikansko i augustovsko razdoblje, od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.⁸¹ Devet pečata odgovara tipovima Matijašić III (1–12), Righini 2 (a–n) i Pellicioni 2 (a–n) te sadržavaju samo ime radionice *Pansiana* (kat. br. 26–27, 29–35), dok se jedan pečat može poblizje označiti kao tip Righini 3 (a–b) i Pellicioni 3 (a–b), s imenom radionice restituiranim u obliku *Pa(n)*

with the workshop was donated or sold to, or confiscated by, the Triumviri and, later, the Emperor. It maintained the nominative of its name *Pansiana* on the stamp. Subsequently, the emperors, starting with Tiberius, just added the abbreviations of their names in genitive in front of this name.⁷² This helps us date the ownership over the workshop to the period from Late Republic and Augustus to the reign of Vespasian.⁷³ The workshop's activity peaked during the reigns of Augustus and Nero but decreased during the reigns of Caligula, Claudius and Vespasian.⁷⁴ The fact that the finds of its stamps are so numerous and widespread helped us develop their detailed typological classification. Recently published papers have discovered new subtypes of the workshop's stamps. Their chronology can be determined primarily on the basis of the onomastic categories of their texts.⁷⁵ The Museum of Nin Antiquities holds 40 tegula fragments with stamps of *Pansiana* workshop (Chart 2; Cat. No. 25–64). Most of these specimens were found in Nin and at Cape Brtalić near Privlaka. The sites of four specimens are unknown. Arranged by quantity, the most represented stamps are the ones from Late Republic, Augustus, Tiberius, Nero, Caligula and Claudius. Seven stamps (Cat. No. 23, 29, 31, 39, 54, 55 and 62) contain an impressed *littus* – the motif of a spiral turned to the right, found on the stamps of Augustus, Tiberius and Caligula.⁷⁶ One specimen which is hard to reconstruct positively due to substantial damage could be the earliest one and could belong to Matijašić II/1, Righini 5a and Pellicioni 5a type (Cat. No. 25).⁷⁷ It is very rare⁷⁸ and it contains the abbreviation *QCP*, followed by the workshop's name, *Pansiana*. It can be associated with this figlina on the basis of the stamp with a completely preserved text found in Ariminum. The following reconstruction of the text is proposed: *Q(uinti) C(avari) P(risci) Pansiana*.⁷⁹ It is dated to the period between the moment when the original ownership of Gaius Vibius Pansa was transferred to others and the emergence of Augustus' stamps, from 43 BC to 27 BC,⁸⁰ or to Late Republican and Augustan period, from 43 BC to AD 14.⁸¹ Nine stamps can be classified as

72 R. Matijašić 1983, 964–965; 1985, 292; 1989, 64; V. Righini 1998a, 54; J. Mardešić 2006, 101; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 90; M. T. Pellicioni 2012, 72; M. Vukov 2017, 434.
73 R. Matijašić 1983, 985; 1985, 293; 1989, 64; 1998, 98; V. Righini 1998, 49, 51; 1998a, 54; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 50–52; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 88–89; M. Jurjević 2010, 61–62; M. T. Pellicioni 2012, 12; M. Vukov 2016, 157; 2017, 434.
74 R. Matijašić 1985, 293; 1995, 59; E. Zerbinati 1993, 94; V. Righini 1998a, 54; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 681; I. Pedišić, E. Podrug, 2008, 89, 92; M. Jurjević 2010, 62; M. T. Pellicioni 2012, 35; M. Vukov 2017, 434.
75 R. Matijašić 1983, 962, 985; V. Righini 1993, 41–44; V. Righini 1998a, 54; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 89; M. T. Pellicioni 2012, 42–43; M. Vukov 2016, 159.
76 R. Matijašić 1983, 967–976; V. Righini 1998, 46–48; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 90.
77 R. Matijašić 1983, 964; V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 51.
78 R. Matijašić 1989, 64; V. Righini 1998, 52; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 642; M. T. Pellicioni 2012, 51.
79 CIL XI, 6685.
80 R. Matijašić 1983, 964.
81 V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 51.

Cassai 1984, 55, 59; R. Matijašić 1989, 63; 1998, 102; V. Righini, M. Bordi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 41; M. T. Pellicioni 1998, 134; 2012, 12; E. Zerbinati 1993, 96; V. Righini 1998a, 55; J. Mardešić 2006, 101; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 89; M. Jurjević 2010, 61; M. Vukov 2017, 434.
72 R. Matijašić 1983, 964–965; 1985, 292; 1989, 64; V. Righini 1998a, 54; J. Mardešić 2006, 101; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 90; M. T. Pellicioni 2012, 72; M. Vukov 2017, 434.
73 R. Matijašić 1983, 985; 1985, 293; 1989, 64; 1998, 98; V. Righini 1998, 49, 51; 1998a, 54; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 50–52; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 88–89; M. Jurjević 2010, 61–62; M. T. Pellicioni 2012, 12; M. Vukov 2016, 157; 2017, 434.
74 R. Matijašić 1985, 293; 1995, 59; E. Zerbinati 1993, 94; V. Righini 1998a, 54; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 681; I. Pedišić, E. Podrug, 2008, 89, 92; M. Jurjević 2010, 62; M. T. Pellicioni 2012, 35; M. Vukov 2017, 434.
75 R. Matijašić 1983, 962, 985; V. Righini 1993, 41–44; V. Righini 1998a, 54; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 89; M. T. Pellicioni 2012, 42–43; M. Vukov 2016, 159.
76 R. Matijašić 1983, 967–976; V. Righini 1998, 46–48; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 90.
77 R. Matijašić 1983, 964; V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 51.
78 R. Matijašić 1989, 64; V. Righini 1998, 52; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 642; M. T. Pellicioni 2012, 51.
79 CIL XI, 6685.
80 R. Matijašić 1983, 964.
81 V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 51.

siana (kat. br. 28).⁸² Uzimajući u obzir činjenicu da carevi tek od Tiberija upisuju svoje ime u tekst pečata,⁸³ navedeni tipovi datiraju se u široko razdoblje od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.⁸⁴ ili u Augustovu vladavinu od 27. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.⁸⁵ Tipovima Matijašić IV (1–15), Righini 8 (a–1) i Pellicioni 8 (a–1) pripada pet pečata (kat. br. 36–40). Restitucija *Ti(beri) Pansiana* navodi cara Tiberija za vlasnika radionice⁸⁶ i datira se od 14. g. po. Kr. do 37. g. po. Kr.⁸⁷ Jedan pečat može se pobliže odrediti kao tip Matijašić V/2, Righini 12a i Pellicioni 12a (kat. br. 41). Restitucija glasi *[C(ai) Caēs]ar(is) Pañsi(ana)*⁸⁸ i datira se u vrijeme vladavine Kaligule od 37. g. po. Kr. do 41. g. po. Kr.⁸⁹ Klaudijevoj vladavini pouzdano pripada jedan pečat i odgovara tipovima Matijašić VI (1–17), Righini 14 (a–g), Pellicioni 14 (a–g) (kat. br. 42). Restitucija se kao *Ti(beri) Claudi Pansiana*⁹⁰ i datira od 42. g. po. Kr. do 54. g. po. Kr.⁹¹ Jedan pečat pripada tipovima Matijašić VII/5, Righini 16a i Pellicioni 16a, u restituciji *Ner(onis) Caes(aris) Pansiana* (kat. br. 43), dok tipovima Matijašić VII (1–17), Righini 16 (a–p) i Pellicioni 16 (a–o) odgovaraju četiri pečata koji u restituciji glase *Neronis Cl(udi) Pan(siana)* (kat. br. 44–47).⁹² Datiraju se u razdoblje vladavine Nerona od 54. g. po. Kr. do 68. g. po. Kr.⁹³ Sedamnaest pečata (kat. br. 48–64) zbog oštećenja i djelomične čitljivosti nije tipološki precizno određivo, stoga su za njih u katalogu navedene moguće okvirne datacije.

C. PETRONI APRI O EPIDIAN

Fundus Muzeja ninskih starina čuva jedan ulomak tegule s pečatom C. PETRONI APRI O EPIDIAN pronađen u Ninu (kat. br. 65). Slova pečata udubljena su, bez kartuše. Gaj Petronije Aper u imenskoj formuli definiran je kao zakupnik (*conductor*)⁹⁴ radionice nazvane *Epidiana*,⁹⁵ povezane s obitelji Epidija akvilejskog podrijetla, koja je vjerojatno davala u najam posjede s radionicama.⁹⁶ Poznato je više tipova pečata na kojima

Matijašić III (1–12), Righini 2 (a–n) and Pellicioni 2 (a–n) types. They only contain the workshop's name *Pansiana* (Cat. No. 26–27, 29–35). One stamp could be more accurately classified as Righini 3 (a–b) and Pellicioni 3 (a–b) type, with the workshop's name reconstructed as *Pa(n)siana* (Cat. No. 28).⁸² Based on the fact that the emperors started inscribing their names in stamps only as of Tiberius,⁸³ the above mentioned types can roughly be dated to the period between 43 BC and AD 14⁸⁴ or, more accurately, to the reign of Augustus from 27 BC to AC 14.⁸⁵ Five stamps (Cat. No. 36–40) belong to the types Matijašić IV (1–15), Righini 8 (a–1) and Pellicioni 8 (a–1). According to the reconstructed text, *Ti(beri) Pansiana*, Emperor Tiberius owned the workshop.⁸⁶ This dates the stamp to the period from AD 14 to AD 37.⁸⁷ One stamp can be identified as Matijašić V/2, Righini 12a and Pellicioni 12a type (Cat. No. 41). Its reconstructed text reads *[C(ai) Caēs]ar(is) Pañsi(ana)*,⁸⁸ dating the stamp to the reign of Emperor Caligula, from AD 37 to AD 41.⁸⁹ One stamp (Cat. No. 42) was positively identified as belonging to the reign of Claudius and to Matijašić VI (1–17), Righini 14 (a–g) and Pellicioni 14 (a–g) types. Its text has been reconstructed as *Ti(beri) Claudi Pansiana*,⁹⁰ dating the stamp to the period from AD 42 to AD 54.⁹¹ One stamp belongs to Matijašić VII/5, Righini 16a and Pellicioni 16a types; its text has been reconstructed as *Ner(onis) Caes(aris) Pansiana* (Cat. No. 43). Four stamps (Cat. No. 44–47) with a text reconstructed as *Neronis Cl(udi) Pan(siana)* belong to Matijašić VII (1–17), Righini 16 (a–p) and Pellicioni 16 (a–o) types.⁹² They are dated to the period of Nero's reign, from AD 54 to AD 68.⁹³ Seventeen stamps (Cat. No. 48–64) are too damaged and too illegible to allow typological classification. This is why they are only roughly dated in this catalogue.

C. PETRONI APRI O EPIDIAN

The Museum of Nin Antiquities holds one tegula fragment stamped with C. PETRONI APRI O EPIDIAN, found in Nin (Cat. No. 65). The letters of the stamp are impressed, with no cartouche. Gaius Petronius Aper, mentioned in the name formula, is defined as leaseholder (*conductor*)⁹⁴ of the workshop named *Epidiana*.⁹⁵ It is associated with the Epidia family of Aquileian

82 R. Matijašić 1983, 969–973; V. Righini 1998, 46; M. T. Pellicioni 2012, 96.

83 R. Matijašić 1983, 964–965; 1985, 292; 1989, 64; J. Mardešić 2006, 101; V. Righini 1998a, 54; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 90; M. T. Pellicioni 2012, 72; M. Vukov 2017, 434.

84 V. Righini 1998a, 54; M. T. Pellicioni 2012, 51; M. Vukov 2017, 442.

85 R. Matijašić 1983, 964–969; 1989, 64; J. Mardešić 2006, 101; M. Jurjević 2010, 61–62.

86 R. Matijašić 1983, 969–973; V. Righini 1998, 47; M. T. Pellicioni 2012, 97.

87 R. Matijašić 1983, 969; V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 52.

88 R. Matijašić 1983, 974; V. Righini 1998, 48; M. T. Pellicioni 2012, 98.

89 R. Matijašić 1983, 974; V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 53.

90 R. Matijašić 1983, 976–980; V. Righini 1998, 48; M. T. Pellicioni 2012, 98.

91 R. Matijašić 1983, 976; V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 53.

92 R. Matijašić 1983, 980–984; V. Righini 1998, 48; M. T. Pellicioni 2012, 99.

93 R. Matijašić 1983, 980; V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 53.

94 Znak O ili > slijedi imenski obrazac i u razrješenjima se umjesto ispisivanja znaka navodi restitucija (*conductoris*), vidi S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 653; A. De Franzoni 2017, 190.

95 B. Callegher 1993, 226; C. Gomezel 1996, 61; C. Zaccaria, C. Gomezel 2000, 298–299; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 651; V. Righini 2008, 285; T. Kompare 2015, 70.

96 R. Matijašić 1988, 65; T. Kompare 2015, 70.

82 R. Matijašić 1983, 969–973; V. Righini 1998, 46; M. T. Pellicioni 2012, 96.

83 R. Matijašić 1983, 964–965; 1985, 292; 1989, 64; J. Mardešić 2006, 101; V. Righini 1998a, 54; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 90; M. T. Pellicioni 2012, 72; M. Vukov 2017, 434.

84 V. Righini 1998a, 54; M. T. Pellicioni 2012, 51; M. Vukov 2017, 442.

85 R. Matijašić 1983, 964–969; 1989, 64; J. Mardešić 2006, 101; M. Jurjević 2010, 61–62.

86 R. Matijašić 1983, 969–973; V. Righini 1998, 47; M. T. Pellicioni 2012, 97.

87 R. Matijašić 1983, 969; V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 52.

88 R. Matijašić 1983, 974; V. Righini 1998, 48; M. T. Pellicioni 2012, 98.

89 R. Matijašić 1983, 974; V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 53.

90 R. Matijašić 1983, 976–980; V. Righini 1998, 48; M. T. Pellicioni 2012, 98.

91 R. Matijašić 1983, 976; V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 53.

92 R. Matijašić 1983, 980–984; V. Righini 1998, 48; M. T. Pellicioni 2012, 99.

93 R. Matijašić 1983, 980; V. Righini 1998, 52; M. T. Pellicioni 2012, 53.

94 The name formula is followed by the signs O or >. In the resolved stamps, a reconstruction (*conductoris*) is given instead of a sign, see S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 653; A. De Franzoni 2017, 190.

95 B. Callegher 1993, 226; C. Gomezel 1996, 61; C. Zaccaria, C. Gomezel 2000, 298–299; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 651; V. Righini 2008, 285; T. Kompare 2015, 70.

su utisnuta imena mogućih vlasnika ili zakupnika iste radionice: *EPIDIORUM C. M., L. EPIDI THEODORI* i *VALERIAE MAGNAE EPIDIAN*. Pečat je zabilježen uglavnom u Italiji, posebno na području koje je obuhvaćala *Regio X* i s nekoliko primjeraka *Regio V*. Analogije su poznate iz Akvileje, Opitergija, Tergesta i sjeverozapadne Istre.⁹⁷ *Nomen Petronius* latinskog je podrijetla, potvrđen većim brojem natpisa u Rimu i Akvileji.⁹⁸ *Cognomen Aper* nastao je od latinske riječi za vepra i vrlo je čest u Italiji te zapadnom dijelu Carstva, zabilježen na više od stotinu natpisa.⁹⁹ Na temelju koncentracije nalaza radionica se može ubicirati u okolici Akvileje, okvirno datirana u 1. st. po. Kr.¹⁰⁰

SATRIAE DIDYMES

Fundus Muzeja ninskih starina čuva jedan ulomak tegule s pečatom *SATRIAE DIDYMES*, pronađen u Ninu (kat. br. 66). Slova pečata udubljena su, bez kartuše. Tekst pečata u dvoimenskom obrascu navodi ženu. Rasprostranjen je na sjevernojadranskom prostoru, području koje je u Italiji obuhvaćala *Regio X* u Konkordiji, Akvileji i Tergestu. Zastupljen je i u provinciji Dalmaciji, s primjercima iz Salone, Nina i Zatona.¹⁰¹ *Nomen Satrius* latinskog je podrijetla, vrlo čest u cijeloj Italiji, posebno u cisalpinskim područjima koja su obuhvaćala *Regio X* na istoku, *Regio VIII* na jugu i *Regio XI* na zapadu. U europskim je provincijama rijedak, ali je čest u afričkim provincijama.¹⁰² Poznato je više pripadnika tog roda koji su se bavili proizvodnjom građevinske keramike, a potvrđeni su pečatima oko Vicenze i na području od Adrije do Roviga.¹⁰³ *Cognomen Didyme* grčkog je podrijetla, zabilježen na trideset i dva natpisa s područja središnje i sjeverne Italije, u Rimu, Konkordiji i Akvileji, od kojih se iz deset može iščitati status oslobođenika. Češći je kao osobno ime na grčkim natpisima s istoka, Jonije i afričkih provincija.¹⁰⁴ Na osnovi grčkog podrijetla kognomena, *Satria Didyme* vjerojatno je bila oslobođenica ili potomak oslobođenika.¹⁰⁵ Ubikacija radionice može se pretpostaviti u okolici Konkordije i datirati u 1. st. po. Kr.¹⁰⁶

origin. The family probably leased their estates together with workshops.⁹⁶ There is a number of stamp types with impressed names of possible owners or leaseholders of the same workshop: *EPIDIORUM C. M., L. EPIDI THEODORI* and *VALERIAE MAGNAE EPIDIAN*. The stamp was mostly recorded in Italy, particularly in the areas that belonged to *Regio X* (and a few specimens in *Regio V*). There are analogies in Aquileia, Opitergium, Tergeste and northwestern Istria.⁹⁷ The *nomen Petronius* is of Latin origin, confirmed by a number of inscriptions in Rome and Aquileia.⁹⁸ The *cognomen Aper* was derived from the Roman word for boar and is very common in Italy and western part of the Empire (found in more than 100 inscriptions).⁹⁹ Based on its concentrations, we can identify the Aquileia environs as the workshop's location, dating it roughly to the 1st century AD.¹⁰⁰

SATRIAE DIDYMES

The Museum of Nin Antiquities holds one tegula fragment stamped with *SATRIAE DIDYMES*, found in Nin (Cat. No. 66). The letters of the stamp are impressed, with no cartouche. The stamp's text in the double-name formula mentions a woman. In Italy, it was widespread in the Northern Adriatic areas included in *Regio X* – specifically, in Concordia, Aquileia and Tergeste. Specimens of its were also found in Salona, Nin and Zaton in the province of Dalmatia.¹⁰¹ The *nomen Satrius* is of Latin origin. It is very common in whole of Italy, particularly in the Cisalpine areas included in *Regio X* in the east, *Regio VIII* in the south and *Regio XI* in the west. It is rarely found in European provinces but is common in African provinces.¹⁰² There was a number of members of this genus who were involved in the production of roofing tiles, as is indicated by the stamps found around Vicenza and in the area between Adria to Rovigo.¹⁰³ The *cognomen Didyme* is of Greek origin. It is found in thirty-two inscriptions from Central and Northern Italy, Rome, Concordia and Aquileia. The status of freedmen is designated in ten of them. It is more common as a praenomen in Greek inscriptions in the East, Ionian region and African provinces.¹⁰⁴ The Greek origin

97 C. Gregorutti 1888, 380; R. Matijašić 1988, 65; B. Callegher 1993, 226; A. Furlan 1993, 199; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 146; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 652; C. Gomezel 1996, 61; C. Zaccaria, C. Gomezel 2000, 298–299; G. Labud 1995, 79; T. Kompare 2015, 70.
98 B. Lórinz 2000, 135; H. Solin, O. Salomies 1988, 142.
99 I. Kajanto 1965, 325; G. Alföldy 1999, 104; B. Lórinz 2000, 68–69;
100 C. Gomezel 1996, 35–36; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 651; V. Righini 2008, 285; T. Kompare 2015, 70; A. De Franzoni 2017, 190.
101 C. Gregorutti 1888, 384; M. Buora 1983, 229; A. Furlan 1993, 200; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale Archeologico 1993, 207–208; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 147; C. Gomezel 1996, 83; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 656; S. Cipriano 2012, 122; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 49.
102 H. Solin, O. Salomies 1988, 163; B. Lórinz 2002, 50; EDCS (20.5.2019.).
103 CIL IX, 763; CIL X, 1878; CIL IX, 4337; CIL V, 1013; CIL V, 1176; CIL V, 3536; CIL V, 3644; M. Buora 1983, 218; E. Buchi 1987, 148; E. Zerbini 1993, 122; C. Gomezel 1996, 47, 83; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 61; S. Cipriano 2012, 122; A. De Franzoni 2017, 190.
104 B. Lórinz 2002, 100; EDCS (4. 4. 2019.); PHI – Searchable Greek Inscriptions, The Packard Humanities Institute, <https://inscriptions.packhum.org> (4. 4. 2019.).
105 I. Kajanto 1965, 115; B. Salway 1994, 131; A. De Franzoni 2017, 190.
106 S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 658; M. Buora 1983, 218; C. Gomezel 1996, 47.

96 R. Matijašić 1988, 65; T. Kompare 2015, 70.
97 C. Gregorutti 1888, 380; R. Matijašić 1988, 65; B. Callegher 1993, 226; A. Furlan 1993, 199; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 146; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 652; C. Gomezel 1996, 61; C. Zaccaria, C. Gomezel 2000, 298–299; G. Labud 1995, 79; T. Kompare 2015, 70.
98 B. Lórinz 2000, 135; H. Solin, O. Salomies 1988, 142.
99 I. Kajanto 1965, 325; G. Alföldy 1999, 104; B. Lórinz 2000, 68–69;
100 C. Gomezel 1996, 35–36; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 651; V. Righini 2008, 285; T. Kompare 2015, 70; A. De Franzoni 2017, 190.
101 C. Gregorutti 1888, 384; M. Buora 1983, 229; A. Furlan 1993, 200; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale Archeologico 1993, 207–208; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 147; C. Gomezel 1996, 83; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 656; S. Cipriano 2012, 122; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 49.
102 H. Solin, O. Salomies 1988, 163; B. Lórinz 2002, 50; EDCS (20 May 2019).
103 CIL IX, 763; CIL X, 1878; CIL IX, 4337; CIL V, 1013; CIL V, 1176; CIL V, 3536; CIL V, 3644; M. Buora 1983, 218; E. Buchi 1987, 148; E. Zerbini 1993, 122; C. Gomezel 1996, 47, 83; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 61; S. Cipriano 2012, 122; A. De Franzoni 2017, 190.
104 B. Lórinz 2002, 100; EDCS (4 April 2019); PHI – Searchable Greek Inscriptions, The Packard Humanities Institute, <https://inscriptions.packhum.org> (4 April 2019).

EX. OF L. TETTI. DE. SEDES

Fundus Muzeja ninskih starina čuva dva ulomka tegula s pečatom *EX. OF L. TETTI. DE. SEDES*, pronađena u Ninu (kat. br. 67–68). Slova pečata su u reljefu unutar pravokutne kartuše. Pečat *EX. OF L. TETTI. DE. SEDES* rasprostranjen je na uskom području provincije Dalmacije, oko Jadere, Enone i na Cvijinoj Gradini.¹⁰⁷ *Nomen Tettius* latinskog je podrijetla,¹⁰⁸ zabilježen na brojnim natpisima u središnjoj Italiji, sa značajnom koncentracijom u Rimu. Vrlo je čest kod oslobođenika.¹⁰⁹ U provinciji Dalmaciji spominje se na pet natpisa: na dva iz Jadere te na jednom iz Arbe, iz Ekvia i Salone.¹¹⁰ *Cognomen*, ako je točna restitucija *Desedes* s obzirom na znak interpunkcije između prvih slova *E* i *S*,¹¹¹ poznat je samo na tegulama iz okolice Jadere.¹¹² Rasprostranjenost pečata otvara mogućnost da se radi o lokalnoj proizvodnji koju se možda može ubicirati u uvalu Plemići kod Rtine gdje je, uz nalaze koji upućuju na postojanje keramičarske radionice,¹¹³ pronađen ulomak tegule s pečatom *EX. OF L. TETTI. DE[SEDES]*.¹¹⁴

C. TITI HERMEROTIS

Fundus Muzeja ninskih starina čuva jedan ulomak tegule s pečatom *C. TITI HERMEROTIS*, pronađen u Ninu (kat. br. 69). Slova pečata udubljena su, bez kartuše. Pečati su rasprostranjeni na obje sjevernojadranske obale u Italiji, Istri i Dalmaciji. Nalazi su zabilježeni u okolici Akvileje i Konkordije na sjeveru te južnije, u Ariminiju.¹¹⁵ *Nomen Titius* latinskog je podrijetla, vrlo čest u zapadnom dijelu Carstva, gdje se spominje na više od dvije stotine natpisa. Najveća koncentracija zabilježena je u Italiji, posebno na području koje je obuhvaćala *Regio X*, u Akvileji, Atestu i Pataviju.¹¹⁶ *Cognomen Hermeros* spominje se na manjem broju natpisa u Italiji, a rijedak je i na istoku i

of the cognomen suggest that *Satria Didyme* was probably a freedwoman or a descendant of a freedman.¹⁰⁵ It can be presumed that the workshop was located in Concordia's surroundings and we can date it to the 1st century AD.¹⁰⁶

EX. OF L. TETTI. DE. SEDES

The Museum of Nin Antiquities holds two tegula fragments stamped with *EX. OF L. TETTI. DE. SEDES*, found in Nin (Cat. No. 67–68). The relief letters of the stamp are in a rectangular cartouche. The stamp *EX. OF L. TETTI. DE. SEDES* can be found in a narrow strip of the province of Dalmatia, around lader, in Aenona and at Cvijina gradina.¹⁰⁷ The *nomen Tettius* is of Latin origin.¹⁰⁸ It is found in numerous inscriptions in Central Italy and is particularly concentrated in Rome. It is very often associated with freedmen.¹⁰⁹ In the province of Dalmatia, it is mentioned in five inscriptions – two from lader and one from Arba, Aequum and Salona, respectively.¹¹⁰ The *cognomen* – if its reconstruction *Desedes* is correct, given the punctuation mark between the first letters (*E* and *S*)¹¹¹ – is known only from the tegulae found in the area around lader.¹¹² The distribution of the stamp allows the possibility that it was produced locally, possibly in Plemići Cove near Rtina, where, in addition to the finds indicating the existence of a pottery workshop,¹¹³ a tegula fragment stamped with *EX. OF L. TETTI. DE[SEDES]* was found.¹¹⁴

C. TITI HERMEROTIS

The Museum of Nin Antiquities holds one tegula fragment stamped with *C. TITI HERMEROTIS*, found in Nin (Cat. No. 69). The letters of the stamp are impressed, with no cartouche. The stamps were widespread on both Northern Adriatic coasts, in Italy, Istria and Dalmatia. They were found around Aquileia and Concordia in the north and in Ariminum in the south.¹¹⁵ The *nomen Titius* is of Latin origin. It is very common in the western

107 J. J. Wilkes 1979, 70; A. Škegro 1999, 255; M. Jurjević 2010, 64; A. Colnago, J. Keil 2008, 136; M. Jurjević 2010, 64; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 61.

108 H. Solin, O. Salomies 1988, 185.

109 B. Lőrincz 2002, 117; EDCS (22. 4. 2019.).

110 ILJug 213; G. Alföldy 1969, 126; B. Lőrincz 2002, 117; M. Glavičić 2003, 83.

111 Na objavljenim primjercima s očuvanim relevantnim dijelom pečata za koje su dostupne fotografije ili crteži, uključujući kat. br. 67–68, vidljiv je znak interpunkcije koji razdvaja tekst na DE i SEDES. G. Bersa i R. Matijašić donose prijepise s bjelinom na istom mjestu, vidi CIL III, 10183a, 10183b; G. Bersa 1903, 150; R. Matijašić 1989, 67; A. Colnago, J. Keil 2008, 136; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 62; EDCS (22. 4. 2019.).

112 G. Bersa 1903, 150; A. Škegro 1999, 255; A. Colnago, J. Keil 2008, 136; M. Jurjević 2010, 64; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 62; EDCS (22. 4. 2019.).

113 M. Ilkić 2013, 52–53; M. Parica, M. Ilkić 2017, 104–106; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 133.

114 M. Parica, M. Ilkić 2017, 106, A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132.

115 C. Gregorutti 1886, 233–234, 243; 1888, 390–391; H. Solin, O. Salomies 1988, 187; M. Abramić 1927, 134; J. J. Wilkes 1979, 69; M. Buora 1983a, 229–230; 1985, 217, 225; R. Matijašić 1985, 296; 1987, 521; 1989, 64–67; A. Škegro 1991, 227; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale Archeologico del Veneto Orientale 1993, 207; V. Righini, M. Bioridi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 66–67; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 148–149; M. Katić 1994, 209; C. Gomezel 1995, 48–50; 1996, 83; S. Božek, A. Kunac 1998, 141; J. Mardešić 2006, 101; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 98; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 42.

116 CIL V, 15; CIL V, 73; CIL V, 98; CIL V 829; CIL V, 913; CIL V, 936; CIL V, 937; CIL V, 1000, CIL V, 2472; CIL V, 2789; B. Lőrincz 2002, 124; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72.

105 I. Kajanto 1965, 115; B. Salway 1994, 131; A. De Franzoni 2017, 190.

106 S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 658; M. Buora 1983, 218; C. Gomezel 1996, 47.

107 J. J. Wilkes 1979, 70; A. Škegro 1999, 255; M. Jurjević 2010, 64; A. Colnago, J. Keil 2008, 136; M. Jurjević 2010, 64; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 61.

108 H. Solin, O. Salomies 1988, 185.

109 B. Lőrincz 2002, 117; EDCS (22 April 2019).

110 ILJug 213; G. Alföldy 1969, 126; B. Lőrincz 2002, 117; M. Glavičić 2003, 83.

111 On the photos or drawings of the published specimens with preserved relevant part of the stamp, including cat. No. 67–68, a punctuation mark separating DE and SEDES can be seen. In the transcripts published by G. Bersa and R. Matijašić, a blank space can be seen there, see CIL III, 10183a, 10183b; G. Bersa 1903, 150; R. Matijašić 1989, 67; A. Colnago, J. Keil 2008, 136; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 62; EDCS (22 April 2019).

112 G. Bersa 1903, 150; A. Škegro 1999, 255; A. Colnago, J. Keil 2008, 136; M. Jurjević 2010, 64; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 62; EDCS (22 April 2019).

113 M. Ilkić 2013, 52–53; M. Parica, M. Ilkić 2017, 104–106; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 133.

114 M. Parica, M. Ilkić 2017, 106, A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132.

115 C. Gregorutti 1886, 233–234, 243; 1888, 390–391; H. Solin, O. Salomies 1988, 187; M. Abramić 1927, 134; J. J. Wilkes 1979, 69; M. Buora 1983a, 229–230; 1985, 217, 225; R. Matijašić 1985, 296; 1987, 521; 1989, 64–67; A. Škegro 1991, 227; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale Archeologico del Veneto Orientale 1993, 207; V. Righini, M. Bioridi, M. T. Pellicioni Golinelli 1993, 66–67; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 148–149; M. Katić 1994, 209; C. Gomezel 1995, 48–50; 1996, 83; S. Božek, A. Kunac 1998, 141; J. Mardešić 2006, 101; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 98; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 42.

grčkim natpisima.¹¹⁷ Na pečatima tegula naveden je u oblicima *Hermerot*, *Hermerotis* i *Hermerots* za koje se smatra da se odnose na istu osobu, vlasnika radionice Gaja Titija Hermerota.¹¹⁸ *Cognomen Hermes* naveden je na pečatu C. T. *HERMETIS*, zabilježenom sa svega nekoliko primjeraka u sjevernoj Italiji i Istri.¹¹⁹ Oblik *Hermes* čest je na latinskim natpisima na području sjeverne Italije i zapadnih provincija, ali i na grčkim natpisima na istoku.¹²⁰ Kognomeni *Hermeros* i *Hermes* grčkog su podrijetla, a na temelju njih može se pretpostaviti da se radi o oslobođenima ili potomcima oslobođenika.¹²¹ Sličan izgled pečata, imenski obrazac i gramatički elementi upućuju na moguću rodbinsku vezu dvaju vlasnika radionice.¹²² Ubikacija radionice može se pretpostaviti u široj okolici Akvileje, preciznije u mjestu Teor u današnjoj talijanskoj općini Teor – Rivignano¹²³ i datirati u prvu polovinu 1. st. pr. Kr. ili oko sredine 1. st. po. Kr.¹²⁴

TVL. CAL

Fundus Muzeja ninskih starina čuva deset ulomaka tegula s pečatom *TVL. CAL*, pronađenih u Ninu (kat. br. 70–79). Slova pečata udubljena su, bez kartuše. Tekst pečata navodi imena bez pouzdane restitucije i nije jasno radi li se o dvije osobe ili dvoimenskom obrascu pojedinca.¹²⁵ Rasprostranjen je na sjevernom Jadranu, uglavnom na području koje je obuhvaćala *Regio X* i gradovi Konkordija, Akvileja, i Tergeste. Analogije se nalaze i u Istri, dok je manja koncentracija zastupljena u provinciji Dalmaciji.¹²⁶ Temeljem rasprostranjenosti pečata radionica se možda može ubicirati na područje Konkordije. Datira se u razdoblje 1. st. pr. Kr. i 1. st. po. Kr.¹²⁷

part of the Empire, where it is mentioned in more than two hundred inscriptions. Its largest concentration is found in Italy, particularly in the areas once included in *Regio X* – in Aquileia, Ateste and Patavium.¹¹⁶ The *cognomen Hermeros* is mentioned in but a few inscriptions in Italy and is also rare in the East and in Greek inscriptions.¹¹⁷ Its versions in tegula stamps include *Hermerot*, *Hermerotis* and *Hermerots*. It is believed that they all refer to the same person – the workshop's owner Gaius Titius Hermerotus.¹¹⁸ The *cognomen Hermes* is mentioned in the stamp C. T. *HERMETIS*, of which only a few specimens have been found in Northern Italy and Istria.¹¹⁹ The *Hermes* version is common in Latin inscriptions in Northern Italy and in Western Provinces, but also in the Greek inscriptions in the east.¹²⁰ The cognomens *Hermeros* and *Hermes* are of Greek origin. These cognomens suggest that they were freedmen or descendants of freedmen.¹²¹ The similarity of the stamps, the name formula and the grammatical elements indicate that the two owners of the workshop were related.¹²² It can be presumed that the workshop was located in Aquileia's surroundings – specifically, in the town of Teor in the present-day municipality of Teor – Rivignano¹²³ and it can be dated to the first half of the 1st century BC or around mid-1st century AD.¹²⁴

TVL. CAL

The Museum of Nin Antiquities holds ten tegula fragments stamped with *TVL. CAL*, found in Nin (Cat. No. 70–79). The letters of the stamp are impressed, with no cartouche. The names included in the text have not been reconstructed positively. It is not clear if they refer to two persons or is it a double-name formula of a single person.¹²⁵ The stamp was widespread in Northern Adriatic, primarily in the areas included in *Regio X* and the cities of Concordia, Aquileia and Tergeste. Analogies for the stamp are also found in Istria and there was also a small concentration of it in the province of Dalmatia.¹²⁶ Based on the

117 H. Solin 1982, 55, 57, 368, 380; B. Lőrincz 1994, 179; IG XII 6, 2, 1176; IG XII 4, 3, 1808; IG XII 4, 3, 2439; IG XII 4, 1, 365, *Inscriptiones Graecae*: Elektronische Edition, <http://telota.bbaw.de/ig> (21. 4. 2019).
118 S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72.
119 C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 149; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72.
120 H. Solin 1982, 55, 57, 368, 380; B. Lőrincz 1994, 179; C. Gomezel 1996, 76; *Inscriptiones Graecae*: Elektronische Edition, <http://telota.bbaw.de/ig> (11. 4. 2019).
121 I. Kajanto 1965, 115; B. Salway 1994, 131.
122 R. Matijašić 1989, 70; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 149; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72.
123 J. J. Wilkes 1969, 500; 1979, 69; M. Buora 1985, 222; R. Matijašić 1995, 45; C. Zaccaria, C. Gomezel 2000, 301; S. Vitri, F. Bressan, P. Maggi, P. Dell'Amico, N. Martinelli, O. Pignatelli, M. Rottoli 2003, 330–331; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 658; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 98.
124 R. Matijašić 1988, 64, 66; C. Gomezel 1996, 83; C. Zaccaria, C. Gomezel 2000, 297–298; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72–73; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 98; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 43–44.
125 C. Gregorutti 1888, 393; M. Buora 1983a, 168.
126 C. Gregorutti 1888, 393; F. Bulić 1885, 109; 1887, 193; 1890, 54; 1891, 117; M. Buora 1983a, 168; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 150; A. Furlan 1993, 200; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale Archeologico del Veneto Orientale 1993, 208; C. Gomezel 1996, 83; R. Matijašić 1998, 101; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 656–658; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 49.

116 CIL V, 15; CIL V, 73; CIL V, 98; CIL V 829; CIL V, 913; CIL V, 936, CIL V, 937, CIL V, 1000, CIL V, 2472; CIL V, 2789; B. Lőrincz 2002, 124; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72.
117 H. Solin 1982, 55, 57, 368, 380; B. Lőrincz 1994, 179; IG XII 6, 2, 1176; IG XII 4, 3, 1808; IG XII 4, 3, 2439; IG XII 4, 1, 365, *Inscriptiones Graecae*: Elektronische Edition, <http://telota.bbaw.de/ig> (21 April 2019).
118 S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72.
119 C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 149; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72.
120 H. Solin 1982, 55, 57, 368, 380; B. Lőrincz 1994, 179; C. Gomezel 1996, 76; *Inscriptiones Graecae*: Elektronische Edition, <http://telota.bbaw.de/ig> (11 April 2019).
121 I. Kajanto 1965, 115; B. Salway 1994, 131.
122 R. Matijašić 1989, 70; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 149; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72.
123 J. J. Wilkes 1969, 500; 1979, 69; M. Buora 1985, 222; R. Matijašić 1995, 45; C. Zaccaria, C. Gomezel 2000, 301; S. Vitri, F. Bressan, P. Maggi, P. Dell'Amico, N. Martinelli, O. Pignatelli, M. Rottoli 2003, 330–331; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 658; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 98.
124 R. Matijašić 1988, 64, 66; C. Gomezel 1996, 83; C. Zaccaria, C. Gomezel 2000, 297–298; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2003, 72–73; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 98; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 43–44.
125 C. Gregorutti 1888, 393; M. Buora 1983a, 168.
126 C. Gregorutti 1888, 393; F. Bulić 1885, 109; 1887, 193; 1890, 54; 1891, 117; M. Buora 1983a, 168; C. Zaccaria, M. Župančić 1993, 150; A. Furlan 1993, 200; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale Archeologico del Veneto Orientale 1993, 208; C. Gomezel 1996, 83; R. Matijašić 1998, 101; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 656, 658; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 45.

NEODREDIVI PEČATI

Fundus Muzeja ninskih starina čuva osam ulomaka tegula pronađenih u Ninu i na položaju Zukve (kat. br. 80–87), čije pečate zbog stanja očuvanosti, nečitljivosti i nedostatka analogija nije moguće pouzdano restituirati i interpretirati. Pečat kat. br. 80 utisnut je plitkim, loše očuvanim i slabo raspoznatljivim slovima u reljefu unutar pravokutne kartuše. Djelomično očuvan tekst pečata $L(---)BON(---)S[---]$ nema pouzdane analogije.¹²⁸ Primjerak kat. br. 81 ima pečat sa slovima u reljefu unutar kartuše u obliku *tabula ansata*. Slova su plitka i osim početnog *M* koje s obje strane ima trokutasti znak interpunkcije, jedva raspoznatljiva. Nazire se istrošeno i možda retrogradno *S*, nakon kojeg slijede *T* i *M*. Tekst ispisan u obliku $M[-]T(---)M[---]$ nije dovoljan za uvjerljivu interpretaciju. Jedinственu morfologiju i ime bez analogija sadrži ulomak tegule s dva utisnuta pečata (kat. br. 82). Prvi se sastoji od slova u reljefu unutar pravokutne kartuše s djelomično sačuvanim pečatom *XOFTGFL*, za koji se nudi djelomična restitucija $[E]x\ off(icina)T(---)G(---)[-]TF(---)L[---]$. Ispod njega nalazi se drugi, cjeloviti pečat *ZEDESTI*, sa slovima u reljefu unutar polukružne kartuše okrenute prema gore. Značajna oštećenja i sadržaj koji nema pouzdanih analogija ostavljaju mnogo mjesta mogućim restitucijama. Pet primjeraka (kat. br. 83–87) zbog djelomične čitljivosti nije moguće pouzdano interpretirati jer se prema paleografskim obilježjima i raspoznatljivim dijelovima teksta mogu restituirati u imena brojnih vlasnika i radionica.

ZAKLJUČAK

Fundus Muzeja ninskih starina, ustrojstvene jedinice odjela Arheološkog muzeja Zadar smještene u Ninu, čuva osamdeset sedam ulomaka tegula s trinaest različitih pečata. Obradeni materijal pronađen tijekom arheoloških istraživanja potječe iz konteksta urbanih struktura Eno-*ne*, a slučajni nalazi s područja Nina i njegove uže okoli-*ce*: rta Brtalić kod Privlake i položaja Zukve. Prepoznaju se dva izvorišta uvezenih proizvoda: prostor oko Akvileje i Konkordije (*Q. CLODI AMBROSI, T. COELI, Q. GRANI PRISCI, C. IULI AFRICANI, C. PETRONI APRI* O *EPIDIAN, SATRIAE DIDYMES, C. TITI HERMEROTIS, TVL. CAL*) i ušće rijeke Pada (*Faesoniana, Pansiana*). Proizvodi sjevernojadranskih radionica prema zastupljenosti prevladavaju s udjelom od 88, 6 % ukupnog broja razrješenih pečata. Značajno se izdvaja radionica *Pansiana* koja čini 51 % razrješenih pečata, unutar koje se razlikuju pečati datirani u kasno-republikansko ili razdoblje vladavine Augusta, Tiberija, Kaligule, Klaudija i Nerona te tipološki neodredivi pečati. Lokalno podrijetlo pečata *MVTTIENI* i *EX. OF L. TETTI DE*.

distribution of the stamp, the workshop was perhaps located in the area around Concordia. It is dated to the period from the 1st century BC to the 1st century AD.¹²⁷

UNIDENTIFIABLE STAMPS

The Museum of Nin Antiquities holds eight tegula fragments found in Nin and at Zukve site (Cat. No. 80–87). Due to their poorly preserved condition, illegibility and lack of analogies, their positive reconstruction and interpretation is not possible. The stamp Cat. No. 80 contains shallow, poorly preserved and hardly discernable relief letters in a rectangular cartouche. There is no positive analogy for the stamp's partially preserved text $L(---)BON(---)S[---]$.¹²⁸ The specimen Cat. No. 81 has a stamp with relief letters in a cartouche – *tabula ansata* shape. The letters are shallow and hardly recognizable, with the exception of the first letter, *M*, which has a triangular punctuation mark on both sides. A worn out and, perhaps, retrograde *S* can be discerned, followed by *T* and *M*. The text $M[-]T(---)M[---]$ is not adequate for a convincing interpretation. A tegula fragment with two stamps (Cat. No. 82) contains a unique morphology and a name without analogies. The first stamp has relief letters in a rectangular cartouche, with a partially preserved text *XOFTGFL* for which the following partial reconstruction is proposed: $[E]x\ off(icina)T(---)G(---)[-]TF(---)L[---]$. Underneath it there is a complete stamp with the text *ZEDESTI*. Its relief letters are in a semicircular cartouche turned upwards. There is room for various reconstructions as the damage is substantial and there are no reliable analogies. Due to their partial legibility, positive interpretation of five specimens (Cat. No. 83–87) is not possible because there is a number of names of owners and workshops that could potentially be identified in the paleographic features and recognizable parts of their texts.

CONCLUSION

The Museum on Nin Antiquities, located in Nin as an organizational unit of Archaeological Museum Zadar, holds eighty-seven tegula fragments with thirteen different stamps. The analyzed material was found during archaeological excavations at the urban structures of Aenona and the accidental finds came from Nin and its immediate surroundings: Cape Brtalić near Privlaka and Zukve site. Two sources of the imported products have been identified: the area around Aquileia and Concordia (*Q. CLODI AMBROSI, T. COELI, Q. GRANI PRISCI, C. IULI AFRICANI, C. PETRONI APRI* O

128 Analogija bi možda mogao biti primjerak za koji G. Bersa donosi prijepis $[-]JONITIS[-]$ iz Muzeja u sv. Donatu, ali ne donosi točno mjesto nalaza, vidi G. Bersa 1900, 149.

127 C. Gregorutti 1888, 393; F. Bulić 1885, 109; M. Buora 1983, 168; C. Zaccaria, M. Županić 1993, 150; A. Furlan 1993, 200; Gruppo Archeologico del Veneto Orientale 1993, 208; C. Gomezel 1996, 83; R. Matijašić 1998, 101; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 656–658; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 49.

128 The specimen from the Museum in St. Donatus' Church, transcribed by G. Bersa $[-]JONITIS[-]$ but without specifying the site where it was found, could perhaps be an analogy, see G. Bersa 1900, 149.

SEDES pretpostavljeno je na osnovi koncentracije nalaza u okolici Jadere i analogija obaju pečata pronađenih u kontekstu keramičarske radionice u uvali Plemići kod Rtine.¹²⁹ Lokalnoj proizvodnji možda pripada i pečat *P. COIEDI*, za sada poznat samo s područja okolice Jadere. Unatoč malom obrađenom uzorku, uočljiv je izostanak pečata *Solonas*, radionice u vlasništvu sjevernojadranske zajednice čiji su proizvodi široko rasprostranjeni i česti na istočnoj obali Jadrana.¹³⁰ Nasuprot tome, s deset primjeraka zastupljen pečat *TVL. CAL* drugi je po brojnosti, a njegov udio pokazuje odstupanje za područje istočne obale sjevernog Jadrana, gdje radionicu *Pansiana* prema učestalosti pečata češće slijede *Solonas*, *Q. CLODI AMBROSI* ili *Faesoniana*.¹³¹ Datacije pečata određuju sve primjerke u razdoblje od druge polovine 1. st. pr. Kr. do početka 2. st. po. Kr. Analiza i kataloška obrada materijala iz fundusa Muzeja ninskih starina doprinos je poznavanju distribucije pečata u Enoni i provinciji Dalmaciji te rasvjetljavanju lokalne proizvodnje građevinske keramike u okolici Jadere. Kronološka pripadnost predmeta svjedoči o intenziviranju graditeljske aktivnosti i urbanizaciji od druge polovine 1. st. pr. Kr., a podrijetlo potvrđuje uključenost Enone u trgovinu građevinskom keramikom sa sjevernoitalskom obalom Jadrana.

EPIDIAN, SATRIAE DIDYMES, C. TITI HERMEROTIS, TVL. CAL and the Po River delta (*Faesoniana, Pansiana*). The products of Northern Adriatic workshops account for 88.6% of the total number of resolved stamps, with *Pansiana* workshop products accounting for 51% of the resolved stamps. These stamps are dated to the periods of reign of Augustus, Tiberius, Caligula, Claudius and Nero, but there are also stamps which cannot be classified typologically. As for the stamps *MVTTIENI* and *EX. OF L. TETTI DE. SEDES*, their local origin was assumed on the basis of the concentration of their finds around lader and the analogies for both of them found in the context of the pottery workshop in Plemići Cove near Rtina.¹²⁹ The stamp *P. COIEDI*, known only from the area around lader, perhaps also belongs to local production. Although the sample analyzed here is small, striking is the absence of the stamps of *Solonas* workshop, owned by a North Adriatic community whose products were widespread and common in the Eastern Adriatic.¹³⁰ On the other hand, the stamp *TVL. CAL* is represented with ten specimens and ranks second as the second most numerous stamp. Its share shows a departure for the eastern coast of the Northern Adriatic, where *Pansiana* workshop is more often followed by *Solonas*, *Q. CLODI AMBROSI* or *Faesoniana* when it comes to the frequency of stamps.¹³¹ All the stamp specimens were dated to the period from the second half of the 1st century BC to the early 2nd century AD. The analysis and cataloguing of the stamped tegula fragments from the Museum of Nin Antiquities will help us gain a deeper insight into the distribution of the stamps in Aenona and the province of Dalmatia and the local production of roofing tiles in the area around lader. These objects evidence the growing intensity of construction activities and urban development that began in the second half of the 1st century BC. Their origin confirms Aenona's involvement in the trade in roofing tiles with North Italic coast of the Adriatic.

129 M. Ilkić 2013, 52–53; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 61; M. Parica, M. Ilkić 2017, 104–106; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132–133.

130 R. Matijašić, 1985, 296; 1989; 64; E. Zerbinati, 1993, 94; C. Zaccaria, M. Župančić, 1993, 148; V. Righini, 1998, 40–45; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 646; M. Čurković 2008, 73; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 95.

131 R. Matijašić 1985, 296; 1989, 62–63; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 88; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 67.

129 M. Ilkić 2013, 52–53; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 61; M. Parica, M. Ilkić 2017, 104–106; A. Konestra, G. Lipovac Vrkljan 2018, 132–133.

130 R. Matijašić, 1985, 296; 1989; 64; E. Zerbinati, 1993, 94; C. Zaccaria, M. Župančić, 1993, 148; V. Righini, 1998, 40–45; S. Cipriano, S. Mazzocchin 2007, 646; M. Čurković 2008, 73; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 95.

131 R. Matijašić 1985, 296; 1989, 62–63; I. Pedišić, E. Podrug 2008, 88; I. Juras, F. Jurković Pešić 2016, 67.

KATALOG PREDMETA¹³²**1. Inv. br. MNS2406**

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 9,9 × 9,6 × 3,2 cm; pečat 4,8 × 2,4 cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow
Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1998.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Pečat glasi: *[Q(uinti) Clodī Ām]bro[sī]*

Datacija: Druga polovina 1. st. po. Kr. i početak 2. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

2. Inv. br. MNS2409

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 7 × 7,9 × 3,2 cm; pečat 8 × 2,5 cm; Munsell 10YR 7/4 very pale brown
Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1970.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *DI* i *AM* u ligaturama. Pečat glasi: *[Q(uinti) Clo]dī Āmb[rosī]*

Datacija: Druga polovina 1. st. po. Kr. i početak 2. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

3. Inv. br. MNS2417

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 9,8 × 13,2 × 3,1 cm; pečat 2,5 × 10 cm; Munsell 10YR 7/4 very pale brown
Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1999.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *A* i *M* te *S* i *I* u ligaturi. Pečat glasi: *[Q(uinti) Clodī] Āmbrosī*

Datacija: Druga polovina 1. st. po. Kr. i početak 2. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

4. Inv. br. MNS2428

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 14,5 × 10,8 × 3,6 cm; pečat 2,4 × 9,6 cm; Munsell 7.5YR 8/6 reddish yellow
Nalazište: Nin – Kraljevac

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Pečat glasi: *Q(uinti) Clo[dī Āmbrosī]*

Datacija: Druga polovina 1. st. po. Kr. i početak 2. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

5. Inv. br. MNS2431

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 17,4 × 11,8 × 3,4 cm; pečat: 2,3 × 10,2 cm; Munsell 10YR 7/6 yellow
Nalazište: Nin – crkva sv. Anselma

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju manji lijevi i desni dijelovi pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *DI* i *AM* su u ligaturi. Pečat glasi: *[Q(uinti)] Clodī Āmbr[osī]*

Datacija: Druga polovina 1. st. po. Kr. i početak 2. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

CATALOGUE¹³²**1. Inv. No. MNS2406**

Dimensions and color: Tegula fragment 9.9 × 9.6 × 3.2cm; stamp 4.8 × 2.4cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow
Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1998.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Text on stamp: *[Q(uinti) Clodī Ām]bro[sī]*

Dated to: Second half of 1st century AD and early 2nd century AD

Unpublished

2. Inv. No. MNS2409

Dimensions and color: Tegula fragment 7 × 7.9 × 3.2cm; stamp 8 × 2.5cm; Munsell 10YR 7/4 very pale brown
Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1970.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. The letters *DI* and *AM* are ligated. Text on stamp: *[Q(uinti) Clo]dī Āmb[rosī]*

Dated to: Second half of 1st century AD and early 2nd century AD

Unpublished

3. Inv. No. MNS2417

Dimensions and color: Tegula fragment 9.8 × 13.2 × 3.1cm; stamp 2.5 × 10cm; Munsell 10YR 7/4 very pale brown
Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1999.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. The letters *A* and *M* and *S* and *I* are ligated. Text on stamp: *[Q(uinti) Clodī] Āmbrosī*

Dated to: Second half of 1st century AD and early 2nd century AD

Unpublished

4. Inv. No. MNS2428

Dimensions and color: Tegula fragment 14.5 × 10.8 × 3.6cm; stamp 2.4 × 9.6cm; Munsell 7.5YR 8/6 reddish yellow
Site: Nin – Kraljevac

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Text on stamp: *Q(uinti) Clo[dī Āmbrosī]*

Dated to: Second half of 1st century AD and early 2nd century AD

Unpublished

5. Inv. No. MNS2431

Dimensions and color: Tegula fragment 17.4 × 11.8 × 3.4cm; stamp: 2.3 × 10.2cm; Munsell 10YR 7/6 yellow
Site: Nin – St. Anselm's Church

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Small left and right parts of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. The letters *DI* and *AM* are ligated. Text on stamp: *[Q(uinti)] Clodī Āmbr[osī]*

Dated to: Second half of 1st century AD and early 2nd century AD

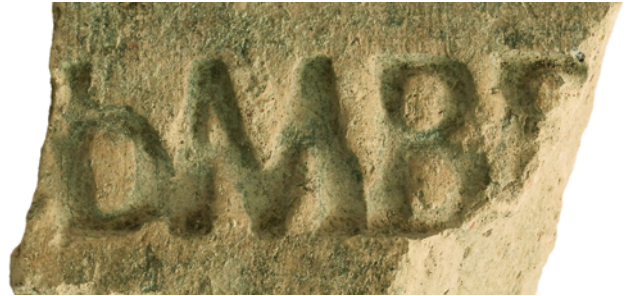
Unpublished

132 U katalogu su navedene dimenzije ulomaka tegula i pečata s bojom prema Munsellu, nalazište, opis s predloženom restitucijom, datacija i status objave. Redni broj predmeta u katalogu odgovara broju fotografije. Sve fotografije izradio je Ivan Čondić, kojemu zahvaljujem.

132 The catalogue specifies the dimensions of the tegulae and stamps and their colors according to Munsell color system. It also specifies the sites where they were found and if and where they were published. They are described and dated and their reconstruction is proposed. The reference numbers in the catalogue correspond to the reference numbers of the photographs. I am indebted to Ivan Čondić, the author of all photographs.

1

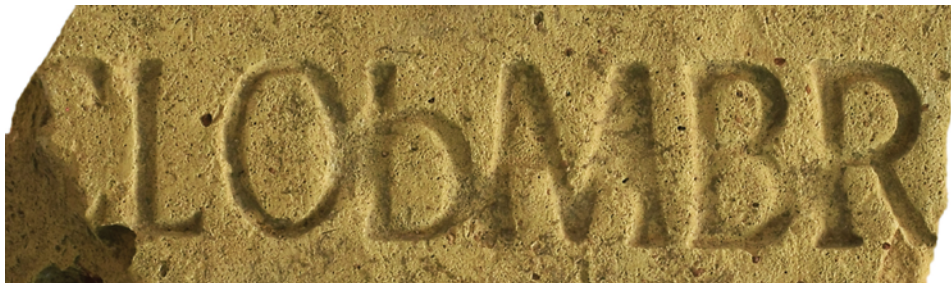
2

3

4

5

6. Inv. br. MNS2432

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 18,4 × 20,6 × 3,1 cm; pečat 2,8 × 7,6 cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Nalazište: Nin – crkva sv. Anselma

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Preko slova *Q* udubljenje nastalo prelaskom prsta po mokroj glini. Pečat glasi: *Q(uinti) Clo[dī Ambrosī]*

Datacija: Druga polovina 1. st. po. Kr. i početak 2. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

7. Inv. br. MNS2389

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 13,2 × 8,1 × 3,2 cm; pečat 1,9 × 6,3 cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – Banovac

Opis: Ulomak tegule s gotovo cjelovito očuvanim pečatom. Oštećenje na donjoj desnoj strani pečata. Udubljena slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *T* i *C* odvojena su slabo vidljivim znakom interpukcije u obliku točke. Pečat glasi: *T(iti) Coęli*

Datacija: Kraj 1. st. pr. Kr. i početak 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

8. Inv. br. MNS2440

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 8,5 × 5,5 × 4 cm; pečati 2,1 × 4,2 cm; Munsell 2.5Y 8/4 pale yellow

Nalazište: Nin – Vrt Šalov

Opis: Ulomak tegule s dva utisnuta i djelomično očuvana pečata. Oštećenje na početku obaju pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Gornji pečat gotovo okomito završava pri kraju donjeg i djelomično se preklapaju. Pečati glase: *[T](iti) [C]oeli / [T](iti) [C]oeli*.

Datacija: Kraj 1. st. pr. Kr. i početak 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

9. Inv. br. MNS2441

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 15,7 × 9,3 × 2,6 cm; pečat 2,3 × 7,2 cm; Munsell 2.5Y 8/4 pale yellow

Nalazište: Nin – Dvorište Tartaro

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom, nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Manje oštećenje na gornjoj lijevoj strani. Slovo *E* oštećeno, ali raspoznatljivo. Pečat glasi: *T(iti) Coę[li]*

Datacija: Kraj 1. st. pr. Kr. i početak 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

10. Inv. br. MNS2386

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 24 × 21,6 × 2,6 cm; pečat 2,4 × 7,5 cm; Munsell 7.5YR 8/4 pink

Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje donji desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Gornji je dio slova *P*, *C* i *O* istrošen. Pečat glasi: *P(ubli) Coię[di]*

Datacija: 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

6. Inv. No. MNS2432

Dimensions and color: Tegula fragment 18.4 × 20.6 × 3.1cm; stamp 2.8 × 7.6cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Site: Nin – St. Anselm's Church

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Finger impression over letter *Q* made in fresh clay. Text on stamp: *Q(uinti) Clo[dī Ambrosī]*

Dated to: Second half of 1st century AD and early 2nd century AD
Unpublished

7. Inv. No. MNS2389

Dimensions and color: Tegula fragment 13.2 × 8.1 × 3.2cm; stamp 1.9 × 6.3cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow

Site: Nin – Banovac

Description: Fragment of tegula with almost completely preserved stamp. Lower right side of stamp damaged. Impressed letters, inside rectangular cartouche. Letters *T* and *C* separated with hardly visible dot-like punctuation mark. Text on stamp: *T(iti) Coęli*

Dated to: Late 1st century BC and early 1st century AD
Unpublished

8. Inv. No. MNS2440

Dimensions and color: Tegula fragment 8.5 × 5.5 × 4cm; stamps 2.1 × 4.2cm; Munsell 2.5Y 8/4 pale yellow

Nalazište: Nin – Šalov Garden

Description: Fragment of tegula with two partially preserved impressed stamps. Beginning of both stamps damaged. Relief letters in rectangular cartouche. Upper stamp ending almost vertically at the end of lower stamp and partially overlapping with it. Text on stamps: *[T](iti) [C]oeli / [T](iti) [C]oeli*.

Dated to: Late 1st century BC and early 1st century AD
Unpublished

9. Inv. No. MNS2441

Dimensions and color: Tegula fragment 15.7 × 9.3 × 2.6cm; stamp 2.3 × 7.2cm; Munsell 2.5Y 8/4 pale yellow

Site: Nin – Tartaro Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp, Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Minor damage on upper left side. Letter *E* damaged but identifiable. Text on stamp: *T(iti) Coę[li]*

Dated to: Late 1st century BC and early 1st century AD
Unpublished

10. Inv. No. MNS2386

Dimensions and color: Tegula fragment 24 × 21.6 × 2.6cm; stamp 2.4 × 7.5cm; Munsell 7.5YR 8/4 pink

Site: Nin – Banovac, Kera Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Lower right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Upper parts of letters *P*, *C* and *O* worn out. Text on stamp: *P(ubli) Coię[di]*

Dated to: 1st century AD
Unpublished

6

7

8

9

10

11. Inv. br. MNS2392

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 9 × 7,2 × 3,1 cm; pečat 2,3 × 6 cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i desni dijelovi pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova su oštećena i nepravilna. Pečat glasi: *[P(ubli)] Coie[di]*

Datacija: 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

12. Inv. br. MNS2375(1–2)

Dimenzije i boja: Dva ulomka tegule 19,4 × 11,2 × 3,2 cm; pečat 3,2 × 10 cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Dva ulomka tegule koji se spajaju s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i desni dijelovi pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Pečat glasi: *[A(uli) F]aeso[ni A(uli) f(ili)]* ili *[F]aeso[nia(na)]*

Datacija: Kraj 1. st. pr. Kr. do sredine 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

13. Inv. br. MNS2377

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 25 × 11 × 3 cm; pečat 4,7 × 3,3 cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *A* i *F* odvojena su oštećenim i slabo raspoznatljivim znakom interpunkcije. Pečat glasi: *A(uli) Fa[esoni A(uli) f(ili)]*

Datacija: Kraj 1. st. pr. Kr. do sredine 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

14. Inv. br. MNS2372

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 15,9 × 13,9 × 3,8 cm; pečat 2,3 × 13,2 cm; Munsell 7.5YR 8/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Ulomak tegule s gotovo cjelovito očuvanim pečatom. Nedostaju manji lijevi i desni dijelovi pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Gornja strana pečata slabije je raspoznatljiva od donje. Slova *Q*, *G* i *P* međusobno su odvojena trokutastim znakom interpunkcije. Pečat glasi: *Q(uinti) G(rani) Prisci*

Datacija: 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

15. Inv. br. MNS2411

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 11,5 × 9,2 × 3 cm; pečat 8,5 × 3 cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 2000.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *Q*, *G* i *P* međusobno su odvojena znakom interpunkcije u obliku točke. Pečat glasi: *Q(uinti) G(rani) P[risci]*

Datacija: 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

11. Inv. No. MNS2392

Dimensions and color: Tegula fragment 9 × 7.2 × 3.1cm; stamp 2.3 × 6cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow

Site: Nin – Banovac, Kera Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Letters damaged and irregular. Text on stamp: *[P(ubli)] Coie[di]*

Dated to: 1st century AD

Unpublished

12. Inv. No. MNS2375(1–2)

Dimensions and color: Two tegula fragments 19.4 × 11.2 × 3.2cm; stamp 3.2 × 10cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Site: Nin – Banovac, Kera Garden

Description: Two tegula fragments interconnecting with partly preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Text on stamp: *[A(uli) F]aeso[ni A(uli) f(ili)]* or *[F]aeso[nia(na)]*

Dated to: From late 1st century BC to mid-1st century AD

Unpublished

13. Inv. No. MNS2377

Dimensions and color: Tegula fragment 25 × 11 × 3cm; stamp 4.7 × 3.3cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Site: Nin – Banovac, Kera Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Letters *A* and *F* separated with damaged and hardly recognizable punctuation mark. Text on stamp: *A(uli) Fa[esoni A(uli) f(ili)]*

Dated to: From late 1st century BC to mid-1st century AD

Unpublished

14. Inv. No. MNS2372

Dimensions and color: Tegula fragment 15.9 × 13.9 × 3.8cm; stamp 2.3 × 13.2cm; Munsell 7.5YR 8/6 reddish yellow

Site: Nin – Banovac, Kera Garden

Description: Fragment of tegula with almost completely preserved stamp. Minor left and right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Upper side of stamp less recognizable than lower side. Triangular punctuation marks between letters *Q*, *G* and *P*. Text on stamp: *Q(uinti) G(rani) Prisci*

Dated to: 1st century AD

Unpublished

15. Inv. No. MNS2411

Dimensions and color: Tegula fragment 11.5 × 9.2 × 3cm; stamp 8.5 × 3cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow

Site: Nin – Church of the Holy Cross, 2000.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Dot-like punctuation marks between letters *Q*, *G* and *P*. Text on stamp: *Q(uinti) G(rani) P[risci]*

Dated to: 1st century AD

Unpublished

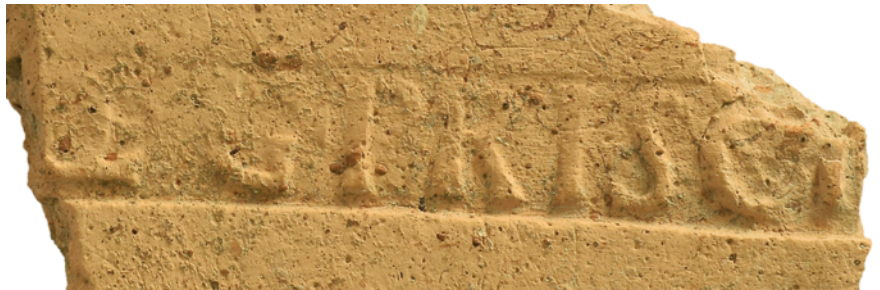
11

12

13

14

15

16. Inv. br. MNS2412

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 10,9 × 10,4 × 3,4 cm; pečat 2,7 × 4,7 cm; Munsell 7.5 YR 7/3 pink

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 2000.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Pečat glasi: *[Q(uinti) G(rani) Pri]sci*

Datacija: 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

17. Inv. br. MNS2413

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 4,5 × 7,8 × 2,8 cm; pečat 2,7 × 6,2 cm; Munsell 7.5YR 8/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 2000.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i manji desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Ispred slova *P* nalazi se znak interpunkcije u obliku točke. Pečat glasi: *[Q(uinti) G(rani)] Pris[ci]*

Datacija: 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

18. Inv. br. MNS2388

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 18 × 22,5 × 3 cm; pečat 1,9 × 15 cm; Munsell 7.5YR 8/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – Banovac

Opis: Ulomak tegule s gotovo cjelovito očuvanim pečatom. Manje oštećenje na lijevoj strani. Slova su udubljena, bez kartuše. Između slova *C* i *I* trokutasti je znak interpunkcije. Slova *U* i *L*, *A* i *F*, *R* i *I* te *A*, *N* i *I* su u ligaturi. Pečat glasi *C(ai) Iul̄i Afr̄icanī*

Datacija: Druga polovina 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

19. Inv. br. MNS2395

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 17,3 × 11 × 3,1 cm; pečat 2 × 4 cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – Banovac

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *C* i *I* odvojena su trokutastim znakom interpunkcije. Pečat glasi: *C(ai) Iul̄[i Afr̄icanī]*

Datacija: Druga polovina 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

20. Inv. br. MNS2384

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 8,8 × 11,3 × 3,5 cm; pečat 2,4 × 7,2 cm; Munsell 10YR 8/6 yellow

Nalazište: Nin – Banovac

Opis: Ulomak tegule s cjelovito očuvanim pečatom. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *N* i *I* u ligaturi. Pečat glasi: *Muttiēn̄i*

Datacija: Od kraja 1. st. pr. Kr. i početka 1. st. po. Kr. do oko sredine 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

16. Inv. No. MNS2412

Dimensions and color: Tegula fragment 10.9 × 10.4 × 3.4cm; stamp 2.7 × 4.7cm; Munsell 7.5 YR 7/3 pink

Site: Nin – Church of the Holy Cross, 2000.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Text on stamp: *[Q(uinti) G(rani) Pri]sci*

Dated to: 1st century AD

Unpublished

17. Inv. No. MNS2413

Dimensions and color: Tegula fragment 4.5 × 7.8 × 2.8cm; stamp 2.7 × 6.2cm; Munsell 7.5YR 8/6 reddish yellow

Site: Nin – Church of the Holy Cross, 2000.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and minor right parts of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Dot-like punctuation mark in front of letter *P*. Text on stamp: *[Q(uinti) G(rani)] Pris[ci]*

Dated to: 1st century AD

Unpublished

18. Inv. No. MNS2388

Dimensions and color: Tegula fragment 18 × 22.5 × 3cm; stamp 1.9 × 15cm; Munsell 7.5YR 8/6 reddish yellow

Site: Nin – Banovac

Description: Fragment of tegula with almost completely preserved stamp. Minor damage on left side. Impressed letters, no cartouche. Triangular punctuation mark between letters *C* and *I*. The letters *U* and *L*, *A* and *F*, *R* and *I*, and *A*, *N* and *I* are ligated. Text on stamp: *C(ai) Iul̄i Afr̄icanī*

Dated to: Second half of 1st century AD

Unpublished

19. Inv. No. MNS2395

Dimensions and color: Tegula fragment 17.3 × 11 × 3.1cm; stamp 2 × 4cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow

Site: Nin – Banovac

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Triangular punctuation mark between *C* and *I*. Text on stamp: *C(ai) Iul̄[i Afr̄icanī]*

Dated to: Second half of 1st century AD

Unpublished

20. Inv. No. MNS2384

Dimensions and color: Tegula fragment 8.8 × 11.3 × 3.5cm; stamp 2.4 × 7.2cm; Munsell 10YR 8/6 yellow

Site: Nin – Banovac

Description: Fragment of tegula with completely preserved stamp. Relief letters in rectangular cartouche. The letters *N* and *I* are ligated. Text on stamp: *Muttiēn̄i*

Dated to: From late 1st century BC and early 1st century AD to c. mid-1st century AD

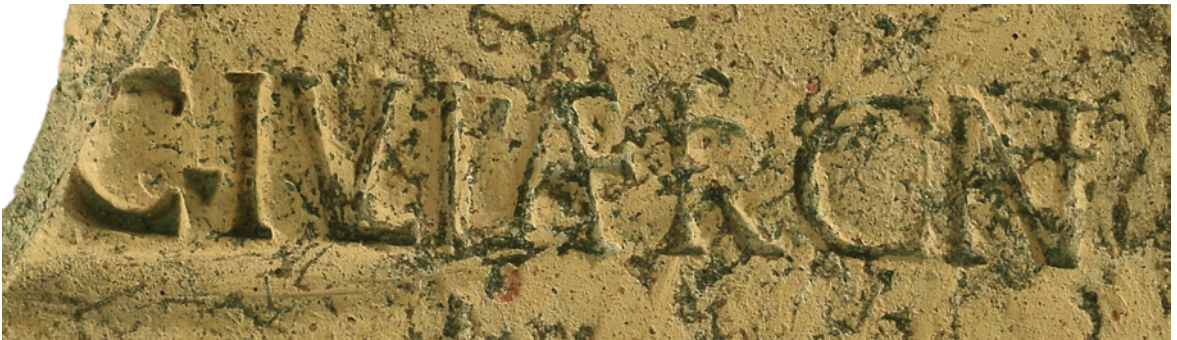
Unpublished

16

17

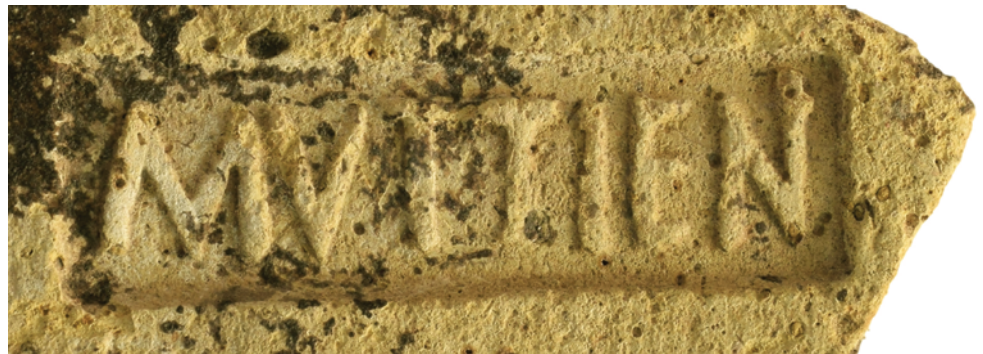

18

175

19

20

21. Inv. br. MNS2429

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 26,4 × 28 × 3 cm; pečat 2,4 × 7,3 cm; Munsell 10YR 8/6 yellow

Nalazište: Nin – Kraljevac

Opis: Ulomak tegule s cjelovito očuvanim pečatom, slabije vidljiv punom dužinom donje strane. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *N* i *I* u ligaturi. Pečat glasi: *Muttieñi*

Datacija: Od kraja 1. st. pr. Kr. i početka 1. st. po. Kr. do oko sredine 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

22. Inv. br. MNS2430

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 23,2 × 19 × 3 cm; pečat 2,3 × 4,4 cm; Munsell 10YR 8/6 very pale brown

Nalazište: Nin – Kraljevac

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Udubljena slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *N* i *I* u ligaturi. Pečat glasi: *[Mu]ttieñi*

Datacija: Od kraja 1. st. pr. Kr. i početka 1. st. po. Kr. do oko sredine 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

23. Inv. br. MNS2436

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 29,4 × 32 × 3,2 cm; pečat 2,3 × 7,2 cm; Munsell 10YR 8/6 yellow

Nalazište: Nin – Kneževa palača

Opis: Ulomak tegule s cjelovito očuvanim pečatom. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Oštećenje u središnjem dijelu pečata. Slova *N* i *I* u ligaturi. Pečat glasi: *Muttieñi*

Datacija: Od kraja 1. st. pr. Kr. i početka 1. st. po. Kr. do oko sredine 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

24. Inv. br. MNS2439

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 10,3 × 11 × 3 cm; pečat 2,3 × 2,1 cm; Munsell 10YR 8/6 very pale brown

Nalazište: Nin – Vrt Ćurko

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Pečat glasi: *M[uttieñ(i)]*

Datacija: Od kraja 1. st. pr. Kr. i početka 1. st. po. Kr. do oko sredine 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

25. Inv. br. MNS2391

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 8,2 × 8,5 × 2,4 cm; pečat 2,4 × 5,5 cm; Munsell 10R 5/8 red

Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi, donji i dio desnog dijela pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Stanje očuvanosti onemogućava pouzdanu restituciju. Moguće je da se radi o tipu Matijašić II/1, Righini 5a i Pellicioni 5a. Predlaže se restitucija: *[Q(uinti)] C(avari) P(risci) [Pansiana]*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 27. g. pr. Kr. ili od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

21. Inv. No. MNS2429

Dimensions and color: Tegula fragment 26.4 × 28 × 3cm; stamp 2.4 × 7.3cm; Munsell 10YR 8/6 yellow

Site: Nin – Kraljevac

Description: Fragment of tegula with completely preserved stamp; entire lower side of stamp less visible. Relief letters in rectangular cartouche. The letters *N* and *I* are ligated. Text on stamp: *Muttieñi*

Dated to: From late 1st century BC and early 1st century AD to c. mid-1st century AD

Unpublished

22. Inv. No. MNS2430

Dimensions and color: Tegula fragment 23.2 × 19 × 3cm; stamp 2.3 × 4.4cm; Munsell 10YR 8/6 very pale brown

Site: Nin – Kraljevac

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Impressed letters, inside rectangular cartouche. The letters *N* and *I* are ligated. Text on stamp: *[Mu]ttieñi*

Dated to: From late 1st century BC and early 1st century AD to c. mid-1st century AD

Unpublished

23. Inv. No. MNS2436

Dimensions and color: Tegula fragment 29.4 × 32 × 3.2cm; stamp 2.3 × 7.2cm; Munsell 10YR 8/6 yellow

Site: Nin – Rector's Palace

Description: Fragment of tegula with completely preserved stamp. Relief letters in rectangular cartouche. Central part of stamp damaged. The letters *N* and *I* are ligated. Text on stamp: *Muttieñi*

Dated to: From late 1st century BC and early 1st century AD to c. mid-1st century AD

Unpublished

24. Inv. No. MNS2439

Dimensions and color: Tegula fragment 10.3 × 11 × 3cm; stamp 2.3 × 2.1cm; Munsell 10YR 8/6 very pale brown

Site: Nin – Ćurko Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Text on stamp: *M[uttieñ(i)]*

Dated to: From late 1st century BC and early 1st century AD to c. mid-1st century AD

Unpublished

25. Inv. No. MNS2391

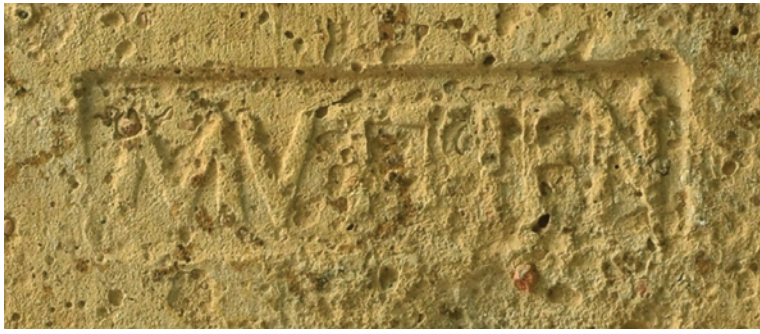
Dimensions and color: Tegula fragment 8.2 × 8.5 × 2.4cm; stamp 2.4 × 5.5cm; Munsell 10R 5/8 red

Site: Nin – Banovac, Kera Garden

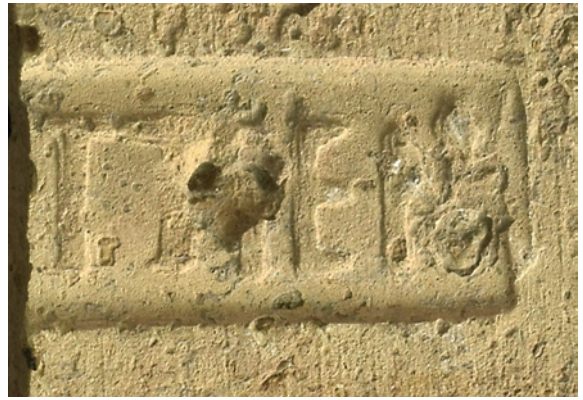
Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left, lower and part of right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. The stamp is too poorly preserved for positive reconstruction. Possible types: Matijašić II/1, Righini 5a and Pellicioni 5a. The following reconstruction is proposed: *[Q(uinti)] C(avari) P(risci)[Pansiana]*

Dated to: From 43 BC to 27 BC or from 43 BC to AD 14

Unpublished

21

22

23

24

177

25

26. Inv. br. MNS494

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 37 × 18,5 × 2,8 cm; pečat 3,2 × 14,3 cm; Munsell 2.5YR 5/6 red

Nalazište: Nin – crkva sv. Anselma, Ploče

Opis: Ulomak tegule s gotovo cjelovito očuvanim pečatom. Nedostaje manji donji lijevi ugao pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Na desnom kraju nalazi se ukras u obliku spirale, okrenut nadesno. Tipovi Matijašić III/6, Righini 2c i Pellicioni 2c. Pečat glasi: *Pansiana*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr. ili od 27. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

27. Inv. br. MNS2394

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 37,7 × 19,7 × 2,7 cm; pečat 2,7 × 7 cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Nalazište: Nin – Banovac

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Varijante tipova Matijašić III/1–12, Righini 2 (a–n) i Pellicioni 2 (a–n). Pečat glasi: *Pansi[ana]*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr. ili od 27. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

28. Inv. br. MNS2419

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 15,7 × 11,7 × 2,9 cm; pečat 2,1 × 5,9 cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1998.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Tipovi Righini 3a i Pellicioni 3a. Pečat glasi: *Pa(n)sia[na]*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr. ili od 27. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

29. Inv. br. MNS2421

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 14,7 × 12,1 × 2,9 cm; pečat 3,1 × 13,7 cm; Munsell 2.5YR 6/8 light red

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1998.

Opis: Ulomak tegule s gotovo cjelovito očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Na desnom kraju nalazi se oštećeni ukras u obliku spirale, okrenut nadesno. Tipovi Matijašić III/6, Righini 2c i Pellicioni 2c. Pečat glasi: *Pansiana*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr. ili od 27. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.

Neobjavljen

30. Inv. br. MNS2426

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 14 × 29,5 × 3,1 cm; pečat 2,8 × 12,1 cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nin-Barokna kuća-sv. Križ

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Varijante tipova Matijašić III/1–12, Righini 2 (a–n) i Pellicioni 2 (a–n). Pečat glasi: *Pans[iana]*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr. ili od 27. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.

Neobjavljen

26. Inv. No. MNS494

Dimensions and color: Tegula fragment 37 × 18.5 × 2.8cm; stamp 3.2 × 14.3cm; Munsell 2.5YR 5/6 red

Site: Nin – St. Anselm's Church, Ploče

Description: Fragment of tegula with almost completely preserved stamp. Small part of lower left corner of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Spiral-shaped ornament turned to right on stamp's right end. Types: Matijašić III/6, Righini 2c and Pellicioni 2c. Text on stamp: *Pansiana*

Dated to: From 43 BC to AD 14 or from 27 BC to AD 14.

Unpublished

27. Inv. No. MNS2394

Dimensions and color: Tegula fragment 37.7 × 19.7 × 2.7cm; stamp 2.7 × 7cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Site: Nin – Banovac

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Subtypes of Matijašić III/1–12, Righini 2 (a–n) and Pellicioni 2 (a–n). Text on stamp: *Pansi[ana]*

Dated to: From 43 BC to AD 14 or from 27 BC to AD 14.

Unpublished

28. Inv. No. MNS2419

Dimensions and color: Tegula fragment 15.7 × 11.7 × 2.9cm; stamp 2.1 × 5.9cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1998.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Types: Righini 3a and Pellicioni 3a. Text on stamp: *Pa(n)sia[na]*

Dated to: From 43 BC to AD 14 or from 27 BC to AD 14.

Unpublished

29. Inv. No. MNS2421

Dimensions and color: Tegula fragment 14.7 × 12.1 × 2.9cm; stamp 3.1 × 13.7cm; Munsell 2.5YR 6/8 light red

Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1998.

Description: Fragment of tegula with almost completely preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Damaged spiral-shaped ornament turned to right on stamp's right end. Types: Matijašić III/6, Righini 2c and Pellicioni 2c. Text on stamp: *Pansiana*

Dated to: From 43 BC to AD 14 or from 27 BC to AD 14.

Unpublished

30. Inv. No. MNS2426

Dimensions and color: Tegula fragment 14 × 29.5 × 3.1cm; stamp 2.8 × 12.1cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Site: Nin-Baroque House-Church of the Holy Cross

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Subtypes of Matijašić III/1–12, Righini 2 (a–n) and Pellicioni 2 (a–n). Text on stamp: *Pans[iana]*

Dated to: From 43 BC to AD 14 or from 27 BC to AD 14.

Unpublished

26

27

28

29

30

31. Inv. br. MNS2435

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 63,5 × 49 × 3 cm; pečat 3 × 7,1 cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – crkva sv. Anselma, Ploče

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova su značajno istrošena. Na desnoj strani nalazi se slabo raspoznatljiv ukras u obliku spirale, okrenut nadesno. Tipovi Matijašić III/6, III/7 ili III/12, Righini 2c ili 2i i Pellicioni 2c ili 2i. Pečat glasi: *Pansj[ana]*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr. ili od 27. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

32. Inv. br. MNS2446

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 48,5 × 34,5 × 2,7 cm; pečat 3,2 × 14,5 cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nepoznato, vjerojatno Nin, okolica Nina ili Zadra

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Udubljena slova, unutar pravokutne kartuše. Na desnom je kraju duboko oštećenje i praznina u kojoj se ne raspoznaju slova ili znakovi. Tipovi Matijašić III/1 ili III/6, Righini 2a ili 2c i Pellicioni 2a ili 2c. Pečat glasi: *Pansiana*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr. ili od 27. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

33. Inv. br. MNS2448

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 32 × 29 × 3,2 cm; pečat 3,2 × 10 cm; Munsell 5YR 6/6 reddish yellow

Nalazište: Nepoznato, vjerojatno Nin, okolica Nina ili Zadra

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Varijante tipova Matijašić III/1–12, Righini 2 (a–n), Pellicioni 2 (a–n). Pečat glasi: *Pansia[– –]*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr. ili od 27. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

34. Inv. br. MNS2450

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 10,9 × 10,3 × 2,4 cm; pečat 3 × 6,4 cm; Munsell 5YR 8/4 pink

Nalazište: Privlaka kod Zadra, rt Brtalić

Opis: Ulomak tegule s gotovo cjelovito očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Na desnom kraju nalazi se istrošen i slabo raspoznatljiv ukras.¹³³ Analogija za ukras poznata je s pečata čiji sadržaj teksta odgovara tipovima Matijašić III/3, Righini 2h i Pellicioni 2h. Predlaže se restitucija: *[Pansī]ana*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr. ili od 27. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

31. Inv. No. MNS2435

Dimensions and color: Tegula fragment 63.5 × 49 × 3cm; stamp 3 × 7.1cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Site: Nin – St. Anselm's Church, Ploče

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Relief letters in rectangular cartouche. Letters very worn out. Hardly recognizable spiral-shaped ornament turned to right on stamp's right end. Types: Matijašić III/6, III/7 or III/12, Righini 2c or 2i and Pellicioni 2c or 2i. Text on stamp: *Pansj[ana]*

Dated to: From 43 BC to AD 14 or from 27 BC to AD 14.

Unpublished

32. Inv. No. MNS2446

Dimensions and color: Tegula fragment 48.5 × 34.5 × 2.7cm; stamp 3.2 × 14.5cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Site: Unknown, probably Nin, Nin environs or Zadar environs

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Impressed letters, inside rectangular cartouche. Deep damage and blank space without recognizable letters or marks on right end. Types: Matijašić III/1 or III/6, Righini 2a or 2c and Pellicioni 2a or 2c. Text on stamp: *Pansiana*

Dated to: From 43 BC to AD 14 or from 27 BC to AD 14.

Unpublished

33. Inv. No. MNS2448

Dimensions and color: Tegula fragment 32 × 29 × 3.2cm; stamp 3.2 × 10cm; Munsell 5YR 6/6 reddish yellow

Site: Unknown, probably Nin, Nin environs or Zadar environs

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Subtypes of Matijašić III/1–12, Righini 2 (a–n), Pellicioni 2 (a–n). Text on stamp: *Pansia[– –]*

Dated to: From 43 BC to AD 14 or from 27 BC to AD 14

Unpublished

34. Inv. No. MNS2450

Dimensions and color: Tegula fragment 10.9 × 10.3 × 2.4cm; stamp 3 × 6.4cm; Munsell 5YR 8/4 pink

Site: Privlaka near Zadar, Cape Brtalić

Description: Fragment of tegula with almost completely preserved stamp. Left part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Worn out, hardly recognizable ornament on right end.¹³³ The analogy for this ornament can be found on the stamps the text on which corresponds to the types Matijašić III/3, Righini 2h and Pellicioni 2h. The following reconstruction is proposed: *[Pansī]ana*

Dated to: From 43 BC to AD 14 or from 27 BC to AD 14

Unpublished

133 Za analogiju vidi I. Pedišić, E. Podrug 2008, 93, kat. br. 106.

133 For the analogy, see I. Pedišić, E. Podrug 2008, 93, cat. no. 106.

31

32

33

34

35. Inv. br. MNS2449

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 6,4 × 6,2 × 2,8 cm; pečat 2,7 × 2,4 cm; Munsell 5YR 8/4 pink

Nalazište: Privlaka kod Zadra, rt Brtalić

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje cijeli lijevi dio pečata s tekstom. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Na desnom kraju nalazi se slabo raspoznatljiv ukras.¹³⁴ Analogija za ukras poznata je s pečata čiji sadržaj teksta odgovara tipovima Matijašić III/3, Righini 2h i Pellicioni 2h. Predlaže se restitucija: [*Pansiana*]

Datacija: Od 43. g. po. Kr. do 14. g. po. Kr. ili od 27. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

36. Inv. br. MNS2374

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 16,7 × 11,3 × 2,4 cm; pečat 3,3 cm × 7,4 cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slovo *I* manje je od slova *T*. Između slova *I* i *P* manji je znak interpunkcije nepravilnog oblika. Tekst pečata odgovara tipovima Matijašić IV, Righini 8 i Pellicioni 8. Pečat glasi: *Ti(beri) Pan[siana]*

Datacija: Od 14. g. po. Kr. do 37. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

37. Inv. br. MNS2376

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 21,8 × 18,1 × 2,7 cm; pečat 3,2 cm × 13,8 cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Varijanta tipa Matijašić IV/3 i prema tekstu varijante tipova Righini 8f i Pellicioni 8f. Pečat glasi: *Ti(beri) Pansiāna*

Datacija: Od 14. g. po. Kr. do 37. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

38. Inv. br. MNS2397

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 37,3 × 32,1 × 3 cm; pečat 3,3 cm × 4,7 cm; Munsell 2.5YR 5/8 red

Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Udubljena slova, unutar pravokutne kartuše. Slovo *I* je istrošeno, znak interpunkcije između slova *I* i *P* slabo je raspoznatljiv. Varijante tipova Matijašić IV, Righini 8a, 8f ili 8l i Pellicioni 8a, 8f ili 8l. Pečat glasi: *Ti(beri) Pa[— —]*

Datacija: Od 14. g. po. Kr. do 37. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

35. Inv. No. MNS2449

Dimensions and color: Tegula fragment 6.4 × 6.2 × 2.8cm; stamp 2.7 × 2.4cm; Munsell 5YR 8/4 pink

Site: Privlaka near Zadar, Cape Brtalić

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Whole left part of stamp with text missing. Relief letters in rectangular cartouche. Hardly recognizable ornament on right end.¹³⁴ The analogy for this ornament can be found on the stamps the text on which corresponds to the types Matijašić III/3, Righini 2h and Pellicioni 2h. The following reconstruction is proposed: [*Pansiana*]

Dated to: From 43 BC to AD 14 or from 27 BC to AD 14.

Unpublished

36. Inv. No. MNS2374

Dimensions and color: Tegula fragment 16.7 × 11.3 × 2.4cm; stamp 3.3cm × 7.4cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Site: Nin – Banovac, Kera Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Letter *I* smaller than letter *T*. Small irregular punctuation mark between letters *I* and *P*. The text on the stamp corresponds to the types Matijašić IV, Righini 8 and Pellicioni 8. Text on stamp: *Ti(beri) Pan[siana]*

Dated to: From AD 14 to 37

Unpublished

37. Inv. No. MNS2376

Dimensions and color: Tegula fragment 21.8 × 18.1 × 2.7cm; stamp 3.2 cm × 13.8cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Site: Nin – Banovac, Kera Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Relief letters in rectangular cartouche. Subtype of Matijašić IV/3 and, based on text, subtypes of Righini 8f and Pellicioni 8f. Text on stamp: *Ti(beri) Pansiāna*

Dated to: From AD 14 to 37

Unpublished

38. Inv. No. MNS2397

Dimensions and color: Tegula fragment 37.3 × 32.1 × 3cm; stamp 3.3 cm × 4.7cm; Munsell 2.5YR 5/8 red

Site: Nin – Banovac, Kera Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Impressed letters, inside rectangular cartouche. Letter *I* worn out; punctuation mark between letters *I* and *P* hardly recognizable. Subtypes of Matijašić IV, Righini 8a, 8f or 8l and Pellicioni 8a, 8f or 8l. Text on stamp: *Ti(beri) Pa[— —]*

Dated to: From AD 14 to 37

Unpublished

134 Za analogiju, vidi I. Pedišić, E. Podrug 2008, 93, kat. br. 106.

134 For the analogy, see I. Pedišić, E. Podrug 2008, 93, cat. no. 106.

35

36

37

38

39. Inv. br. MNS2433(1–2)

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 54 × 42 × 2,6 cm; pečat 3,3 cm × 12,7 cm; Munsell 2.5YR 7/8 light red

Nalazište: Nin – crkva sv. Anselma, Ploče

Opis: Ulomak tegule s gotovo cjelovito očuvanim pečatom. Istrošen gornji dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *N* i *A* u ligaturi. Na desnoj strani nalazi se ukras u obliku spirale, okrenut nadesno. Prema sadržaju teksta odgovara tipovima Matijašić IV/16, Righini 8g i Pellicioni 8g. Pečat glasi: *Ti(beri) Pansiañā s*

Datacija: Od 14. g. po. Kr. do 37. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

40. Inv. br. MNS2434

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 62 × 48,7 × 3 cm; pečat 2,9 cm × 12 cm; Munsell 2.5YR 5/8 red

Nalazište: Nin – crkva sv. Anselma, Ploče

Opis: Ulomak tegule s gotovo cjelovito očuvanim pečatom. Istrošen gornji dio pečata. Slova *N* i *A* u ligaturi. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Između slova *I* i *P* znak je interpunkcije izduženog oblika. Varijanta tipa Matijašić IV/9 i prema tekstu pečata varijante tipova Righini 8h i Pellicioni 8h. Pečat glasi: *Ti(beri) Pansiañā*

Datacija: Od 14. g. po. Kr. do 37. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

41. Inv. br. MNS2405

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 12,4 × 11,1 × 2,8 cm; pečat 9,1 × 3,2 cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Između slova *R* i *P* trokutasti znak interpunkcije. Slova *A* i *N* u ligaturi. Varijante tipova Matijašić V, tipovi Righini 12a i Pellicioni 12a. Pečat glasi: *[C(ai) Caes]ar(is) Pañsi(ana)*

Datacija: Od 37. g. pr. Kr. do 41. g. pr. Kr.

Objava: Neobjavljen

42. Inv. br. MNS2437

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 29 × 24 × 3 cm; 2,7 cm × 6,7 cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – Kneževa palača

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Prema slabo raspoznatljivim ostatcima slova *A* na mjestu oštećenja pečata, vjerojatno varijante tipova Matijašić VI/5–7, Righini 14a ili 14e i Pellicioni 14a ili 14e. Pečat glasi: *Ti(beri) C[laudi Pansi(ana)]*

Datacija: Od 41. g. po. Kr. do 54. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

43. Inv. br. MNS2420

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 14,7 × 5,2 × 3 cm; pečat 3,3 × 5,2 cm; Munsell 2.5YR 6/8 light red

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1997.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i desni dijelovi pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *A* i *E* te *A* i *N* u ligaturi. Između slova *S* i *P* trokutasti je znak interpunkcije okrenut prema dolje, na osnovi njega pečat je svrstan u tipove Matijašić VII, Righini 15a i Pellicioni 15a. Pečat glasi: *[Ner(onis) C]aes(aris) Pañ[s(iana)]*

Datacija: Od 54. g. po. Kr. do 68. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

39. Inv. No. MNS2433(1–2)

Dimensions and color: Tegula fragment 54 × 42 × 2.6cm; stamp 3.3cm × 12.7cm; Munsell 2.5YR 7/8 light red

Site: Nin – St. Anselm's Church, Ploče

Description: Fragment of tegula with almost completely preserved stamp. Upper part of stamp worm out. Relief letters in rectangular cartouche. The letters *N* and *A* are ligated. Spiral-shaped ornament turned to right on stamp's right side. Based on the text, it corresponds to the types Matijašić IV/16, Righini 8g and Pellicioni 8g. Text on stamp: *Ti(beri) Pansiañā s*

Dated to: From AD 14 to 37

Unpublished

40. Inv. No. MNS2434

Dimensions and color: Tegula fragment 62 × 48.7 × 3cm; stamp 2.9 cm × 12cm; Munsell 2.5YR 5/8 red

Site: Nin – St. Anselm's Church, Ploče

Description: Fragment of tegula with almost completely preserved stamp. Upper part of stamp worn out. The letters *N* and *A* are ligated. Relief letters in rectangular cartouche. Elongated punctuation mark between letters *I* and *P*. Subtype of Matijašić IV/9 and, based on text, subtypes of Righini 8h and Pellicioni 8h. Text on stamp: *Ti(beri) Pansiañā*

Dated to: From AD 14 to 37

Unpublished

41. Inv. No. MNS2405

Dimensions and color: Tegula fragment 12.4 × 11.1 × 2.8cm; stamp 9.1 × 3.2cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Site: Nin – Church of the Holy Cross

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Triangular punctuation mark between letters *R* and *P*. The letters *A* and *N* are ligated. Subtypes of Matijašić V, types Righini 12a and Pellicioni 12a. Text on stamp: *[C(ai) Caes]ar(is) Pañsi(ana)*

Dated to: From AD 37 to AD 41

Unpublished

42. Inv. No. MNS2437

Dimensions and color: Tegula fragment 29 × 24 × 3cm; 2.7 cm × 6.7cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Site: Nin – Rector's Palace

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Based on the hardly recognizable traces of the letter *A* where the stamp is damaged, it probably belongs to the subtypes of Matijašić VI/5–7, Righini 14a or 14e and Pellicioni 14a or 14e. Text on stamp: *Ti(beri) C[laudi Pansi(ana)]*

Dated to: From AD 41 to 54

Unpublished

43. Inv. No. MNS2420

Dimensions and color: Tegula fragment 14.7 × 5.2 × 3cm; stamp 3.3 × 5.2cm; Munsell 2.5YR 6/8 light red

Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1997.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. The letters *A* and *E*, and *A* and *N* are ligated. Based on the inverted triangular punctuation mark between letters *S* and *P*, the stamp is classified as Matijašić VII, Righini 15a and Pellicioni 15a types. Text on stamp: *[Ner(onis) C]aes(aris) Pañ[s(iana)]*

Dated to: From AD 54 to 68

Unpublished

39

40

185

41

43

42

44. Inv. br. MNS491

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 19 × 9 × 3 cm; pečat 3,2 cm × 8 cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow
 Nalazište: Nin – crkva sv. Anselma, Ploče
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju manji lijevi i veći desni dijelovi pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova su istrošena, *N* i *E* u ligaturi. Varijante tipova Matijašić VII/5, Righini 16a i Pellicioni 16a. Pečat glasi: *Ṇeron̄[is Cla(udi) Pāns(iana)]*.
 Datacija: Od 54. g. po. Kr. do 68. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

45. Inv. br. MNS2445

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 32,4 × 47 × 3 cm, pečat 3,2 × 11,5 cm; Munsell 5YR 8/4 pink
 Nalazište: Nepoznato, vjerojatno Nin, okolica Nina ili Zadra
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova su istrošena, na desnoj strani jedva raspoznatljiva. Tipovi Matijašić VII/5, Righini 16a i Pellicioni 16a. Pečat glasi: *[Ṇero]n̄is Cla(udi) Pā[n(siana)]*
 Datacija: Od 54. g. po. Kr. do 68. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

46. Inv. br. MNS2447

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 30 × 33 × 2,7 cm; pečat 2,5 × 7,7 cm; Munsell 5YR 8/4 pink
 Nalazište: Nepoznato, vjerojatno Nin, okolica Nina ili Zadra
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i desni dijelovi pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *U* i *D* te *A* i *N* u ligaturi. Između slova *D* i *P* nalazi se trokutasti znak interpunkcije. Tipovi Matijašić VII/4 ili VII/15, Righini 16f ili 16n i Pellicioni 16f ili 16n. Pečat glasi: *[Ṇer(onis) Clā]ud(i) Pānsi(āna)*
 Datacija: Od 54. g. po. Kr. do 68. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

47. Inv. br. MNS2453

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 9,6 × 10,7 × 3 cm, pečat 3,2 cm × 11,1 cm; Munsell 5YR 8/4 pink
 Nalazište: Privlaka kod Zadra – rt Brtalić
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i desni dijelovi pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova su istrošena i slabo raspoznatljiva. Slova *S* i *C* odvojena su trokutastim znakom interpunkcije. Tipovi Matijašić VII/5, Righini 16a i Pellicioni 16a. Pečat glasi: *[Ṇ]eron̄is C[la(udi) Pān(siana)]*
 Datacija: Od 54. g. po. Kr. do 68. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

48. Inv. br. MNS2379

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 7,5 × 5 × 3,2 cm; pečat 3,1 × 4,9 cm; Munsell 2.5YR 6/8 light red
 Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi, desni i donji dijelovi pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Pečat glasi: *[---]nsi[---]*
 Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 79. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

44. Inv. No. MNS491

Dimensions and color: Tegula fragment 19 × 9 × 3cm; stamp 3.2 cm × 8cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow
 Site: Nin – St. Anselm's Church, Ploče
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Smaller left and larger right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. The letters are worn out; *N* and *E* are ligated. Subtypes of Matijašić VII/5, Righini 16a and Pellicioni 16a. Text on stamp: *Ṇeron̄[is Cla(udi) Pāns(iana)]*.
 Dated to: From AD 54 to 68
 Unpublished

45. Inv. No. MNS2445

Dimensions and color: Tegula fragment 32.4 × 47 × 3 cm, stamp 3.2 × 11.5cm; Munsell 5YR 8/4 pink
 Site: Unknown, probably Nin, Nin environs or Zadar environs
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. The letters are worn out, hardly recognizable on the right side. Types: Matijašić VII/5, Righini 16a and Pellicioni 16a. Text on stamp: *[Ṇero]n̄is Cla(udi) Pā[n(siana)]*
 Dated to: From AD 54 to 68
 Unpublished

46. Inv. No. MNS2447

Dimensions and color: Tegula fragment 30 × 33 × 2.7cm; stamp 2.5 × 7.7cm; Munsell 5YR 8/4 pink
 Site: Unknown, probably Nin, Nin environs or Zadar environs
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. The letters *U* and *D*, and *A* and *N* are ligated. Triangular punctuation mark between letters *D* and *P*. Types: Matijašić VII/4 or VII/15, Righini 16f or 16n and Pellicioni 16f or 16n. Text on stamp: *[Ṇer(onis) Clā]ud(i) Pānsi(āna)*
 Dated to: From AD 54 to 68
 Unpublished

47. Inv. No. MNS2453

Dimensions and color: Tegula fragment 9.6 × 10.7 × 3 cm, stamp 3.2 cm × 11.1cm; Munsell 5YR 8/4 pink
 Site: Privlaka near Zadar – Cape Brtalić
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Letters worn out and hardly recognizable. Triangular punctuation mark between letters *S* and *C*. Types: Matijašić VII/5, Righini 16a and Pellicioni 16a. Text on stamp: *[Ṇ]eron̄is C[la(udi) Pān(siana)]*
 Dated to: From AD 54 to 68
 Unpublished

48. Inv. No. MNS2379

Dimensions and color: Tegula fragment 7.5 × 5 × 3.2cm; stamp 3.1 × 4.9cm; Munsell 2.5YR 6/8 light red
 Site: Nin – Banovac, Kera Garden
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left, right and lower parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Text on stamp: *[---]nsi[---]*
 Dated to: From 43 BC to AD 79
 Unpublished

44

45

47

46

48

187

49. Inv. br. MNS2383

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 9,7 × 10 × 3 cm; pečat 3,1 × 10,3 cm; Munsell 2.5YR 5/8 red
 Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i desni dijelovi pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Pečat glasi: [---]ansian[---]
 Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 79. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

50. Inv. br. MNS2387

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 5,2 × 4,2 × 3 cm; pečat: 2,4 × 3 cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow
 Lokalitet: Nin – Banovac
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i desni dijelovi pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. S lijeve strane nazire se slovo ili znak interpunkcije. Slova su istrošena. Pečat glasi: [---]Pa[---]
 Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 79. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

51. Inv. br. MNS2398

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 10,3 × 8,3 × 2,9 cm; pečat 3,5 × 7,9 cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow
 Nalazište: Nin – Banovac
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Pečat glasi: [---]ansi[---]
 Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 79. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

52. Inv. br. MNS2423

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 2,9 × 4,1 × 3 cm; pečat 1,3 × 3,9 cm; Munsell 2.5YR 5/8 red
 Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1999.
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi, desni i cjelokupni donji dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Pečat glasi: [---]ns[---], [T]i(beri) C[laudi Pansi(ana)] ili [T]i(beri) C[laudi] Caes(aris) Pans(iana)
 Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 79. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

53. Inv. br. MNS2385

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 9,6 × 10,3 × 3 cm; pečat 2,9 × 8,2 cm; Munsell 5YR 6/6 reddish yellow
 Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Na desnoj strani pečata nerazpoznatljivo je slovo, vjerojatno A. Pečat glasi: [---]nsian[---]
 Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 68. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

49. Inv. No. MNS2383

Dimensions and color: Tegula fragment 9.7 × 10 × 3cm; stamp 3.1 × 10.3cm; Munsell 2.5YR 5/8 red
 Site: Nin – Banovac, Kera Garden
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Text on stamp: [---]ansian[---]
 Dated to: From 43 BC to AD 79
 Unpublished

50. Inv. No. MNS2387

Dimensions and color: Tegula fragment 5.2 × 4.2 × 3cm; stamp: 2.4 × 3cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow
 Site: Nin – Banovac
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Barely discernible letter or punctuation mark on left side. Letters worn out. Text on stamp: [---]Pa[---]
 Dated to: From 43 BC to AD 79
 Unpublished

51. Inv. No. MNS2398

Dimensions and color: Tegula fragment 10.3 × 8.3 × 2.9cm; stamp 3.5 × 7.9cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow
 Site: Nin – Banovac
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Text on stamp: [---]ansi[---]
 Dated to: From 43 BC to AD 79
 Unpublished

52. Inv. No. MNS2423

Dimensions and color: Tegula fragment 2.9 × 4.1 × 3cm; stamp 1.3 × 3.9cm; Munsell 2.5YR 5/8 red
 Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1999.
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left, right and entire lower parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Text on stamp: [---]ns[---], [T]i(beri) C[laudi Pansi(ana)] or [T]i(beri) C[laudi] Caes(aris) Pans(iana)
 Dated to: From 43 BC to AD 79
 Unpublished

53. Inv. No. MNS2385

Dimensions and color: Tegula fragment 9.6 × 10.3 × 3cm; stamp 2.9 × 8.2cm; Munsell 5YR 6/6 reddish yellow
 Site: Nin – Banovac, Kera Garden
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Undiscernible letter – probably A – on right-hand side of stamp. Text on stamp: [---]nsian[---]
 Dated to: From 43 BC to AD 68
 Unpublished

49

50

51

189

52

53

54. Inv. br. MNS2414

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 18,1 × 11,3 × 3 cm; pečat 3 × 7,2 cm; Munsell 5YR 6/8 reddish yellow
Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1998.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Na desnoj strani nalazi se ukras u obliku spirale, okrenut nadesno. Pečat glasi: *[Pansi]ana, [Ti(beri) Pansi]ana, [C(ai) Pansi]ana* ili *[C(aesaris) Pansi]ana*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 41. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

55. Inv. br. MNS2418

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 12,2 × 12,4 × 3,1 cm; pečat 2,5 × 7,6 cm; Munsell 2.5YR 6/8 light red
Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1998.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Na desnom kraju nalazi se ukras u obliku spirale, okrenut nadesno. Pečat glasi: *[Pansia]na, [Ti(beri)][Pansia]na, [C(ai) [Pa(n)sia]na* ili *[Caesaris [Pa(n)sia]na*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 41. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

56. Inv. br. MNS2407

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 16 × 22 × 3,1 cm; pečat 2,1 × 9,3 cm; Munsell 2.5YR 6/8 light red
Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1998.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje početak pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Pečat glasi: *[P]a(n)siana, [Tib(eri) P]a(n)siana / [T(iberi) P]a(n)siana, [C(ai) P]a(n)siana* ili *[C(aesaris) P]a(n)siana*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 37. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

57. Inv. br. MNS2454

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 12,7 cm × 14,6 × 2,3 cm; pečat 3,2 cm × 1,2 cm; Munsell 5YR 6/6 reddish yellow
Nalazište: Privlaka kod Zadra, rt Brtalić

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Pečat glasi: *P[---]*

Datacija: Od prije 43. g. pr. Kr. do 41. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

58. Inv. br. MNS2373

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 15,4 × 18,9 × 3 cm; pečat 1,9 × 3,5 cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow
Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi i donji dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *A* i *N* u ligaturi. Pečat glasi: *[Pan]šjāna* ili *[Ti(beri)][Pan]šjāna*

Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 37. g. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

54. Inv. No. MNS2414

Dimensions and color: Tegula fragment 18.1 × 11.3 × 3cm; stamp 3 × 7.2cm; Munsell 5YR 6/8 reddish yellow
Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1998.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Spiral-shaped ornament turned to right on stamp's right side. Text on stamp: *[Pansi]ana, [Ti(beri) Pansi]ana, [C(ai) Pansi]ana* or *[C(aesaris) Pansi]ana*

Dated to: From 43 BC to AD 41

Unpublished

55. Inv. No. MNS2418

Dimensions and color: Tegula fragment 12.2 × 12.4 × 3.1cm; stamp 2.5 × 7.6cm; Munsell 2.5YR 6/8 light red
Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1998.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Spiral-shaped ornament turned to right on stamp's right side. Text on stamp: *[Pansia]na, [Ti(beri)][Pansia]na, [C(ai) [Pa(n)sia]na* or *[Caesaris [Pa(n)sia]na*

Dated to: From 43 BC to AD 41

Unpublished

56. Inv. No. MNS2407

Dimensions and color: Tegula fragment 16 × 22 × 3.1cm; stamp 2.1 × 9.3cm; Munsell 2.5YR 6/8 light red
Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1998.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Beginning of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Text on stamp: *[P]a(n)siana, [Tib(eri) P]a(n)siana / [T(iberi) P]a(n)siana, [C(ai) P]a(n)siana* or *[C(aesaris) P]a(n)siana*

Dated to: From 43 BC to AD 37

Unpublished

57. Inv. No. MNS2454

Dimensions and color: Tegula fragment 12.7 cm × 14.6 × 2.3cm; stamp 3.2 cm × 1.2cm; Munsell 5YR 6/6 reddish yellow
Site: Privlaka near Zadar, Cape Brtalić

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Text on stamp: *P[---]*

Dated to: From before 43 BC to AD 41

Unpublished

58. Inv. No. MNS2373

Dimensions and color: Tegula fragment 15.4 × 18.9 × 3cm; stamp 1.9 × 3.5cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow
Site: Nin – Banovac, Kera Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and lower parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. The letters *A* and *N* are ligated. Text on stamp: *[Pan]šjāna* or *[Ti(beri)][Pan]šjāna*

Dated to: From 43 BC to AD 37

Unpublished

54

55

56

57

58

59. Inv. br. MNS2442

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 9,9 × 8,7 × 3 cm; pečat 3,1 × 5,5 cm; Munsell 5YR 7/4 pink
 Nalazište: Nin – Arheološka zbirka
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi i gornji dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *A* i *N* u ligaturi. Pečat glasi: *[Pansi]āna* ili *[Ti(beri)]Pansiāna*
 Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 37. g. pr. Kr.
 Objava: Neobjavljen

60. Inv. br. MNS2711

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 29 × 13,2 × 2,9 cm; pečat 3 × 3,5 cm; Munsell 7.5YR 8/4 pink
 Nalazište: Nin – Banovac
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Pečat glasi: *Pa[---]*
 Datacija: Od prije 43. g. pr. Kr. do 14. g. pr. Kr.
 Objava: Neobjavljen

61. Inv. br. MNS1332

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 14,2 × 11,2 × 2,7 cm; pečat 3,2 × 3,5 cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow
 Nalazište: Nin – crkva sv. Anselma, Ploče
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Pečat glasi: *Pa[---]*
 Datacija: Od prije 43. g. pr. Kr. do 14. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

62. Inv. br. MNS2378

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 8,5 × 12,5 × 3,5 cm; pečat 3,4 × 6,2 cm; Munsell 5YR 6/6 reddish yellow
 Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Na desnoj strani nalazi se ukras u obliku spirale, okrenut nadesno. Pečat glasi: *[P]ansiana* ili *[Ti(beri)]Pansiana*
 Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 37. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

63. Inv. br. MNS2380

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 11,7 × 8,4 × 3,2 cm; pečat 2,6 × 3,4 cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow
 Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi i desni dijelovi pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *A* i *N* u ligaturi. Pečat glasi: *[---]siān[---]*
 Datacija: Od 43. g. pr. Kr. do 41. g. po. Kr.
 Objava: Neobjavljen

64. Inv. br. MNS2390

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 12,7 cm × 17,2 × 2,5 cm; pečat 3,8 cm × 9,1 cm; Munsell 5YR 6/8 light red
 Nalazište: Nin – Banovac
 Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Između slova *S* i *P* nazire se istrošeni znak interpunkcije. Slova *A* i *N* u ligaturi. Pečat glasi: *[C(ai) Ca]es(aris) Pānsiān(a)* ili *[Vesp(asiani) Ca]es(aris) Pānsiān(a)*
 Datacija: Od 37. g. po. Kr. do 79. g. po. Kr.
 Neobjavljen

59. Inv. No. MNS2442

Dimensions and color: Tegula fragment 9.9 × 8.7 × 3cm; stamp 3.1 × 5.5cm; Munsell 5YR 7/4 pink
 Site: Nin – Archaeological Collection
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and upper parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. The letters *A* and *N* are ligated. Text on stamp: *[Pansi]āna* or *[Ti(beri)]Pansiāna*
 Dated to: From 43 BC to 37 BC
 Unpublished

60. Inv. No. MNS2711

Dimensions and color: Tegula fragment 29 × 13.2 × 2.9cm; stamp 3 × 3.5cm; Munsell 7.5YR 8/4 pink
 Site: Nin – Banovac
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Text on stamp: *Pa[---]*
 Dated to: From before 43 BC to 14 BC
 Unpublished

61. Inv. No. MNS1332

Dimensions and color: Tegula fragment 14.2 × 11.2 × 2.7cm; stamp 3.2 × 3.5cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow
 Site: Nin – St. Anselm's Church, Ploče
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Text on stamp: *Pa[---]*
 Dated to: From before 43 BC to AD 14
 Unpublished

62. Inv. No. MNS2378

Dimensions and color: Tegula fragment 8.5 × 12.5 × 3.5cm; stamp 3.4 × 6.2cm; Munsell 5YR 6/6 reddish yellow
 Site: Nin – Banovac, Kera Garden
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Spiral-shaped ornament turned to right on stamp's right side. Text on stamp: *[P]ansiana* or *[Ti(beri)]Pansiana*
 Dated to: From 43 BC to AD 37
 Unpublished

63. Inv. No. MNS2380

Dimensions and color: Tegula fragment 11.7 × 8.4 × 3.2cm; stamp 2.6 × 3.4cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow
 Site: Nin – Banovac, Kera Garden
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. The letters *A* and *N* are ligated. Text on stamp: *[---]siān[---]*
 Dated to: From 43 BC to AD 41
 Unpublished

64. Inv. No. MNS2390

Dimensions and color: Tegula fragment 12.7 cm × 17.2 × 2.5cm; stamp 3.8 cm × 9.1cm; Munsell 5YR 6/8 light red
 Site: Nin – Banovac
 Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Worn out punctuation mark discernible between letters *S* and *P*. The letters *A* and *N* are ligated. Text on stamp: *[C(ai) Ca]es(aris) Pānsiān(a)* or *[Vesp(asiani) Ca]es(aris) Pānsiān(a)*
 Dated to: From AD 37 to 79
 Unpublished

59

61

60

62

63

64

65. Inv. br. MNS2393

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 15,5 × 10,1 × 3 cm; pečat 5,2 × 2,8 cm; Munsell 10YR 8/6 yellow

Nalazište: Nin – Banovac

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *P* i *E* te *T* i *R* u ligaturi, a slova *C* i *P* odvojena su znakom interpunkcije u obliku točke. Pečat glasi: *C(ai) Petro[ni Apri (conductoris) Epidian(a)]*

Datacija: 1. st. po. Kr.

Objava: M. Kolega, M. Radović 2015, 34.

66. Inv. br. MNS306

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 14 × 24,5 × 2,7 cm; pečat 11 × 2,6 cm; Munsell 10YR 8/3 very pale brown

Nalazište: Nin

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *T*, *I* i *R* te *A* i *E* u ligaturi. Između *E* i *D* znak interpunkcije u obliku točke. Pečat glasi: *Sat̄rīae Di[dymes]*

Datacija: 1. st. po. Kr.

Objava: M. Kolega 2004.

67. Inv. br. MNS2382

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 26,6 × 14,9 × 3 cm; pečat 2,1 × 11,1 cm; Munsell 10YR 8/4 very pale brown

Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova su istrošena i vrlo slabo raspoznatljiva. Slovo *F* unutar praznine slova *O*. Slova *T* i *E* te *T* i *I* su u ligaturi. Između slova *E* i *S* slabo raspoznatljiv znak interpunkcije. Pečat glasi: *Ex of̄(ficina) L(uci) T̄etti De Sedes*

Datacija: Od kraja 1. st. pr. Kr. i početka 1. st. po. Kr. do oko sredine 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

68. Inv. br. MNS2399

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 11,4 × 13,7 × 3 cm; pečat 1,8 cm × 10,9 cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Nalazište: Nin – Banovac

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova su na desnoj strani pečata istrošena i vrlo slabo raspoznatljiva. Slovo *F* unutar slova *O*. Slova *F*, *L*, *T* i *E* u ligaturi. Između slova *E* i *S* slabo raspoznatljiv znak interpunkcije. Pečat glasi: *Ex of̄(ficina) L(uci) T̄etti De [Sedes]*

Datacija: Od kraja 1. st. pr. Kr. i početka 1. st. po. Kr. do oko sredine 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

69. Inv. br. MNS2404

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 6,5 × 5,7 × 3 cm; pečat 6,1 × 1,8 cm; Munsell 7.5YR 8/3 pink

Nalazište: Nin – Vrt Ćurko

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi i desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *M* i *E* u ligaturi. Pečat glasi: *[C (ai)Titi Her]merot[is]*

Datacija: 1. st. po. Kr.

Objava: Neobjavljen

65. Inv. No. MNS2393

Dimensions and color: Tegula fragment 15.5 × 10.1 × 3cm; stamp 5.2 × 2.8cm; Munsell 10YR 8/6 yellow

Site: Nin – Banovac

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Letters *P* and *E*, and *T* and *R* ligated; letters *C* and *P* separated with dot-like punctuation mark. Text on stamp: *C(ai) Petro[ni Apri (conductoris) Epidian(a)]*

Dated to: 1st century AD

Published in: M. Kolega, M. Radović 2015, 34.

66. Inv. No. MNS306

Dimensions and color: Tegula fragment 14 × 24.5 × 2.7cm; stamp 11 × 2.6cm; Munsell 10YR 8/3 very pale brown

Site: Nin

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. The letters *T*, *I* and *R*, and *A* and *E* are ligated. Dot-like punctuation marks between *E* and *D*. Text on stamp: *Sat̄rīae Di[dymes]*

Dated to: 1st century AD

Published in: M. Kolega 2004.

67. Inv. No. MNS2382

Dimensions and color: Tegula fragment 26.6 × 14.9 × 3cm; stamp 2.1 × 11.1cm; Munsell 10YR 8/4 very pale brown

Site: Nin – Banovac, Kera Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Letters very worn out and very undiscernible. Letter *F* within letter *O*. The letters *T* and *E*, and *T* and *I* are ligated. Hardly discernible punctuation mark between letters *E* and *S*. Text on stamp: *Ex of̄(ficina) L(uci) T̄etti De Sedes*

Dated to: From late 1st century BC and early 1st century AD to c. mid-1st century AD

Unpublished

68. Inv. No. MNS2399

Dimensions and color: Tegula fragment 11.4 × 13.7 × 3cm; stamp 1.8 cm × 10.9cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow

Site: Nin – Banovac

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Worn out and hardly discernible letters on stamp's right side. Letter *F* within letter *O*. The letters *F*, *L*, *T* and *E* are ligated. Hardly discernible punctuation mark between letters *E* and *S*. Text on stamp: *Ex of̄(ficina) L(uci) T̄etti De [Sedes]*

Dated to: From late 1st century BC and early 1st century AD to c. mid-1st century AD

Unpublished

69. Inv. No. MNS2404

Dimensions and color: Tegula fragment 6.5 × 5.7 × 3cm; stamp 6.1 × 1.8cm; Munsell 7.5YR 8/3 pink

Site: Nin – Ćurko Garden

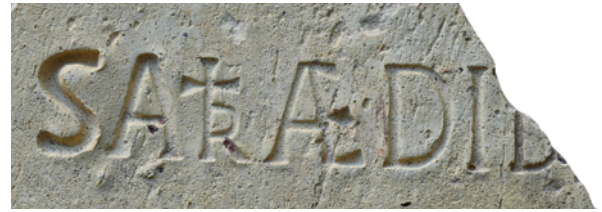
Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. The letters *M* and *E* are ligated. Text on stamp: *[C (ai)Titi Her]merot[is]*

Dated to: 1st century AD

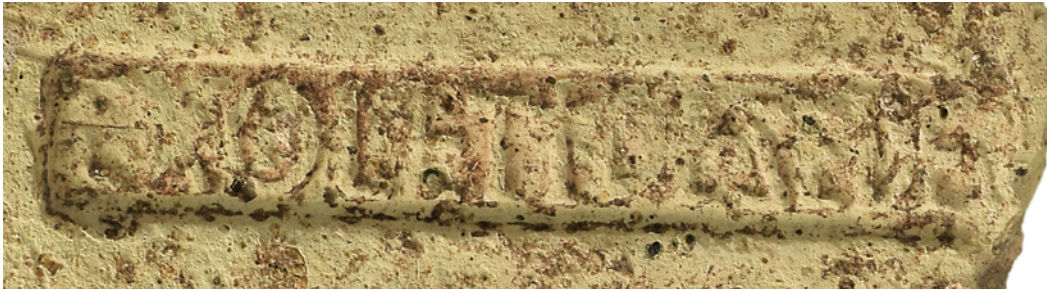
Unpublished

65

66

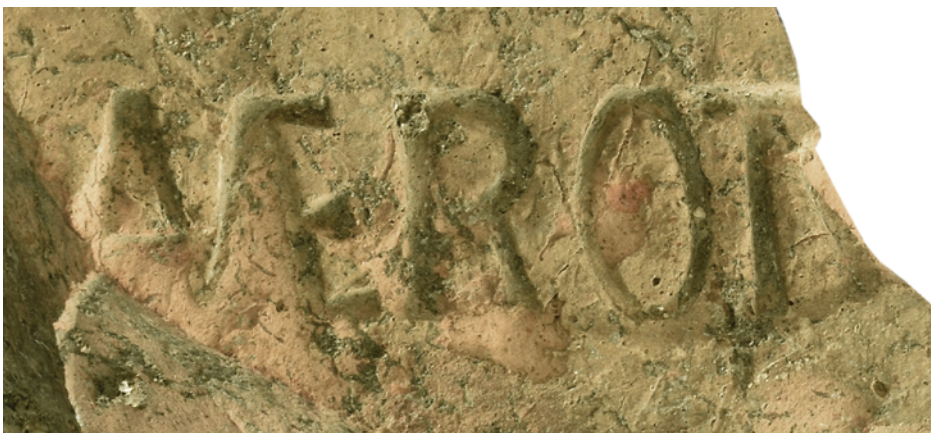

67

195

68

69

70. Inv. br. MNS492

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 22 × 18,5 × 3 cm; pečat 6 × 2,5 cm; Munsell 7.5YR 8/3 pink
Nalazište: Nin – hram, 1970.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *L* i *C* odvojena znakom interpunkcije u obliku točke. Pečat glasi: [Tul] (---) Cal(---)

Datacija: 1. st. pr. Kr. i 1. st. po Kr.
Objava: Neobjavljen

71. Inv. br. MNS493

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 35 × 39 × 3,1 cm; pečat 11 × 2,5 cm; Munsell 7.5YR 8/3 pink
Nalazište: Nin – hram, 1970.

Opis: Ulomak tegule s cjelovito očuvanim pečatom. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *L* i *C* odvojena znakom interpunkcije u obliku točke. Pečat glasi: Tul(---) Cal(---)

Datacija: 1. st. pr. Kr. i 1. st. po Kr.
Objava: Neobjavljen

72. Inv. br. MNS1370

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 8,8 × 7,4 × 3 cm; pečat 3 × 2,4 cm; 10YR 8/4 very pale brown
Nalazište: Nin – crkva sv. Anselma, Ploče

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Pečat glasi: [Tul(---) C]al(---)

Datacija: 1. st. pr. Kr. i 1. st. po Kr.
Objava: Neobjavljen

73. Inv. br. MNS2396

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 12,1 × 17,2 × 3; pečat 7,3 × 2,5 cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow
Nalazište: Nin – Banovac, Vrt Kera

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *L* i *C* odvojena znakom interpunkcije u obliku točke. Pečat glasi: Tul(---) C[al(---)]

Datacija: 1. st. pr. Kr. i 1. st. po Kr.
Objava: Neobjavljen

74. Inv. br. MNS2400(1-2)

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 28 × 37,4 × 3,9 cm; pečat 10,2 × 2,6 cm; 10YR 8/4 very pale brown
Nalazište: Nin – hram, 1970.

Opis: Ulomci dviju tegula s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje središnji dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slovo *L* oštećeno. Pečat glasi: Tul[(---)] Cal(---)

Datacija: 1. st. pr. Kr. i 1. st. po Kr.
Objava: Neobjavljen

75. Inv. br. MNS2401

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 14,3 × 8,2 × 3,7 cm; pečat 11 × 2,6 cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow
Nalazište: Nin – hram, 1970.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Pečat glasi: Tul(---) Cal(---)

Datacija: 1. st. pr. Kr. i 1. st. po Kr.
Objava: Neobjavljen

70. Inv. No. MNS492

Dimensions and color: Tegula fragment 22 × 18.5 × 3cm; stamp 6 × 2.5cm; Munsell 7.5YR 8/3 pink
Site: Nin – Roman Temple, 1970.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Letters *L* and *C* separated with dot-like punctuation mark. Text on stamp: [Tul](---) Cal(---)

Dated to: 1st century BC and 1st century AD
Unpublished

71. Inv. No. MNS493

Dimensions and color: Tegula fragment 35 × 39 × 3.1cm; stamp 11 × 2.5cm; Munsell 7.5YR 8/3 pink
Site: Nin – Roman Temple, 1970.

Description: Fragment of tegula with completely preserved stamp. Impressed letters, no cartouche. Letters *L* and *C* separated with dot-like punctuation mark. Text on stamp: Tul(---) Cal(---)

Dated to: 1st century BC and 1st century AD
Unpublished

72. Inv. No. MNS1370

Dimensions and color: Tegula fragment 8.8 × 7.4 × 3cm; stamp 3 × 2.4cm; 10YR 8/4 very pale brown
Site: Nin – St. Anselm's Church, Ploče

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Text on stamp: [Tul(---) C]al(---)

Dated to: 1st century BC and 1st century AD
Unpublished

73. Inv. No. MNS2396

Dimensions and color: Tegula fragment 12.1 × 17.2 × 3; stamp 7.3 × 2.5cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow
Site: Nin – Banovac, Kera Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Letters *L* and *C* separated with dot-like punctuation mark. Text on stamp: Tul(---) C[al(---)]

Dated to: 1st century BC and 1st century AD
Unpublished

74. Inv. No. MNS2400(1-2)

Dimensions and color: Tegula fragment 28 × 37.4 × 3.9cm; stamp 10.2 × 2.6cm; 10YR 8/4 very pale brown
Site: Nin – Roman Temple, 1970.

Description: Fragments of two tegulae with partly preserved stamp. Central part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Letter *L* damaged. Text on stamp: Tul[(---)] Cal(---)

Dated to: 1st century BC and 1st century AD
Unpublished

75. Inv. No. MNS2401

Dimensions and color: Tegula fragment 14.3 × 8.2 × 3.7cm; stamp 11 × 2.6cm; Munsell 5YR 7/8 reddish yellow
Site: Nin – Roman Temple, 1970.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Text on stamp: Tul(---) Cal(---)

Dated to: 1st century BC and 1st century AD
Unpublished

71

70

72

73

74

75

76. Inv. br. MNS2408

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 9,8 × 9,1 × 3,5 cm; pečat 9,7 × 2,4 cm; 10YR 7/4 very pale brown

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1970.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje krajnji lijevi i krajnji desni dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *L* i *C* odvojena znakom interpunkcije u obliku točke. Pečat glasi: *Tul(---) Cal[(---)]*

Datacija: 1. st. pr. Kr. i 1. st. po Kr.

Objava: Neobjavljen

77. Inv. br. MNS2415

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 13,7 × 9,3 × 3,2 cm; pečat 7,8 × 2,5 cm; Munsell 10YR 8/4 very pale brown

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 2000.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *L* i *C* odvojena znakom interpunkcije u obliku točke. Pečat glasi: *[Tu] l(---) Cal(---)*.

Datacija: 1. st. pr. Kr. i 1. st. po Kr.

Objava: Neobjavljen

78. Inv. br. MNS2416

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 14,1 × 13,9 × 3,3 cm; pečat 9 × 2,5 cm; Munsell 10YR 7/6 yellow

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 2000.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Udubljena slova, bez kartuše. Slova *L* i *C* odvojena znakom interpunkcije u obliku točke. Pečat glasi: *[T] u[(---) Cal(---)]*.

Datacija: 1. st. pr. Kr. i 1. st. po Kr.

Objava: Neobjavljen

79. Inv. br. MNS2422

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 28 × 13,3 × 3,2 cm; pečat: 7,8 × 2,5 cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow

Nin – crkva Sv. Križa, 1998.

Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Udubljena slova utisnuta u glinu bez kartuše. Slova *L* i *C* odvojena znakom interpunkcije u obliku točke. Pečat glasi: *[Tu] l(---) Cal(---)*.

Datacija: 1. st. pr. Kr. i 1. st. po Kr.

Objava: Neobjavljen

80. Inv. br. MNS2403

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 41 × 23 × 3,7 cm; pečat: 2,8 × 10 cm; Munsell 7.5YR 8/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – hram, 1970.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše, izrazito su plitka i istrošena, što onemogućava pouzdanu restituciju teksta. Slova *N* i *I* možda u ligaturi. Predlaže se restitucija: *l(---)BON(---)S[---]*.

Objava: Neobjavljen

76. Inv. No. MNS2408

Dimensions and color: Tegula fragment 9.8 × 9.1 × 3.5cm; stamp 9.7 × 2.4cm; 10YR 7/4 very pale brown

Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1970.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right ends of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Letters *L* and *C* separated with dot-like punctuation mark. Text on stamp: *Tul(---) Cal[(---)]*

Dated to: 1st century BC and 1st century AD

Unpublished

77. Inv. No. MNS2415

Dimensions and color: Tegula fragment 13.7 × 9.3 × 3.2cm; stamp 7.8 × 2.5cm; Munsell 10YR 8/4 very pale brown

Site: Nin – Church of the Holy Cross, 2000.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Letters *L* and *C* separated with dot-like punctuation mark. Text on stamp: *[Tu] l(---) Cal(---)*.

Dated to: 1st century BC and 1st century AD

Unpublished

78. Inv. No. MNS2416

Dimensions and color: Tegula fragment 14.1 × 13.9 × 3.3cm; stamp 9 × 2.5cm; Munsell 10YR 7/6 yellow

Site: Nin – Church of the Holy Cross, 2000.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Impressed letters, no cartouche. Letters *L* and *C* separated with dot-like punctuation mark. Text on stamp: *[T] u[(---) Cal(---)]*.

Dated to: 1st century BC and 1st century AD

Unpublished

79. Inv. No. MNS2422

Dimensions and color: Tegula fragment 28 × 13.3 × 3.2cm; stamp: 7.8 × 2.5cm; Munsell 7.5YR 7/6 reddish yellow

Nin – Church of the Holy Cross, 1998.

Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Impressed letters; no cartouche. Letters *L* and *C* separated with dot-like punctuation mark. Text on stamp: *[Tu] l(---) Cal(---)*.

Dated to: 1st century BC and 1st century AD

Unpublished

80. Inv. No. MNS2403

Dimensions and color: Tegula fragment 41 × 23 × 3.7cm; stamp: 2.8 × 10cm; Munsell 7.5YR 8/6 reddish yellow

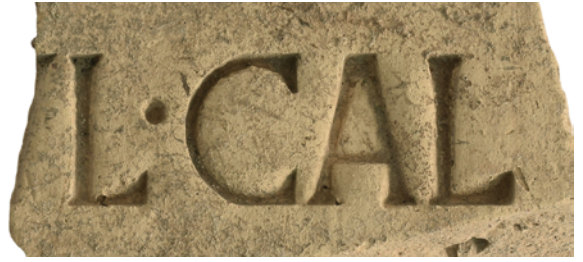
Site: Nin – Roman Temple, 1970.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Right part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche, very shallow and worn out – positive reconstruction of text not possible. Letters *N* and *I* perhaps ligated. The following reconstruction is proposed: *l(---)BON(---)S[---]*.

Unpublished

76

77

78

79

80

81. Inv. br. MNS2712

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 21 × 15,5 × 3 cm; pečat 15 × 3,5 cm; 10YR 8/4 very pale brown

Nalazište: Nin – Kraljevac

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Srednji je dio pečata oštećen. Reljefna slova, unutar kartuše oblika *tabulae ansatae*. Slova su vrlo plitka i teško raspoznatljiva. Slovo *M* s obje strane odvojeno trokutastim znakom intepunkcije okrenutim prema dolje. Stanje pečata onemogućava pouzdanu restituciju, za koju se predlaže *M[-]T(---)M[---]*.

Objava: Neobjavljen

82. Inv. br. MNS2425

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 18,1 × 17,2 × 3 cm; pečat 2,5 × 13,2 cm, promjer: 7,8 × 2,1 cm; Munsell 5YR 7/8 pink

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1999.

Opis: Ulomak tegule s dva utisnuta pečata. Gornji dio tegule sadržava pečat *XOFTGTFL*, s izbočenim slovima unutar pravokutne kartuše. Slova *F* i *G* odvojena su trokutastim znakom interpunkcije. Nedostaje desni dio pečata. Ispod njega se nalazi polukružna kartuša okrenuta prema gore, s utisnutim pečatom *ZEDESTI*. Značajna oštećenja, nepotpun tekst i nedostatak analogija onemogućuju pouzdanu restituciju teksta. Predlaže se djelomična restitucija i široko postavljeno ispisivanje mogućih dijelova teksta: *E]x of(ficina)T(---)G(---)[-]TF(---)l[---]/Zedesti*

Objava: Neobjavljen

83. Inv. br. MNS2444

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 14,9 × 10,4 × 2,9 cm; pečat 3,2 × 4,2 cm; Munsell 10YR 8/4 very pale brown

Nalazište: Nin – Zukve

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Nedostatak natpisa onemogućuje pouzdanu restituciju. Pečat glasi: *[- - -]na*

Objava: Neobjavljen

84. Inv. br. MNS1333

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 10,2 × 9,6 × 2,9 cm; pečat 1,9 × 4,8 cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Nalazište: Nin – crkva sv. Anselma, Ploče

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi i desni dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Oko slova *A* dvije su okomite haste. Stanje očuvanosti onemogućava pouzdanu restituciju. Pečat glasi: *[- - -]a[- - -]*

Objava: Neobjavljen

85. Inv. br. MNS2424

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 12 × 10,3 × 3 cm; pečat 3,3 × 7,2 cm; Munsell 5YR 8/4 pink

Nalazište: Nin – crkva Sv. Križa, 1970.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Slova *N* i *A* oštećena su u gornjem dijelu. Pečat glasi: *[- - -]ana*

Objava: Neobjavljen

81. Inv. No. MNS2712

Dimensions and color: Tegula fragment 21 × 15.5 × 3cm; stamp 15 × 3.5cm; 10YR 8/4 very pale brown

Site: Nin – Kraljevac

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Central part of stamp damaged. Relief letters in cartouche, within cartouche – *tabula ansata* shape. Letters very shallow and hardly discernible. Inverted triangular punctuation mark on both sides of letter *M*. The stamp's condition makes positive reconstruction impossible. Proposed reconstruction: *M[-]T(---)M[---]*.

Unpublished

82. Inv. No. MNS2425

Dimensions and color: Tegula fragment 18.1 × 17.2 × 3cm; stamp 2.5 × 13.2 cm, diameter 7.8 × 2.1cm; Munsell 5YR 7/8 pink

Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1999.

Description: Fragment of tegula with two impressed stamps. Tegula's upper part containing stamp *XOFTGTFL*, with projecting letters in rectangular cartouche. Letters *F* and *G* separated with triangular punctuation mark. Right part of stamp missing. Underneath it there is a semicircular cartouche turned upwards, with the stamp *ZEDESTI* imprinted in it. Major damage, incomplete text and lack of analogies make positive reconstruction of the text impossible. The following partial reconstruction and widely spaced writing of possible parts of the text are proposed: *E]x of(ficina)T(---)G(---)[-]TF(---)l[---]/Zedesti*

Unpublished

83. Inv. No. MNS2444

Dimensions and color: Tegula fragment 14.9 × 10.4 × 2.9cm; stamp 3.2 × 4.2cm; Munsell 10YR 8/4 very pale brown

Site: Nin – Zukve

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Lack of inscriptions makes positive reconstruction impossible. Text on stamp: *[- - -]na*

Unpublished

84. Inv. No. MNS1333

Dimensions and color: Tegula fragment 10.2 × 9.6 × 2.9cm; stamp 1.9 × 4.8cm; Munsell 5YR 7/6 reddish yellow

Site: Nin – St. Anselm's Church, Ploče

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left and right parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. Two vertical shafts around letter *A*. The poor condition of the stamp makes its positive reconstruction impossible. Text on stamp: *[- - -]a[- - -]*

Unpublished

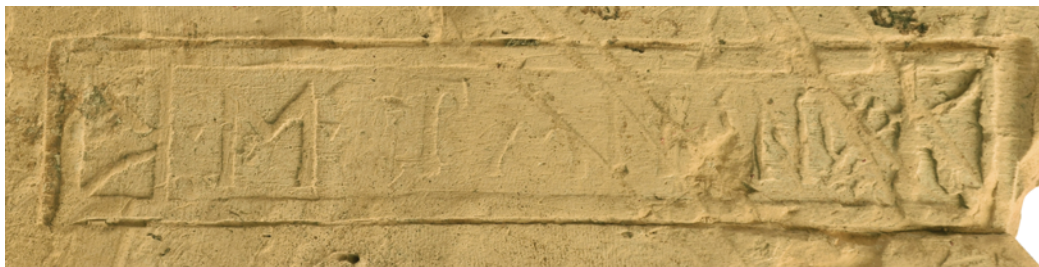
85. Inv. No. MNS2424

Dimensions and color: Tegula fragment 12 × 10.3 × 3cm; stamp 3.3 × 7.2cm; Munsell 5YR 8/4 pink

Site: Nin – Church of the Holy Cross, 1970.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left part of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. The letters *N* and *A* damaged in their upper parts. Text on stamp: *[- - -]ana*

Unpublished

81

82

201

83

84

85

86. Inv. br. MNS2438

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 10,8 × 6,5 × 3 cm; pečat 3,3 × 5,9 cm; Munsell 5YR 6/8 reddish yellow

Nalazište: Nin – Vrt Ćurko

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaju lijevi, desni i gornji dio pečata. Reljefna slova, unutar pravokutne kartuše. Ne može se utvrditi jesu li očuvana slova *P, A i N* ili *I, A i N*, što ostavlja mnogo prostora mogućim restitucijama pečata.

Objava: Neobjavljen

87. Inv. br. MNS2402

Dimenzije i boja: Ulomak tegule 7 × 10,5 × 2,2 cm; pečat 2 × 2,7 cm; Munsell 10YR 8/6 yellow

Nalazište: Nin – hram, 2002.

Opis: Ulomak tegule s djelomično očuvanim pečatom. Nedostaje lijevi ili desni dio pečata. Reljefno slovo unutar pravokutne kartuše. Očuvana su slova možda *Q* ili *O*, što onemogućuje pouzdano čitanje.

Objava: Neobjavljen

86. Inv. No. MNS2438

Dimensions and color: Tegula fragment 10.8 × 6.5 × 3cm; stamp 3.3 × 5.9cm; Munsell 5YR 6/8 reddish yellow

Site: Nin – Ćurko Garden

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left, right and upper parts of stamp missing. Relief letters in rectangular cartouche. It is impossible to establish whether the preserved letters are *P, A and N* or *I, A and N* – hence numerous possible reconstructions of the stamp.

Unpublished

87. Inv. No. MNS2402

Dimensions and color: Tegula fragment 7 × 10.5 × 2.2cm; stamp 2 × 2.7cm; Munsell 10YR 8/6 yellow

Site: Nin – Roman Temple, 2002.

Description: Fragment of tegula with partially preserved stamp. Left or right part of stamp missing. Relief letter in rectangular cartouche. The preserved letter could be either *Q* or *O*, which makes positive reconstruction of the text impossible.

Unpublished

86

87

Kratice / Abbreviations

- PHI – Searchable Greek Inscriptions, The Packard Humanities Institute,
<https://inscriptions.packhum.org>
 AE – *L'Année épigraphique*, Paris.
 CIL – *Corpus Inscriptionum Latinarum*, Berlin.
 EDCS – Epigraphik Datenbank Clausß–Slaby, <http://www.manfredclaus.de/>
 EDH – *Epigraphic Database Heidelberg*, <https://edh-www.adw.uni-heidelberg.de/home>
 EDR – EDR / Eagle, Electronic Archive of Greek and Latin Epigraphy, http://www.edr-edr.it/en/present_en.php
 IG – *Inscriptiones Graecae*: Elektronische Edition, <http://telota.bbaw.de/ig/>
 ILJug – *Inscriptiones Latinae quae in Iugoslavia repertae et editae sunt*, Ljubljana.

Literatura / Bibliography

- Abramić, M. 1927 – Žigovi na opekama i amforma iz Narone, *Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku* XLIX, Split, 130–138.
- Alföldy, G. 1969 – *Die Personennamen in der römischen Provinz Dalmatien*, Heidelberg.
- Andreau, J. 2010 – *L'économie du monde romain*, Paris.
- Batović, Š. 1969 – Nin u prapovijesno doba, *Radovi Instituta Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti u Zadru* 16–17, Zadar, 9–59.
- Batović, Š. 1970 – Rad arheološkog muzeja u Zadru od 1967. do 1969. godine, *Diadora* 5, Zadar, 259–295.
- Batović Š. 1989 – Istraživanje prapovijesti sjeverne Dalmacije od 1984–1988, *Diadora* 11, Zadar, 5–52.
- Belošević, J. 1968 – Nin – crkva sv. Križa – sistematsko iskopavanje srednjovjekovnih antičkih objekata, *Arheološki pregled* 10, Beograd, 176–178.
- Belošević J. 1968a – Nin u srednjem vijeku, u: Batović, Š., Suić, M., Belošević, J. (ur.), *Nin: Problemi arheoloških istraživanja*, Zadar, 53–67.
- Batović, Š., Suić, M., Belošević, J. 1968 – *Nin: Problemi arheoloških istraživanja*, Zadar.
- Batović, Š., Suić, M., Belošević, J. 1979 – *Povijesni i umjetnički spomenici*, Zadar.
- Bermond Montanari, G. 1973 – I bolli laterizi di Ravenna e Classe, *Studi Romagnoli* 24, Faenza, 33–58.
- Bersa, G. 1903 – Bolli, marche di fabbrica ed iscrizione su oggetti antichi del Museo di S. Donato in Zara, *Bullettino di archeologia e storia dalmata* XXVI, Spalato, 148–151.
- Bojanovski, I. 1980 – Materijali, tehnike i strukture antičkog graditeljstva u unutrašnjosti provincije Dalmacije (područje današnje Bosne i Hercegovine), u: Suić, M., Zaninović, M. (ur.), *Materijali, tehnike i strukture predantičkog i antičkog graditeljstva na istočnom jadranskom prostoru*, Zagreb, 41–72.
- Boltin Tome, E. 1976 – Žigi na rimskih opekah iz depoja Pomorskoga muzeja 'Sergej Mašera' v Piranu, *Arheološki vestnik* 25 (1974), Ljubljana, 225–232.
- Borzić, I. 2013 – Antika, u: *Arheološka istraživanja okoliša crkve Sv. Križa u Ninu*, katalog izložbe, Nin, 27–40.
- Borzić, I. 2013a – Nin, u: Uglešić, A., Fadić I. (ur.), *50 godina Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru*, Zadar, 36–37.
- Borzić I., Čelhar M., Fabijanić, T., Gusar K., Ilkić, M., Radić Rossi, I., Vujević, D. 2013 – Nin, u: Uglešić, A., Fadić I. (ur.), *50 godina Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru*, Zadar.
- Bruun, C., Edmondson, J. C. 2015 – *The Oxford handbook of Roman epigraphy*, Oxford – New York.
- Buchi, E. 1987 – Assetto agrario, risorse e attività economiche, in: Buchi, E. (a cura di), *Il Veneto nell'età romana. Storiografia, organizzazione del territorio, economia e religione*, Verona, 103–184.
- Budimir, M., Radić, Lj. 1986 – Orlić kod Knina – villa rustica, *Arheološki pregled* 26 (1985), Ljubljana, 107–109.
- Bulić, F. 1885 – Nomi e marche di fabbrica su tegoli, mattoni, vasi ed altri oggetti fittili nel Museo di Spalato, *Bullettino di archeologia e storia dalmata* VIII, Spalato, 89–110.
- Bulić, F. 1889 – Nomi e marche di fabbrica su tegoli, embrici, mattoni ed altri oggetti fittili nell' i. r. Museo in Spalato, *Bullettino di archeologia e storia dalmata* XII, Spalato, 20–21.
- Bulić, F. 1890 – Nomi e marche di fabbrica su tegoli, embrici, mattoni ed altri oggetti fittili nell' i. r. Museo in Spalato, *Bullettino di archeologia e storia dalmata* XIII, Spalato, 54–55.
- Buora, M. 1983 – Bolli su tegola del Museo di Cividale, *Quaderni cividalesi* 11, Cividale, 35–58.
- Buora, M. 1983a – Produzione e commercio dei laterizi dell'agro di Iulia Concordia, *Il Noncello* 57, Pordenone, 135–234.
- Buora, M. 1985 – Sul commercio dei laterizi tra Aquileia e la Dalmazia, *Antichita Altoadriatiche* 26/1, Udine, 209–226.
- Buora, M. 1987 – Fornaci di epoca romana in Friuli, in: Buora M., Ribezzi, T. (a cura di), *Fornaci e fornaciai in Friuli*, Udine, 26–50.
- Buora, M. 1993 – I bolli laterizi dell'agro aquileiese: alcuni problemi, in: Zaccaria, C. (a cura di), *I laterizi di eta romana nell'area nordadriatica (Cataloghi e monografie archeologiche dei Civici Musei di Udine 3)*, Roma, 179–186.
- Božek S., Kunac, A. 1998 – *Dva stoljeća arheologije na Makarskom primorju*, katalog izložbe, Makarska.
- Callegher, B. 1993 – Oderzo e il suo territorio: la produzione e il commercio dei laterizi in epoca romana, in: Zaccaria, C. (a cura di), *I laterizi di eta romana nell'area nordadriatica (Cataloghi e monografie archeologiche dei Civici Musei di Udine 3)*, Roma, 213–235.
- Cassai Cornelio, C. 1984 – Proposte per la definizione della carta archeologica del territorio voghentino. Vecchi e nuovi rinvenimenti, in: *Voghenza. Una necropoli di età romana nel territorio ferrarese*, Ferrara, 23–67.
- Casella, V., Petracchia, M. F. 2017 – Evoluzione di una realtà urbana nell'Italia centrale: Sentinum, in: Mainardis, F. (a cura di), *Voce concordia. Scritti per Claudio Zaccaria, Antichità Altoadriatiche LXXXV*, Trieste, 127–143.
- Cividini, T. 2002 – *Presenze romane nel territorio del medio Friuli. 9. Castioni di Strada*, Udine.
- Cipriano, S. 2012 – I laterizi bollati del Museo della Centuriazione Romana di Borgoricco (Padova), *Archeologia Veneta* XXXIV, Padova, 121–131.
- Cipriano, S., Mazzocchin, S. 2003 – laterizi bollati del Museo Archeologico di Padova: una revisione dei dati materiali ed epigrafici, *Bollettino del Museo Civico di Padova* XCII, Padova, 29–76.

- Cipriano, S., Mazzocchin, S. 2007 – Produzione e circolazione dei laterizi nel Veneto tra I secolo a.C. e II secolo d.C. : autosufficienza e rapporti con l'area aquileiese, in: Cuscito, G., Zaccaria, C. (a cura di), *Aquileia dalle origini alla costituzione del ducato longobardo. Territorio–economia società, Antichità Altoadriatiche* LXV, Trieste, 633–686.
- Colnago, A., Kiel, J. 2008 – Arheološka istraživanja u Dalmaciji, *Asseria* 6, Zadar, 125–146.
- Cooley, A. E. 2012 – *The Cambridge manual of Latin epigraphy*, Cambridge.
- Ćurković, M. 2008 – Tegule s pečatom iz Zavičajnog muzeja Benkovac, *Asseria* 6, Zadar, 67–98.
- De Maria, S. 1991 – Suasa: un municipio dell'ager Gallicus alla luce delle ricerche e degli scavi recenti, *Le Marche. Archeologia Storia Territorio*, Sassoferrato, 15–52.
- De Maria, S. 1991a – Testimonianze di famiglie senatorie a Suasa, in: *Le Marche. Archeologia Storia Territorio. Atti del Congresso "L'entroterra marchigiano nell'antichità: ricerche e scavi"*, Arcevia 16 – 17 novembre 1991, Arcevia, 141–150.
- Forlati Tamaro, B. 1976 – *Iscrizioni lapidarie latine del Museo Civico di Oderzo*, Treviso.
- Furlan A., 1993 – Censimento dei bolli laterizi di un'area campione a nord–est di Aquileia, in: Zaccaria, C. (a cura di), *I laterizi di eta romana nell'area nordadriatica (Cataloghi e monografie archeologiche dei Civici Musei di Udine 3)*, Roma, 199–205.
- Franzoni De, A. 2017 – Catalogo, in: Parisi Presicce, C., Ungaro, L., Milella, M., Pastor, S., Giovannini, A. (a cura di), *Made in Roma and Aquileia: marchi di produzione e di possesso nella società antica*, Roma, 189–190.
- Glavičić, M. 2003 – Nadgrobni spomenik obitelji Baebius iz Arbe, *Senjski zbornik: prilozi za geografiju, etnologiju, gospodarstvo, povijest i kulturu* 30, Senj, 83–96.
- Gomez, C. 1995 – I laterizi bollati del Museo dello Stella (Palazzolo dello Stella–Udine), *Aquileia nostra* LXVI, Aquileia – Udine, 9–64.
- Gomez, C. 1996 – *I laterizi bollati Romani dell'Friuli–Venezia–Giulia (Analisi, problemi e prospettive)*, Venezia.
- Gregorutti, C. 1886 – La figulina imperiale Pansiana di Aquileia ed i prodotti fittili dell'Istria, *Atti e memorie della Società istriana di archeologia e storia patria* Vol. 2, Fasc. 1.2., Parenzo, 219–253.
- Gregorutti, C. 1888 – Le marche di fabbrica dei laterizi di Aquileia, *Archeografo Triestino n. s.* Vol. 14, Fasc. 1., Trieste, 345–398.
- Gruppo Archeologico del Veneto Orientale 1993 – Nuovi laterizi bollati dalla parte meridionale dell'agro di Iulia Concordia, in: Zaccaria, C. (a cura di), *I laterizi di eta romana nell'area nordadriatica (Cataloghi e monografie archeologiche dei Civici Musei di Udine 3)*, Roma, 207–211.
- Gusar, K. 2013 – Uvod, u: *Arheološka istraživanja okoliša crkve Sv. Križa u Ninu*, katalog izložbe, Nin, 7–8.
- Ilkić, M. 2013 – Uvala Plemići između Rtine i Ljupča, u: Uglešić, A., Fadić I. (ur.), *50 godina Odjela za arheologiju Sveučilišta u Zadru*, Zadar, 52–53.
- Ilkić, M. 2017 – Numizmatički nalazi s područja Ljupča, u: Faričić, J., Lenkić, J. (ur.), *Župa Ljubač – zrcalo povijesnih i geografskih mijena u sjeverozapadnom dijelu Ravnih kotara*, Zadar, 152–181.
- Juras, I., Pešić Jurković, F. 2016 – Tegule s pečatom iz Antičke zbirke Arheološkoga Muzeja Zadar, *Diadora* 30, Zadar, 31–75.
- Jurjević, M. 2010 – Krovne opeke (tegulae) s pečatom iz Preka na otoku Ugljanu, *Diadora* 24, Zadar, 57–80.
- Kajanto, I. 1965 – *The Latin Cognomina*, Helsinki.
- Kajava, M. 1994 – *Roman Female Praenomina. Studies in the Nomenclature of Roman Women*, Rome.
- Katić, M., 1994 – Nalazi krovnih opeka s pečatom radionica, u: Jeličić–Radonić J., Crnković B., Čače S., Katić M., Fadić I., Bonačić Mandinić M., Kovačić V. (ur.), *Gata. Crkva Justinijanova doba*, Split, 209–212.
- Kolega, M. 2001 – Nin – arheološka istraživanja u sklopu župne crkve Sv. Asela (Anselma), *Obavijesti* XXXIII (2), Zagreb, 83–90.
- Kolega, M. 2001a – Nin – arheološka istraživanja u sklopu župne crkve Sv. Asela (Anselma) *Obavijesti* –XXXIII (2), Zagreb, 91–95.
- Kolega, M. 2002 – Nin – istraživanja u Glavnoj ulici, položaj Kraljevac godine 2001. i 2002., *Obavijesti* XXXIV (2), Zagreb, 63–68.
- Kolega, M. 2002a – Nin – Nadžupni kompleks Sv. Anselma (Asela). Istraživanja godine 2001., *Obavijesti* XXXIV (2), Zagreb, 73–78.
- Kolega, M. 2004 – *Vodič: Arheološki muzej Zadar. Muzej ninskih starina*, Zadar.
- Kolega, M. 2005 – Nin – Banovac, *Hrvatski arheološki godišnjak* 1 (2004), Zagreb, 95–96.
- Kolega, M. 2006 – Nin – Banovac, *Hrvatski arheološki godišnjak* 2 (2005), Zagreb, 309–310.
- Kolega, M. 2013 – Nalazište Ploče – prilog poznavanju liburnske Enone, *Diadora (Batovičev zbornik)* 26–27 (2012–2013), Zadar, 277–331.
- M. Kolega 2014 – Ranokršćanski sloj arhitekture u Nadžupnom kompleksu Sv. Asela u Ninu, *Ars Adriatica* 4, Zadar, 15–28.
- Kolega, M. 2019 – *Aenona – stambena arhitektura*, Zadar.
- Kolega, M., Radović, M. 2015 – Rezultati završne arheološke kampanje na lokalitetu Banovac u Ninu, *Izdanja Hrvatskog arheološkog društva* 30, Zagreb, 31–38.
- Kompare, T. 2015 – *Rimske tegule na području severozahodne Istre*, Disertacija (neobjavljeno), Fakulteta za humanistične studije, Koper.
- Kurilić, A. 2000 – *Pučanstvo Liburnije od 1. do 3. st. po Kristu: antroponimija, društvena struktura, etničke promjene, gospodarske uloge*, Disertacija (neobjavljeno), Filozofski fakultet u Zadru, Zadar.
- Labud, G. 1995 – Recherche archeologico-ambientali dell'Istria settentrionale: la valle del fiume Risano, *Studies in Mediterranean archaeology and literature* 130, Jonsered.
- Lörincz, B. 1999 – *Onomasticon Provinciarum Europae Latinarum*, Vol. II: *Cabalicivs–Ixvs*, Wien.
- Lörincz, B. 2000 – *Onomasticon Provinciarum Europae Latinarum*, Vol. III: *Labarevs–Pythea*, Wien.
- Lörincz, B. 2002 – *Onomasticon Provinciarum Europae Latinarum*, Vol. IV: *Qvdratia–Zvres*, Wien.
- Lörincz, B. 2005 – *Onomasticon Provinciarum Europae Latinarum*, Vol. I: *Aba–Bysanus, Editio nova aucta et emendaten*, Budapest.

- Manzella Stefano Di, I. 1996 – C. Iulius Africanus eques romanus, orator, dominus figlinarum?, *Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik* 111, Koeln, 211–217.
- Mardešić, J. 2006 – Tegule s pečatima iz starog fonda arheološke zbirke u Vidu kod Metkovića, *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku* 99, Split, 99–112.
- Marengo, S. M. 1981 – I bolli laterizi di Quinto Clodio Ambrosio nel Piceno, *Picvs* 1, Macerata, 105–113.
- Marun, L. 1998 – *Starinarski dnevnici*, u: M. Petrinc (ur.), Split.
- Matijašić, R. 1983 – Cronografia dei bolli laterizi della figulina Pansiana nelle regioni adriatiche, *Melanges de l'Ecole Francaise de Rome, Antiquite* 95/2, Roma, 961–995.
- Matijašić, R. 1985 – Radionički žigovi na antičkim opekama zbirke Arheološkog muzeja Istre, *Jadranski zbornik* 12 (1982–1985), Pula – Rijeka, 287–303.
- Matijašić, R. 1987 – Vecchi e nuovi rinvenimenti di tegole con bollo di fabbrica in Istria (I–Istria meridionale), *Arheološki vestnik* XXXVIII, Ljubljana, 161–192.
- Matijašić, R. 1987a – La produzione ed il commercio di tegole ad Aquileia, *Antichita Altoadriatiche* 29/2, Udine, 495–531.
- Matijašić, R. 1989 – Rimske krovne opeke s radioničkim žigovima na području sjeverne Liburnije, *Arheološka istraživanja na otocima Krku, Rabu i Pagu i u Hrvatskom primorju. Izdanja Hrvatskog arheološkog društva* 13 (1988), Zagreb, 61–71.
- Matijašić, R. 1993 – Lo studio dei bolli laterizi romani in Istria dal '700 ad oggi, in: Zaccaria, C. (a cura di), *I laterizi di eta romana nell'area nordadriatica (Cataloghi e monografie archeologiche dei Civici Musei di Udine 3)*, Roma, 127–133.
- Matijašić, R. 1995 – Vecchi e nuovi rinvenimenti di tegole con bollo di fabbrica in Istria (II–Istria occidentale), *Histria Archaeologica* 24–25 (1993–1994), Pula, 38–73.
- Matijašić, R., 1998 – I bolli laterizi dell'area istriana, in: Righini, V. (a cura di), *Le fornaci romane. Produzione di anfore e laterizi con marchi di fabbrica nella Cispadana orientale e nell'Alto Adriatico (Atti delle Giornate internazionali di studio)*, Rimini 16–17 ottobre 1993, Rimini, 97–105.
- Meder, J. 2011 – Mozaici rimske vile u Ninu, *Histria antiqua* 20, Pula, 245–256.
- Miletić, Ž. 2011 – Production of tegulae in Burnum in the context of building activities, u: Vrkljan Lipovac, G., Radić Rossi, I., Šiljeg, B. (ur.), *Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru. Zbornik I. međunarodnog arheološkog kolokvija*, Crikvenica 23. – 24. listopada 2008., Crikvenica – Zagreb, 263–277.
- Munsell, A. H. 1994 – *Munsell Soil color charts*, New York.
- Nedved B. 2001 – Arheološka istraživanja u vrtu Kera u Ninu, *Obavijesti* XXXIII (2), Zagreb, 21–22.
- Vukov, M. 2016 – Nove inačice pečata radionice Pansiana, *Vjesnik za arheologiju i historiju Dalmatinsku* 109, Split, 155–176.
- Vukov, M. 2017 – Tegulae with stamps from the Pansiana workshop from Archaeological museum in Split, in: Vrkljan Lipovac, G., Šiljeg, B., Ožanić Roguljić, I., Konestra, A. (ed.), *Roman Pottery and Glass Manufactures. Production and Trade in the Adriatic region. Proceedings of the 3rd International Archaeological Colloquy. Crikvenica (Croatia)*, 4th–5th November 2014, Crikvenica – Zagreb, 433–451.
- Parica M., Ilkić M. 2017 – Podmorski arheološki nalazi u okolici Ljupča, u: Faričić, J., Lenkić, J. (ur.), *Župa Ljubač – zrcalo povijesnih i geografskih mijena u sjeverozapadnom dijelu Ravnih kotara*, Zadar, 98–111.
- Patsch, C. 1900 – Archaologisch–epigraphische Untersuchungen zur Geschichte der romischen Provinz Dalmatien IV, *Wissenschaftliche Mitteilungen aus Bosnien und der Herzegowina* 7, Wien, 33–166.
- Pedišić, I., Podrug, E. 2008 – Antički opekarski pečati iz fundusa Muzeja grada Šibenika, *Opuscula archaeologica* 31, Zagreb, 81–141.
- Pellicioni, M. T. 2012 – *La Pansiana in Adriatico. Tegole romane per navigare tra le sponde*, Ferrara.
- Pellicioni Golinelli, M. T. 1998 – Note di discussione sui bolli laterizi del territorio ferrarese e ravennate, in: Righini, V. (a cura di), *Le fornaci romane. Produzione di anfore e laterizi con marchi di fabbrica nella Cispadana orientale e nell'Alto Adriatico (Atti delle Giornate internazionali di studio)*, Rimini 16 – 17 ottobre 1993, Rimini, 129–141.
- Radović, M., 2011 – Nin – Banovac, *Hrvatski arheološki godišnjak* 7 (2010), Zagreb, 547–548.
- Radović, M., 2012 – Nin – hram, *Hrvatski arheološki godišnjak* 8 (2011), Zagreb, 538–539.
- Radović, M., 2013 – Povijest istraživanja, u: *Arheološka istraživanja okoliša crkve Sv. Križa u Ninu*, katalog izložbe, Nin, 9–13.
- Righini, V., Biordi, M., Pellicioni Golinelli, M. T. 1993 – I bolli laterizi romani della regione Cispadana (Emilia e Romagna), in: Zaccaria, C. (a cura di), *I laterizi di eta romana nell'area nordadriatica (Cataloghi e monografie archeologiche dei Civici Musei di Udine 3)*, Roma, 23–91.
- Righini, V. 1998 – I bolli laterizi di età romana nella Cispadana. Le Figlinae. Parte prima, in: Righini, V. (a cura di), *Le fornaci romane. Produzione di anfore e laterizi con marchi di fabbrica nella Cispadana orientale e nell'Alto Adriatico (Atti delle Giornate internazionali di studio)*, Rimini 16 – 17 ottobre 1993, Rimini, 29–52.
- Righini, V. 1998a – I bolli laterizi di età romana nella Cispadana. Le Figlinae. Parte seconda, in: Righini, V. (a cura di), *Le fornaci romane. Produzione di anfore e laterizi con marchi di fabbrica nella Cispadana orientale e nell'Alto Adriatico (Atti delle Giornate internazionali di studio)*, Rimini 16 – 17 ottobre 1993, Rimini, 53–68.
- Righini V. 2008 – I materiali fittili pesanti nella Cisalpina. Produzione e commercializzazione dei laterizi. I. Lateres publici e II. Figlinae, in: Haizmann, M., Wedenig R (Hrsg.), *Instrumenta Inscripta Latina II, Akten 2. Internationalen Kolloquiums Klagenfurt*, 5 – 8 maggio 2005, Klagenfurt, 265–294.
- Salway, B. 1994 – What's in a Name? A Survey of Roman Onomastic Practice from c. 700 B. C. to A. D. 700, *Journal of Roman Studies* 84, London, 124–145.
- Slapšak, B. 1974 – Tegula Q. Clodi Ambrosi, *Situla* 14–15, Ljubljana, 173–181.
- Starac, R. 1991 – Antička keramika sa lokaliteta „Igralište“ u Crikvenici, *Vinodolski zbornik* 6, Crikvenica, 221–234.
- Suić M. 1968 – Nin u antici, u: Batović, Š., Suić, M., Belošević, J. (ur.), *Nin: Problemi arheoloških istraživanja*, Zadar, 35–52.

- Suić, M. 1979 – Rimsko doba, u: Batović, Š., Suić, M., Belošević, J. (ur.), *Nin – Povijesni i umjetnički spomenici*, Zadar, 53–84.
- Thylander, H. 1952 – *Étude sur l'épigraphie latine: date inscriptions, noms et dénomination latine, noms et origine des personnes*, Lund.
- Lipovac Vrkljan, G. 2007 – *Ad turres – Crikvenica, keramičarska radionica Seksta Metilija Maksima*, Crikvenica.
- Lipovac Vrkljan, G. 2009 – L'officina ceramica di Crikvenica, in: Pesavento Mattioli S., Carre M. B. (a cura di), *Olio e pesce in epoca romana. Produzione e commercio nelle regioni dell'alto adriatico*, Roma, 309–315.
- Lipovac Vrkljan, G. 2011 – Lokalna keramičarska radionica Seksta Metilija Maksima u Crikvenici – Crikveničke amfore ravnog dna, u: Vrkljan Lipovac, G., Radić Rossi, I., Šiljeg, B., (ur.), *Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru. Zbornik I. međunarodnog arheološkog kolokvija*, Crikvenica 23. – 24. listopada 2008., Crikvenica – Zagreb, 3–19.
- Lipovac Vrkljan G., Konestra A. 2018 – Pottery workshops in the coastal area of Roman Dalmatia: landscape, spatial organization, ownership, u: Janežič, M., Nadbath, B., Mulh, T., Žižek, I., Osredkar, M., Sužnik, M., Curk, I. (ur.), *New discoveries between the Alps and the Black Sea: results from the Roman sites in the period between 2005 and 2015. Proceedings of the 1st International Archaeological Conference*, Ptuj, 8th and 9th October 2015: in memoriam Iva Mikl Curk, Ljubljana, 127–141.
- Šiljeg, B., Lipovac Vrkljan, G., Ožanić Roguljić, I., Konestra, A. 2013 – Crikvenica – Ad turres, rezultati sustavnih arheoloških istraživanja rimske keramičarske radionice na lokalitetu Igralište 2012. godine, *Annales Instituti archaeologici IX*, Zagreb, 121–130.
- Zaccaria, C., Gomezal, C. 2000 – Aspetti della produzione e circolazione dei laterizi nell'area adriatica settentrionale tra il secolo a.C. e il secolo d.C., *Brique* 2000, 285–310.
- Zaccaria, C.–Župančić, M. 1993 – I bolli laterizi del territorio di Tergeste romana, in: Zaccaria, C. (a cura di), *I laterizi di eta romana nell'area nordadriatica (Cataloghi e monografie archeologiche dei Civici Musei di Udine 3)*, Roma, 135–178.
- Salomies, O. 1987 – Die römischen Vornamen, *Studien zur römischen Namengebung, Commentationes Humanarum Litterarum* 82, Helsinki.
- Solin, H. 2003 – *Die griechischen Personennamen in Rom: ein Namenbuch*, Berlin.
- Solin, H., Salomies, O. 1988 – *Repertorium nominum gentilium et cognominum Latinorum*, Hildesheim – Zürich – New York.
- Zerbinati E. 1993 – Note per un dossier sui bolli laterizi scoperti ad Adria e nel Polesine, in: Zaccaria, C. (a cura di), *I laterizi di eta romana nell'area nordadriatica (Cataloghi e monografie archeologiche dei Civici Musei di Udine 3)*, Roma, 93–126.
- Škegro, A. 1991 – Rimska žigosana opeka na području Bosne i Hercegovine, u: Čović, B. (ur.), *Posebna izdanja Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine XCV*, Sarajevo, 221–237.
- Škegro, A. 1999 – *Gospodarstvo rimske provincije Dalmacije*, Zagreb.
- Uggeri, G. 1975 – *La romanizzazione dell'antico Delta Padano*, Ferrara.
- Vitri, S., Bressan, F., Maggi, P., Del'Amico, P., Martinelli, N., Pignatelli, O. and Rottoli, M., 2003 – Il relitto romano del fiume Stella (UD), in: Fiamma, L. (a cura di), *L'Archeologia dell'Adriatico della Preistoria al Medioevo. Atti del Convegno Internazionale*, Ravenna 1–8 – 9 giugno 2001, Roma, 324–338.
- Vučić, J. 2010 – Arheološka istraživanja kod crkve sv. Jure u Kruševu, *Diadora* 24, Zadar, 99–160.
- Wilkes, J. J. 1969 – *Dalmatia*, London.
- Wilkes, J. J. 1979 – Importation and manufacture of stamped bricks and tiles in the Roman Province of Dalmatia", in: McWhirr, A. (ed.), *Roman Brick and Tile. Studies in Manufacture, Distribution and Use in the Western Empire (British Archaeological Reports, International series 68)*, Oxford, 65–72.
- Zabehlicky Scheffenegger S. 1979 – *Burnum I. Erster Bericht uber die Kleinfunde der Grabungen 1973 und 1974 auf dem Forum*, Wien.
- Zaccaria, C. 1989 – Per una prosopografia dei personaggi menzionati sui bolli delle anfore romane dell'Italia nordorientale, in: *Amphores romaines et histoire économique: dix ans de recherche. Actes du colloque Sienne, 22 – 24 mai 1986*, Roma, 469–488.
- Zaccaria, C. 1998 – Bolli laterizi di eta romana nel territorio di Aquileia. Bilancio e prospettive della ricerca, in: Righini, V. (a cura di), *Le fornaci romane. Produzione di anfore e laterizi con marchi di fabbrica nella Cispadana orientale e nell'Alto Adriatico (Atti delle Giornate internazionali di studio*, Rimini 16-17 ottobre 1993, Rimini, 107–119.
- Žerjal, T. 2014 – Roman tegulae in northern Istria, u: Vrkljan Lipovac, G., Šiljeg, B., Ožanić Roguljić, I., Konestra, A. (ur.), *Rimske keramičarske i staklarske radionice. Proizvodnja i trgovina na jadranskom prostoru, Zbornik II. međunarodnog arheološkog kolokvija*, Crikvenica, 28. – 29. listopada 2011., Crikvenica – Zagreb, 219–240.